

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta

Hospodářská analýza vybraného územního samosprávného celku

Diplomová práce

Autor: Bc. Soňa Čechová

Vedoucí práce: Doc. Ing. Richard Pospíšil, Ph.D.

Olomouc 2014

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta

Akademický rok: 2013/2014

Studijní program: Filologie

Forma: Prezenční

Obor/komb.: Odborná francouzština pro hospodářskou praxi
(OFHP)

Podklad pro zadání DIPLOMOVÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
Bc. ČECHOVÁ Soňa	Hněvotín 328, Hněvotín	F120343

TÉMA ČESKY:

Hospodářská analýza vybraného územního samosprávného celku

NÁZEV ANGLICKY:

Economic analysis of a chosen municipality

VEDOUcí PRÁCE:

Doc. Ing. Richard Pospíšil, Ph.D. - KAE

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Práce se zaměří na analýzu vývoje hospodaření vybrané obce v daném období a jejich stávajících investičních akcí a projektů.
Osnova:

1. Úvod - představení cíle diplomové práce
2. Teoretická část - charakteristika územní samosprávy, finanční systém obce
3. Praktická část - analýza hospodaření obce a vývoj v daném období
4. Závěr - shrnutí a vyhodnocení analýzy

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

PEKOVÁ, Jitka. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. Vyd. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4
RŮŽIČKOVÁ, Petra. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 2. Vyd. Havlíkův Brod: Grada Publishing, a.s., 2008. ISBN 978-80-247-2481-2
TETŘEVOVÁ, Liběna. Věřejná ekonomie. 1. Vyd. Praha: Professional Publishing, 2008. ISBN 978-80-86946-79-5
Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů

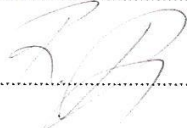
Podpis studenta:

Datum:

21.5.2013

Podpis vedoucího práce:

Datum:

21.5.2013

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta

Prohlášení:

Místopřísežně prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Hospodářská analýza vybraného územního samosprávného celku“ vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího diplomové práce a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.

V Olomouci dne .....

Podpis .....

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce Doc. Ing. Richardu Pospíšilovi, Ph.D. za jeho odbornou pomoc a cenné rady, které mi pomohly při zpracování diplomové práce. Velmi si vážím velké míry trpělivosti, se kterou k mé práci přistupoval.

Zároveň bych chtěla poděkovat zaměstnancům obecního úřadu v Hněvotíně za pomoc při získávání odpovědí na mé četné dotazy, za vstřícný přístup a za poskytnuté informace, díky nimž jsem mohla vypracovat praktickou část této práce.

V neposlední řadě bych ráda poděkovala mé rodině za podporu.

OBSAH:

ÚVOD.....	3
I. TEORETICKÁ ČÁST	4
1 HISTORICKÝ VÝVOJ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	5
1.1 OBDOBÍ PŘED ROKEM 1989.....	5
1.2 OBDOBÍ PO ROCE 1989	6
2 POSTAVENÍ OBCÍ V SOUČASNOSTI.....	8
2.1 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA	8
2.2 PRÁVNÍ VYMEZENÍ OBCE.....	8
2.3 PŮSOBNOST OBCE	9
2.3.1 Samostatná působnost obce.....	10
2.3.2 Přenesená působnost obce	10
2.4 ORGÁNY OBCE	12
2.4.1 Zastupitelstvo obce	13
2.4.2 Rada obce	14
2.4.3 Starosta a jeho zástupci.....	15
2.4.4 Obecní úřad.....	16
2.4.5 Poradní a kontrolní orgány obce	16
2.5 MAJETKOVÁ A FINANČNÍ STRUKTURA OBCE	17
2.5.1 Aktiva.....	18
2.5.2 Pasiva	18
3 FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ A ROZPOČET OBCE	20
3.1 ROZPOČTOVÁ SOUSTAVA ČR.....	20
3.2 CHARAKTERISTIKA ROZPOČTU OBCE.....	21
3.2.1 Rozpočet jako účetní bilance	22
3.2.2 Rozpočet jako finanční plán	23
3.2.3 Rozpočet jako nástroj obecní a regionální politiky	23
3.3 ROZPOČTOVÝ PROCES.....	24
3.3.1 Návrh a projednávání rozpočtu.....	24
3.3.2 Schválení a plnění rozpočtu.....	25
3.3.3 Kontrola rozpočtu a závěrečný účet	26
3.3.4 Rozpočtové zásady.....	26
3.4 ROZPOČTOVÁ SKLADBA.....	27
3.4.1 Druhové třídění	28
3.4.2 Odvětvové třídění	30
3.4.3 Konsolidační třídění	31
3.4.4 Zdrojové třídění	31
3.4.5 Transferové třídění	32
3.5 OBSAH ROZPOČTU OBCE	32
3.5.1 Příjmy rozpočtu obce.....	33
3.5.2 Výdaje rozpočtu obce	37
II. PRAKTICKÁ ČÁST	38
4 PROFIL OBCE	39
4.1 POLOHA OBCE HNĚVOTÍN	39
4.2 HISTORIE OBCE HNĚVOTÍN	39

4.3 OBYVATELSTVO OBCE HNĚVOTÍN	40
4.4 SAMOSPRÁVA	42
4.5 INFRASTRUKTURA	43
5 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE	44
5.1 DOKUMENTY FINANČNÍHO ŘÍZENÍ OBCE	44
5.1.1 Strategický plán	44
5.1.2 Rozpočtový výhled na léta 2012 - 2022	49
5.1.3 Rozpočty na roky 2010 – 2013	49
5.1.4 Závěrečné účty	51
5.2 ROZPOČTOVÉ HOSPODAŘENÍ OBCE V LETECH 2010 – 2013	52
5.2.1 Analýza rozpočtových příjmů	52
5.2.2 Analýza rozpočtových výdajů	57
5.2.3 Saldo rozpočtu	60
5.3 ANALÝZA MAJETKU A JINÝCH AKTIV OBCE	61
5.3.1 Vývoj stálých aktiv	62
5.3.2 Vývoj oběžných aktiv	63
5.4 ANALÝZA PASIV OBCE	64
5.4.1 Vývoj vlastních zdrojů krytí majetku	65
5.4.2 Vývoj cizích zdrojů krytí majetku	66
5.5 MONITORING OBCE	67
6 SHRNTÍ ANALÝZY HOSPODAŘENÍ OBCE	71
6.1 REALIZOVANÉ PROJEKTY V OBDOBÍ 2007-2014	71
6.2 PLÁNY DO BUDOUCNA	72
6.3 SWOT ANALÝZA OBCE	73
6.4 DOPORUČENÍ A NÁVRHY	75
ZÁVĚR	77
RÉSUMÉ	80
ANOTACE	81
SEZNAM PRAMENŮ A LITERATURY	83
SEZNAM OBRÁZKŮ	85
SEZNAM GRAFŮ	86
SEZNAM TABULEK	87
SEZNAM ZKRATEK	88
SEZNAM PŘÍLOH	89

ÚVOD

Tématem diplomové práce je hospodářská analýza vybraného územního samosprávného celku. Analyzovanou municipalitou je obec Hněvotín.

Důvodem pro vybrání tohoto tématu byl zájem o bližší seznámení s hospodařením ve veřejné správě. A taky fakt, že získám informace o hospodaření obce, ve které žiji.

Hospodaření obcí ve veřejné správě hraje důležitou roli. Na obce jsou kladeny stále větší nároky související s decentralizací a tím spojené výkony státní správy. Obec jako individuální správní jednotka musí hospodařit efektivně a zodpovědně, protože bez toho by nemohla uspokojovat nároky svých občanů.

Cílem této diplomové práce je analyzovat a zhodnotit hospodaření vybrané obce v letech 2010-2013 a případně doporučit obci opatření, která by mohla přispět k rozvoji obce.

Práce bude rozdělena do dvou částí. V teoretické části se zaměřím na obecnou charakteristiku obcí v České republice, na vývoj územní samosprávy a na postavení obcí v současnosti. V dalším úseku se budu věnovat finančnímu řízení obcí, tedy zaměřím se na rozpočtovou soustavu ČR, rozpočtový proces, rozpočtovou skladbu a na obsah rozpočtu.

V praktické části se zaměřím na vybranou obec a bude provedena analýza. Nejprve představím jednotlivé dokumenty, se kterými obec pracuje a do kterých budu i já nahlížet při zpracovávání údajů. Poté se zaměřím na samotné rozpočtové hospodaření, kdy zanalyzuji příjmy a výdaje. Podívám se i na strukturu majetku a na jeho krytí. Na závěr analýzy zhodnotíme hospodaření obce za pomoci monitoringu. Po zpracování analýzy zhodnotím současnou situaci a navrhu doporučení pro zlepšení hospodaření.

Teoretická část bude vypracována metodou deskripce, v praktické část budou použity tyto metody: SWOT analýza sloužící k identifikaci situace obce a komparativní analýza.

Data v textu byla čerpána z dostupné a relevantní literatury k dané tématice, z platné právní úpravy ČR a z důvěryhodných internetových portálů. V praktické části jsem nahlížela do účetních výkazů obce, především do finančních výkazů FIN 2-12 M, do rozpočtů obce a do závěrečných účtů.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 HISTORICKÝ VÝVOJ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY

Územní samospráva je nepochybně důležitým článkem v uspořádání společnosti. V posledních dvou stoletích si na území České republiky prošla bouřlivými změnami. Cílem této kapitoly je stručně nastínit bohatou historii územní samosprávy na našem území a představit tak důležité mezníky vývoje uspořádání našeho státu.

1.1 Období před rokem 1989

Vývoj územní samosprávy je úzce spjat s vývojem státu. Již od středověku vznikaly různé skupinky lidí, osady, které spojovala kultura, jazyk, či jen potřeba obchodovat. Takto vznikaly různé zárodky regionů či států.

Obecně lze říci, že územní samospráva vznikala dvěma způsoby. Prvním z nich je přirozený vývoj. Větší či menší počet jedinců osidluje různá území, vyvíjí se zde ekonomická aktivita a přirozeně tak vzniká obec či město. Vše vzniká bez jakýchkoliv vnějších zásahů.

Oproti tomu u umělého způsobu vzniku územní samosprávy již spatřujeme vliv a zásahy státu. Stát vytváří vyšší stupně územní samosprávy, které v sobě zahrnují obce a města spojující společné zájmy. Takto vznikají územní celky na střední úrovni – regiony. V 70. letech 20. století se do popředí dostává regionální ekonomika a to především z důvodu snahy snížit meziregionální ekonomické rozdíly a více tak stabilizovat ekonomiku celého státu.¹

Stejným způsobem vznikala územní samospráva i na našem území. Po vzniku Československé republiky v roce 1918 by převzata struktura územní samosprávy z Rakouska – Uherska. Postupnými zákonnými úpravami došlo ke sjednocení struktury územní samosprávy, která tehdy byla děla na tři stupně:

- obec nebo město,
- okres,
- země.²

K další významné změně v historii naší územní samosprávy došlo po období druhé světové války. Koncem války na našem území vznikají národní výbory se samosprávním

---

¹ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů (teorie a praxe)*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009.

² PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy - územní aspekty veřejných financí*. Praha: Victoria Publishing, a.s., 1995.

postavením – místní, okresní a krajské – které měly za úkol nahradit obce a okresy. Zároveň existovalo i zemské řízení, které bylo zrušeno roku 1949. Následně bylo zrušeno i samosprávné postavení národních výborů a vše vyvrcholilo znárodněním majetku obcí k 31. 12. 1949. Obce tedy přestávají být samosprávnými celky.³ Tato situace trvala čtyřicet let.

1.2 Období po roce 1989

K obnově samosprávy na našem území došlo až v roce 1990 díky reformě územní samosprávy. Tato reforma obsahovala:

- *změny územního členění:* Územní samospráva byla obnovena roku 1990. V tomto roce byly zároveň zrušeny národní výbory. Také dochází ke změnám geografickým - tedy mění se nejen hranice některých obcí, ale mnoho obcí bylo rozdělováno či naopak sjednocováno.
- *oddělení územní samosprávy od státní správy a moci:* Obec se stala základním územním samosprávným celkem a samostatným právnickým a ekonomickým subjektem.
- *vytvoření ekonomických a právnických předpokladů pro fungování územní samosprávy.*⁴

Rozpadem československé federace se naše nová Česká republika stala unitárním státem. Vládní úroveň 1. 1. 1993 dostává tuto tvář: Státní vládní úroveň je tvořena centrálními orgány, vládními a okresními úřady. Municipální vládní úroveň je potom zastávána samosprávnými obcemi a městy.⁵

V roce 1997 byl schválen zákon o vytvoření 14 krajů jako vyšších územně samosprávných celků, ovšem kraje byly zřízeny až ke dni 1. 1. 2001.⁶

Důsledkem obnovení samosprávy u nás, a potvrzením práva občanů na územní samosprávu v Ústavě České republiky, se obce staly základním stupněm územní samosprávy a samostatným subjektem právním i ekonomickým. Kraje, také jako

---

³ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy - územní aspekty veřejných financí*. Praha: Victoria Publishing, a.s., 1995.

⁴ tamtéž

⁵ tamtéž

⁶ PEKOVÁ, Jitka a Jaroslav PILNÝ. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: Aspi Publishing, s. r. o., 2002.

samostatné právní a ekonomické subjekty, se vedle obcí staly vyšším stupněm územní samosprávy.

2 POSTAVENÍ OBCÍ V SOUČASNOSTI

2.1 Územní samospráva

Právní základy organizace veřejné správy České republiky nalezneme v Ústavě České republiky, díky čemuž územní samosprávy získávají ústavní ochranu a možnost vznést případnou stížnost k nejvyšší soudní moci, tedy k Ústavnímu soudu ČR.

Příslušným ustanovením hlavy sedmé v Ústavě ČR, která nese název Územní samospráva, je Česká republika členěna na základní územní samosprávné celky, zastoupeny obcemi, a na vyšší územně samosprávné celky, čímž je míněno hlavní město Praha a zbývající kraje, kterých je celkem třináct.⁷

Oba tyto stupně územní samosprávy plní tři základní funkce:

- *Sociální funkce:* Jelikož je územní samospráva společenství občanů, je potřeba udržovat a rozvíjet kulturní i sociální kontakty. Územní samospráva zabezpečuje občanům nejen ochranu, ale snaží se i snižování nespravedlnosti při rozdělování a o zabezpečení základních lidských potřeb.
- *Ekonomická funkce:* Tato funkce souvisí s možností územní samosprávy v zákonem stanovených mezích ovlivňovat vývoj lokálního trhu a hospodářský rozvoj na jejím území, a tím vytvářet příznivé prostředí pro podnikatele.
- *Územně technická funkce:* Územní samospráva by měla své území využívat optimálně na základě územního plánu k různým aktivitám.⁸

Vzhledem k tématu diplomové práce se dále budu zabývat pouze základními územními samosprávnými celky, tedy obcemi.

2.2 Právní vymezení obce

Ústava ČR je sice nejdůležitějším právním dokumentem na území České republiky, avšak není jedinou právní úpravou, která hovoří o základní územní samosprávě.

---

⁷ článek 99 Ústavy České republiky č. 1/1993 Sb.

⁸ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004.

Základní právní vymezení obce můžeme najít v zákonu, který je pro obce nejdůležitější - *zákon č. 128/2000 Sb., o obcích*.⁹ Obec je zde vymezena jako základní územní samosprávné společenství občanů, které tvoří územní celek vymezený hranicí území obce. Obec jako veřejnoprávní korporace, má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích vlastním jménem, nese odpovědnost vyplývající z těchto vztahů a pečuje o rozvoj svého území a o zájmy svých občanů.

V témže zákoně¹⁰ jsou obce rozděleny na:

- hlavní město Praha (zvláštním postavením hlavního města Prahy se zabývá zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze),
- statutární města (města se zvláštním postavením, kterému tento status přiznává zákon. V současné době je v České republice 25 statutárních měst a jejich seznam je uveden v § 4 zákona o obcích.),
- města (městem je obec, která má více jak 3 000 obyvatel, či pokud tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny.),
- městys (obec, která byla oprávněna používat tento název před dnem 17. května 1954, je městysem, pokud o to požádá předsedu Poslanecké sněmovny.),
- obce (v současné době je cca 6 300 obcí. Jejich podrobný seznam se nachází v příloze č. 1 k předpisu 564/2002 Sb.¹¹).

2.3 Působnost obce

Postavení, funkce a úkoly obcí jsou zakotveny v zákoně o obcích. Obec plní dvě funkce: vlastní samosprávnou funkci a funkci přenesenou. V zákoně o obcích¹² se hovoří o tzv. působnosti:

- *samostatná působnost*, která je spojena s výkonem činností, které jsou ji státem určeny a o kterých může samostatně rozhodovat.
- *přenesená působnost*, kdy obec vykonává státní správu, která je na ni přenesena ze zákona.

---

⁹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

¹⁰ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

¹¹ Předpis č. 564/2002 Sb., vyhláška o stanovení území okresů České republiky a území obvodů hlavního města Prahy

¹² Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

2.3.1 Samostatná působnost obce

Samostatná působnost znamená suverénní výkon samosprávy v rozsahu, který jí svěřuje zákon. Jedná se o záležitosti, o kterých může samostatně rozhodovat, to znamená, že jsou jí zákonem uděleny určité pravomoci.¹³

Do samostatné působnosti obcí ze zákona patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce. Obec ve svém územním obvodu pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

Ze zákona je orgánům obcí¹⁴ uděleno mnoho pravomocí. Dovolím si zde uvést alespoň některé činnosti:

- hospodaření obce s jejím majetkem,
- rozpočet a závěrečný účet obce,
- peněžní fondy obce,
- zřizování obecní policie,
- zřizování právnických osob a organizačních složek obec,
- program rozvoje územního obvodu obce,
- vydávání obecně závazných vyhlášek obce,
- místní referendum,
- ukládání pokut za správní delikt,
- územní plán obce a regulační plán a vyhlásování jejich závazné části obecně závaznou vyhláškou,
- spolupráce s jinými obcemi,
- udělování čestného občanství,
- a mnoho dalších činností, uvedených v zákoně o obcích.¹⁵

2.3.2 Přenesená působnost obce

V rámci přenesené působnosti vykonává obec státní správu. Tyto činnosti spravují výkonné orgány obcí a jsou v této činnosti podřízeny a kontrolovány orgány státní správy. Obce zajišťují úkoly z oblasti částečně decentralizované veřejné správy jako čistý veřejný

---

¹³ STRECKOVÁ, Yvonne a Ivan MALÝ. *Veřejná ekonomie pro školu i praxi*. Praha: Computer Press, 1998.

¹⁴ Blíže viz.: podkapitola 2.4. Orgány obce

¹⁵ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

statek, ale zároveň zabezpečují i další veřejné statky nejen pro občany své obce, ale i obcí sousedících.¹⁶

Rozsah výkonu státní správy je v obcích různých. Dle zákona o obcích¹⁷ je vymezen rozsah přenesené působnosti, což nám dává možnost rozlišovat obce na:

- obce, které mají základní rozsah přenesené působnosti. Ze zákona se jedná především o tyto činnosti:
  - vydávání nařízení obce,
  - rozhodování o místních a účelových komunikacích,
  - projednávání přestupků,
  - spravování drobných toků, obce jsou vodoprávním úřadem,
  - jsou i povodňovým orgánem,
  - jsou orgánem ochrany přírody a ovzduší.
- obce s pověřeným obecním úřadem, které jsou při výkonu státní správy v přenesené působnosti oprávněny:
  - rozhodovat v prvním stupni ve správním řízení o právech, právem chráněných zájmech a povinnostech osob,
  - rozhodují o poskytování peněžité a věcné dávky nebo půjčky,
  - zajišťují volby do Parlamentu České republiky, do zastupitelstev krajů, obcí a do Evropského parlamentu
  - jsou vodoprávním úřadem a povolují odběr vody
  - jsou orgánem ochrany přírody
  - jsou orgánem ochrany zemědělského půdního fondu
  - a jiné,...
- obce s rozšířenou působností mají tyto kompetence:
  - evidence obyvatel, vedení registru obyvatel,
  - vydávání občanských průkazů a cestovních dokladů
  - vydávání řidičských průkazů,
  - vodoprávní řízení,
  - živnostenský úřad,
  - ochrana životního prostředí,
  - vykonávání státní správy lesů,

---

¹⁶ PEKOVÁ, Jitka a Jaroslav PILNÝ. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: Aspi Publishing, 2002.

¹⁷ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

- doprava a silniční hospodářství pro silnice II. a III. třídy,
- dávky a sociální služby,
- a jiné,...

V některých případech mohou obce mezi sebou uzavřít tzv. veřejnoprávní smlouvu, na jejímž základě jedna obec vykonává některé činnosti v rámci přenesené působnosti i pro jiné obce. Činnosti, které mohou být předmětem veřejnoprávní smlouvy, vymezuje zákon o obcích, který také upravuje náležitosti této smlouvy. Ovšem, aby tato smlouva byla platná, je potřebný souhlas krajského úřadu.¹⁸

Shrneme-li výše uvedené informace, obec v rámci samostatné působnosti zajišťuje především různé druhy statků pro své občany, které jsou hlavně lokálního charakteru a přináší občanům užitek. V samostatné působnosti však obec nezajišťuje pouze uspokojování potřeb svých občanů, ale rozhoduje i o způsobu zabezpečování veřejných statků a o směrech dalšího sociálně ekonomického rozvoje obce především tím, že vytváří podmínky pro podnikání, nové pracovní příležitosti.

Přenesenou působnost obcí lze označit za tzv. delegování činností státem. Krajský úřad potom slouží obcím jako metodická a odborná pomoc při výkonu těchto činností. Obecně lze konstatovat, že vykonáváním těchto činností obec pomáhá státu fungovat efektivněji.

Je potřeba také myslet na to, že v rámci samostatné a přenesené působnosti je odlišná závaznost právního aktu, proto odlišení a především pak správné pochopení samostatné a přenesené působnosti je důležité pro správný výkon orgánů obce a jimi bezchybné plnění zákonem udělených úkolů.

2.4 Orgány obce

V České republice jsou orgány obce vymezeny v zákoně o obcích. Jsou jimi:

- zastupitelstvo obce,
- rada obce,
- starosta a jeho zástupci,
- obecní úřad,

---

¹⁸ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004.

- výbory,
- komise,
- odbory a oddělení obecního úřadu.

2.4.1 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je nevyšším voleným orgánem obce, který vychází z přímých komunálních voleb obyvatel obce, a který má hlavní rozhodovací pravomoci v oblasti samostatné působnosti.

Členy zastupitelstva se stávají zvolení zástupci jednotlivých politických stran v obci, případně i nezávislí členové, na dobu čtyřletého volebního období. Počet členů zastupitelstva je stanoven zákonem o obcích¹⁹ a je závislý na počtu obyvatel obce a na velikosti území obce.

Počet členů zastupitelstva v obcích:

- do 500 obyvatel: 5-9 členů,
- 501 – 3 000 obyvatel: 7-15 členů,
- 3001 – 10 000 obyvatel: 11-25 členů,
- 10 001 – 50 000 obyvatel: 15 – 35 členů,
- 50 001 – 150 000 obyvatel: 25 – 45 členů,
- nad 150 000 obyvatel: 35 – 55 členů.²⁰

Zastupitelstvo obce má rozhodující rozhodovací pravomoci. Pro rozhodnutí je potřeba nadpoloviční většina hlasů členů zastupitelstva. Jednání zastupitelstva jsou ze zákona veřejná a svolává je starosta. Zastupitelé obce vydávají jednací řád, ve kterém jsou stanoveny takové věci, které v zákoně o obcích nenajdeme (např.: způsoby diskuze k jednotlivým bodům zasedání, způsob hlasování, a jiné). O průběhu každého jednání je sepsán zápis, který musí být uložen na obecním úřadě a musí být dostupný k nahlédnutí všem občanům.²¹

K nejdůležitějším činnostem samostatné působnosti obce, které ovlivňují hospodaření obce, patří především:

- schvalování programu rozvoje územního obvodu obce,
- rozpočet obce a závěrečný účet obce za uplynulé rozpočtové období,
- výše osobních a veřejných nákladů obecního úřadu

¹⁹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

²⁰ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

²¹ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004.

- přijetí nebo převzetí úvěru či půjčky, poskytnutí dotace, převzetí dluhu, přistoupení k závazku,
- poskytnutí půjčky,
- smlouvy o poskytnutí dotace,
- vklady obce do obchodních společností a nadací,
- smlouvy o sdružení,
- obecně závazné vyhlášky,
- a jiné.

V pravomoci zastupitelstva obce je rozhodovat i o majetkových záležitostech. Ráda bych uvedla jako příklad především:

- nabytí a převod nemovitostí v majetku obce,
- zastavení nemovitých věcí a zřízení věcného břemene,
- zastavení movitých věcí a práv,
- peněžité i nepeněžité vklady do obchodních společností, do svazku obcí apod.,
- majetkové účasti na podnikání jiných subjektů,
- zřízení práva hospodaření s majetkem,
- a jiné.

V přenesené působnosti zastupitelstvo schvaluje územně plánovací dokumenty.

Při svém rozhodování a řízení musí respektovat ustanovení různých zákonů. Ty nejdůležitější, kterými se musí zastupitelstvo řídit, jsou dva. Jedná se především o zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) a o zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

V České republice má zastupitelstvo obce poměrně velké rozhodovací pravomoci, z čehož plyne i velká odpovědnost, neboť rozhoduje o veřejných záležitostech, o hospodaření s majetkem a s rozpočtovými finančními prostředky, které nepatří ani jednomu z členů zastupitelstva.

2.4.2 Rada obce

Dalším orgánem obce je orgán výkonný – rada obce. Ta v samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu a v rámci přenesené působnosti rozhoduje pouze v případě, že tak stanoví zákon. Členové zastupitelstva volí ze svých členů členy rady obce, v jejímž čele je starosta, dále pak jeho zástupci – místostarostové, a další členové. Počet členů radů je vždy

lichý a nesmí přesáhnout jednu třetinu počtu členů zastupitelstva, přičemž minimální počet je pět členů a maximální počet členů je jedenáct. Pokud má zastupitelstvo dané obce pouze patnáct členů, rada obce se nevolí a kompetence přechází na zastupitelstvo. Jednání rady obce jsou neveřejná a pro schválení usnesení je potřeba nadpoloviční většina hlasů.²²

Zákon o obcích²³ uděluje radě pravomoci v samostatné působnosti. Uvedla bych zejména ty, které souvisí s hospodařením obce. Rada obce:

- připravuje materiál pro zasedání zastupitelstva obce,
- zabezpečuje plnění usnesení zastupitelstva obce,
- zabezpečuje hospodaření obce, provádí rozpočtová opatření podle usnesení zastupitelstva,
- vydává nařízení obce,
- rozhoduje o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce
- zřizuje potřebné výkonné orgány obecního úřadu – odbory a oddělení s jejich placenými zaměstnanci,
- a jiné.

2.4.3 Starosta a jeho zástupci

Starosta, jakožto představitel obce, zastupuje obec navenek a je uznáván jako statutární orgán obce. Starostu i místostarosty volí do své funkce zastupitelstvo obce z řad svých členů. Zastupitelstvu je pak i odpovědný za své činnosti. Ve městech je volen primátor. Místostarosta, který zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti a vykonává tak všechny funkce, které přísluší starostovi, je pak ve městech označován jako náměstek primátora. Místostarostů může být i více, v případě, že mají svěřené úkoly.²⁴

Dle § 103 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) starosta především:

- svolává zastupitelstvo obce,
- připravuje, svolává a řídí schůze rady obce,
- odpovídá za objednání a provedení auditu hospodaření obce,
- odpovídá za informovanost veřejnosti o činnosti obce,
- podepisuje právní předpisy obce,
- jmenuje a odvolává tajemníka.

---

²² PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004.

²³ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

²⁴ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004.

Není-li funkce tajemníka v obci zřízena, plní jeho funkce starosta, tzn., že řídí a kontroluje všechny pracovníky obecního úřadu.

2.4.4 Obecní úřad

Výkon administrativně organizačních činností souvisejících se samostatnou a přenesenou působností obce zabezpečují zaměstnanci obecního úřadu. Obecní úřad tvoří starosta, místostarostové, zaměstnanci obce a tajemník obce, je-li tato funkce zřízena. Rada obce může pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu zřizovat odbory a oddělení. Ve městech funkci obecního úřadu plní městský úřad, magistrát, úřady městských obvodů a městských částí.²⁵

Dle § 109 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) obecní úřad v oblasti samostatné působnosti plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada a pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. V druhé oblasti – v oblasti přenesené působnosti – vykonává státní správu v rozsahu vymezeném zákonem o obcích, kromě té činnosti, která je svěřena do působnosti zvláštního orgánu.

V rámci obecního úřadu jsou zřizovány jednotlivé odbory, které jsou rovněž výkonnými orgány a zodpovídají za specifické oblasti. Počet odborů a náplň jejich činnosti závisí na velikosti obce a rozsahu samostatné a přenesené působnosti obce.²⁶

2.4.5 Poradní a kontrolní orgány obce

Mezi tyto orgány můžeme zařadit výbory a komise.

Výbory jsou iniciativní a kontrolní orgány zastupitelstva obce. Počet výborů je individuální a závisí na rozhodnutí zastupitelstva. Předsedou každého výboru je člen zastupitelstva a ten také odpovídá za to, že daný výbor plní úkoly, kterými jej pověří zastupitelstvo. I přestože výbory jsou orgány iniciativními, jak již bylo zmíněno, existují dva, které jsou povinné. Jsou jimi výbor finanční a výbor kontrolní. Hlavním úkolem finančního výboru je kontrola hospodaření obce s majetkem. Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce. Navíc, pokud v obci žije podle posledního sčítání lidu alespoň 10% občanů hlásících se k národnosti jiné než české, zřizuje i výbor pro národnostní menšiny. Zastupitelstvo také může zřídit v částech obce osadní nebo místní výbory.²⁷

---

²⁵ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004.

²⁶ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004.

²⁷ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Komise jsou iniciativní a poradní orgány rady obce. Dle § 122 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) mohou být komise i výkonnými orgány obce, pokud jim starosta svěří výkon přenesené působnosti obce. V tomto případě ovšem musí mít předseda komise zvláštní odbornou způsobilost.

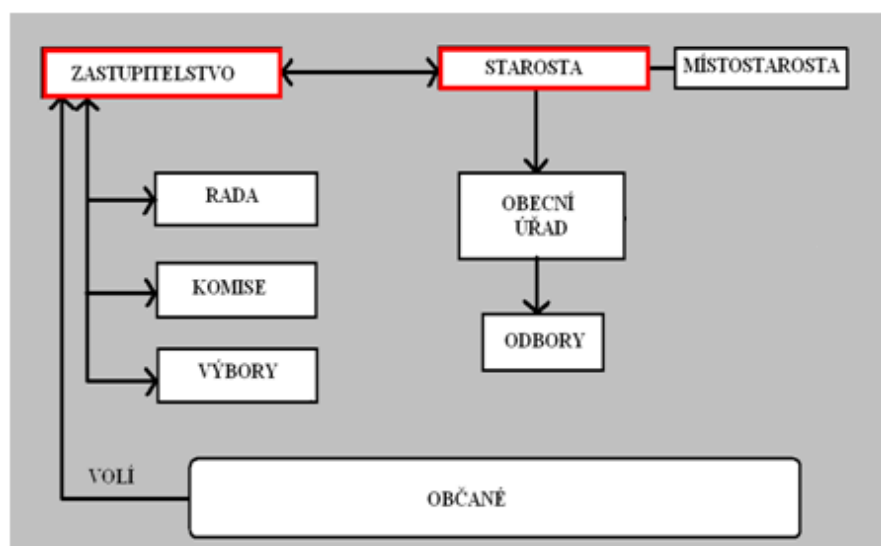
V širším slova smyslu můžeme za poradní orgán považovat i veřejné schůze, které umožňují zjistit preference a názory občanů a využít je tak při zlepšování řízení a hospodaření obce.

Rozhodování obou orgánů se řídí pravidlem většiny.

Je zcela pochopitelné, že čím je obec větší, tím je organizační struktura složitější. Obrázek č. 1 zachycuje jednotlivé orgány obce, které byly stručně představeny, a vztahy mezi nimi.

Obrázek č. 1 - Orgány obce.

Zdroj: Vlastní zpracování.

2.5 Majetková a finanční struktura obce

Majetek obce patří mezi základní podmínky pro fungování obce, bez vlastního majetku by totiž obec nemohla rozhodovat o užívání majetku a figurovala by pouze jako správce. Roli obce, jakožto vlastníka majetku, upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, který dává obcím právo majetek držet, užívat a nakládat s ním, přičemž je povinna respektovat zákonná ustanovení.²⁸

²⁸ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně k výkonu samosprávy, veřejné správy a i podnikání, kterým se snaží o zachování i rozvoj majetku. Tento zákon také obcím ukládá povinnost vést si účetnictví podle zákona o účetnictví.²⁹

Zvláštní ustanovení platí pro nakládání s nemovitým majetkem. Pokud chce obec nemovitost prodat, směnit, darovat, pronajmout nebo poskytnout jako výpůjčku, musí případnou transakci zveřejnit v zákonem stanovené lhůtě. A to do 15 dnů před rozhodnutím v příslušném orgánu obce vyvěšením na úřední desce obecního úřadu, aby se k němu mohli zájemci vyjádřit a předložit své případné návrhy.³⁰

Aktiva i pasiva obce mají stejnou strukturu jako jiné subjekty, které také vedou účetnictví, a to následující:

2.5.1 Aktiva

Stálá aktiva:

- dlouhodobý nehmotný majetek,
- oprávky v dlouhodobém nehmotném majetku,
- dlouhodobý hmotný majetek,
- oprávky v dlouhodobém hmotném majetku,
- dlouhodobý finanční majetek,
- majetek převzatý k privatizaci.

Oběžná aktiva:

- zásoby,
- pohledávky,
- finanční majetek,
- prostředky rozpočtového hospodaření,
- přechodné účty aktivní.

Položky s nejvyššími hodnotami v rozvahách obcí bývají stavby a pozemky, které patří do dlouhodobého hmotného majetku.

2.5.2 Pasiva

Vlastní zdroje krytí stálých a oběžných aktiv:

- majetkové fondy,
- finanční a peněžní fondy,

---

²⁹ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

³⁰ Dle §39 zákona č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

- zvláštní fondy organizačních složek státu,
- zdroje krytí prostředků rozpočtového hospodaření,
- výsledek hospodaření.

Cizí zdroje:

- rezervy,
- dlouhodobé závazky,
- krátkodobé závazky,
- bankovní úvěry a půjčky,
- přechodné účty pasivní.

Hlavní položkou jsou majetkové fondy. Majetkové fondy mohou být tvořeny více fondy jako např. fond oběžných aktiv, fond hospodářské činnosti, ovšem nejběžnější fond je fond dlouhodobého majetku.

3 FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ A ROZPOČET OBCE

V předchozích kapitolách jsem rozebrala postavení a úkoly územní samosprávy. Stejně tak jako obce jsou nedílnou součástí veřejné správy, jak jsem již rozebrala v předešlých kapitolách, stejně tak i finance obcí jsou nedílnou součástí soustavy rozpočtů. Proto se v této kapitole zaměřím na financování činnosti obce a na celkovou rozpočtovou strukturu obcí.

3.1 Rozpočtová soustava ČR

Rozpočtovou soustavou se rozumí soustava veřejných rozpočtů a institucí, které zabezpečují tvorbu, rozdělování, užití a kontrolu toků jednotlivých finančních prostředků v rámci této soustavy.³¹ V rámci této soustavy probíhá hospodaření vlády a lze tedy říci, že je významnou a nedílnou součástí veřejné ekonomie.

Struktura soustavy rozpočtů je dána správním uspořádáním státu. Obecně lze říci, že do soustavy rozpočtů zahrnujeme:

- nadnárodní rozpočet v případě nadnárodních seskupení, jako tomu je například u EU,
- státní rozpočet daného státu,
- rozpočty vyšších stupňů územní samosprávy a rozpočty územní samosprávy,
- rozpočty veřejných podniků a vládních neziskových organizací.³²

V současné době do rozpočtové soustavy České republiky patří soustava *veřejných rozpočtů*, *soustava mimorozpočtových fondů* a *veřejné zdravotní pojištění*. Dále se budu zabývat pouze soustavou veřejných rozpočtů, které jsou v České republice nejvýznamnější částí rozpočtové soustavy (především tedy státní rozpočet), protože jimi prochází největším objem finančních prostředků.

V České republice se soustava veřejných rozpočtů řídí dvěma zákony: zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

---

³¹ HAMERNÍKOVÁ, Bojka a Alena MAAYTOVÁ. et al. *Veřejné finance*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010.

³² PEKOVÁ, Jitka a Jaroslav PILNÝ. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: Aspi Publishing, s. r. o., 2002.

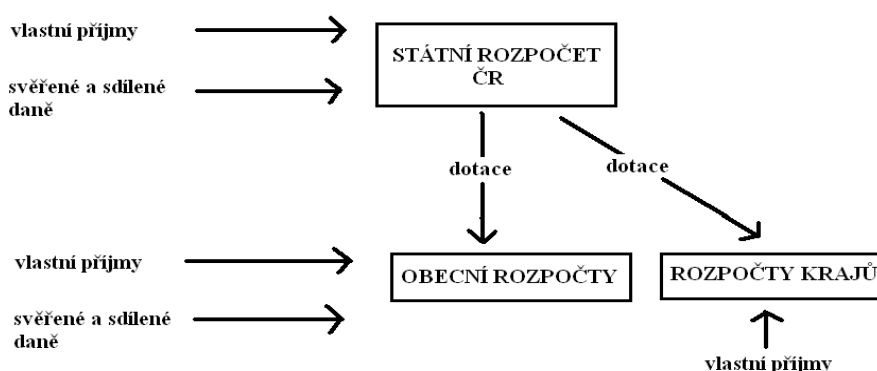
Do soustavy veřejných rozpočtů České republiky spadá:

- státní rozpočet,
- rozpočty krajů,
- rozpočty obcí,
- rozpočty organizačních složek a příspěvkových organizací,
- rozpočty Regionálních rad regionů soudržnosti,
- rozpočty dobrovolných svazků obcí.

Všechny tyto veřejné rozpočty mají svou relativní samostatnost, která je dána tím, že mají každou svou daňovou (tady příjmovou) základnu. Avšak mezi jednotlivými rozpočty fungují vazby. Jedná se o přesuny finančních prostředků v podobě dotací, příspěvků nebo finanční pomoci.³³ Tyto vztahy jsou stručně zachyceny na obrázku č. 2.

Obrázek č. 2 - Vztahy v soustavě veřejných rozpočtů ČR.

Zdroj: vlastní podle PEKOVÁ, Jitka a Jaroslav PILNÝ. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. Praha: 2002

3.2 Charakteristika rozpočtu obce

Finance obcí, jelikož spadají do širokého systému rozpočtů České republiky, by měly splňovat důležité principy. Prvním z nich je konzistence obecních financí s financemi veřejnými a s cíli fiskální politiky. Vše je u nás zajišťováno zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, který také vymezuje míru finanční autonomie obcí tím, že stanovuje podíl obcí na daňových výnosech, okruh obecních poplatků atd.

³³ STRECKOVÁ, Yvonne a Ivan MALÝ. *Veřejná ekonomie pro školu i praxi*. Praha: Computer Press, 1998.

Dále by finance obcí měly splňovat princip průhlednosti a princip zveřejňování. To znamená, že rozpočty musí být zveřejněny v takové podobě, která bude srozumitelná i pro veřejnost. Princip stability je zřejmým požadavkem, stejně tak jako účinnost obecních financí, která je spojena se správnou alokací veřejných financí na obecní úrovni, které by měly především podporovat výkonnost a rozvoj municipální ekonomiky. Jako poslední princip je potřeba zmínit administrativní nenáročnost, což znamená, že by měly být minimalizovány náklady na výběr a správu příjmů.³⁴

Rozpočet obce lze chápat jako nástroj pro financování a zabezpečení obecní politiky. V takovémto rozpočtu se soustřeďují příjmy, které obec získá přerozdělením finančních prostředků v celkové rozpočtové soustavě, tak i příjmy, které obec získává svou vlastní činností. Tento územní rozpočet je poté používán stejně jako ostatní veřejné rozpočty s využitím nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného způsobu financování veřejných statků.³⁵

Na rozpočet obce lze nahlížet z různých pohledů jako na:

- účetní bilanci,
- finanční plán,
- nástroj obecní a regionální politiky.³⁶

3.2.1 Rozpočet jako účetní bilance

První pohled vnímá rozpočet obce jako bilanci příjmů a výdajů za rozpočtové období, které je v České republice shodné s kalendářním rokem. V ideálním případě je výše příjmů shodná s výší výdajů. V tomto případě se jedná o vyrovnaný rozpočet. Ve skutečnosti tomu tak ale většinou nebývá. Jsou-li příjmy vyšší než výdaje, vytváří se finanční rezerva pro hospodaření v nadcházejícím rozpočtovém roce. Pokud je tomu naopak, tedy pokud výdaje převyšují příjmy, hovoříme o deficitu nebo také o schodkovém rozpočtu a v tomto případě dochází k zadlužování obce.

Rozpočet obce by měl být sestavován jako vyrovnaný, či přebytkový. Dle zákona³⁷ je možné lze koncipovat rozpočet též jako schodkový, ale pouze v případě, že schodek bude možné uhradit finančními prostředky z minulých let nebo smluvně zabezpečenou

---

³⁴ STRECKOVÁ, Yvonne a Ivan MALÝ. *Veřejná ekonomie pro školu i praxi*. Praha: Computer Press, 1998.

³⁵ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů (teorie a praxe)*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009.

³⁶ PEKOVÁ, Jitka a Jaroslav PILNÝ. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: Aspi Publishing, s. r. o., 2002.

³⁷ Zákon č.250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje vlastních dluhopisů.

3.2.2 Rozpočet jako finanční plán

Další úkol rozpočtu jako finančního plánu spočívá v tom, že by rozpočet měl zajistit solventnost obce, a to tak že by měl připustit pouze ty výdaje, které budou kryty příjmy, které lze reálně očekávat, nebo existujícími rezervami, eventuálně i půjčkami, které je možné získat ale i splatit.³⁸

Při plánování příjmů a výdajů pro nadcházející rozpočtové období se představitelé obcí setkávají s rozpočtovým omezením. Vzhledem k tomu, že obce nejsou finančně soběstačné a mají více či méně omezené pravomoci v ovlivňování příjmů, je potřeba při plánování výdajů vycházet z předem definovaných potřeb. V praxi se většinou postupuje tak, že se bere v úvahu vývoj příjmů a vývoj výdajů v minulých letech a na základě těchto zkušeností se provede odhad, tedy návrh rozpočtu. Důležité je také brát v úvahu vliv předpokládané inflace, vliv případné změny daňového určení a vliv uvažovaných změn v potřebách. Je zkrátka potřeba uvažovat v delším časovém horizontu.

3.2.3 Rozpočet jako nástroj obecní a regionální politiky

Poslední pohled na rozpočet obce jako na nástroj obecní a regionální politiky vlastně vyplývá z předešlého konstatování. Obce využívají své rozpočty jako nástroje financování svých úkolů a záměrů. Při schvalování rozpočtu je tak zřejmé, které aktivity a záměry má v plánu obec podporovat a financovat.

Rozpočet obce je tedy nástrojem realizace koncepce ekonomického a sociálního rozvoje daného území, nástrojem prosazování lokálních zájmů a preferencí obyvatelstva, které žije na daném území, přičemž je potřeba se řídit při jeho sestavování zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Rozpočty obcí jsou tedy významným nástrojem ovlivňujícím dlouhodobý ekonomický vývoj daného území.

Z výše uvedených pohledů na rozpočet obce lze určit tři důležité funkce rozpočtu:

- *rozhodovací* - obec musí rozhodnout, čeho chce územní celek dosáhnout.
- *řídící* - jde o alokaci zdrojů mezi jednotlivé organizační složky obce k zajištění požadovaných výstupů.

---

³⁸ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů (teorie a praxe)*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009.

- *kontrolní* - jedná se o zveřejnění toho, kolik finančních prostředků obec získá a vydá a zdali je to v souladu se stanoveným rozpočtem na dané rozpočtové období.³⁹

3.3 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces je právně ukotven ve třetí části zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a lze jej definovat jako souhrn činností, které jsou nezbytné k řízení hospodaření územního samosprávného celku v daném rozpočtovém období. Rozpočet se v České republice sestavuje na jeden kalendářní rok, avšak rozpočtový proces je o něco delší. Zpravidla trvá o 6 měsíců déle. Rozpočtový proces bychom mohli rozdělit do jednotlivých etap:

- analýza minulého rozpočtového období a stanovení priorit pro následující rozpočtové období,
- sestavení návrhu rozpočtu,
- projednávání a schválení,
- kontrola plnění rozpočtu,
- přehled o skutečném plnění rozpočtu – sestavení závěrečného účtu,
- následná kontrola,
- aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu.⁴⁰

3.3.1 Návrh a projednávání rozpočtu

Sestavování rozpočtu je bezpochyby tou nejnáročnější a nejdůležitější etapou v rozpočtovém procesu a zpravidla jej provádí výkonný orgán obce - většinou finanční odbor. V této klíčové fázi životního cyklu rozpočtu je potřeba naplánovat příjmové a výdajové stránky tak, aby byly odhady co nejpřesnější.

Podle zákona⁴¹ je pomocným nástrojem při sestavování rozpočtu rozpočtový výhled. Ten obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, zejména o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. Rozpočtový výhled se sestavuje na základě uzavřených smluvních

³⁹ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů (teorie a praxe)*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009.

⁴⁰ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů (teorie a praxe)*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009.

⁴¹ č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

vztahů a přijatých závazků zpravidla na dobu 2 až 5 let. Při navrhování rozpočtu je také potřeba dbát na údaje z rozpisu platného státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria, či na vazby na jiné rozpočty – kraje, svazky obcí atd.

Při sestavování rozpočtu je tedy potřeba pracovat s informacemi, které má obec již k dispozici (rozpočtový výhled), objektivně hodnotit finanční situaci obce a její potřeby a následně odhadnout budoucí příjmy a výdaje tak, aby bylo vyhověno dlouhodobým cílům obce. Jak jsem již zmínila, návrh rozpočtu by měl obsahovat pouze takové výdaje, které jsou kryty očekávanými příjmy, existujícími rezervami nebo půjčkami.

3.3.2 Schválení a plnění rozpočtu

Obec musí návrh svého rozpočtu, podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zveřejnit na své úřední desce po dobu nejméně 15 dnů přede dnem jeho projednávání na zasedání zastupitelstva obce. Občané tak mají možnost vyjádřit své připomínky k návrhu rozpočtu a to buď písemně, nebo osobně při projednávání rozpočtu na zasedání zastupitelstva.

Po zapracování všech připomínek a úprav dochází ke schválení rozpočtu. Schvalování konečného návrhu rozpočtu obce spadá do kompetencí zastupitelstva obce. Schválený rozpočet může být vyrovnaný, přebytkový nebo schodkový, ovšem musí být reálný, pravdivý a úplný.⁴²

Není-li rozpočet schválen před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se rozpočtové hospodaření územního samosprávného celku v době do schválení rozpočtu pravidly rozpočtového provizoria, což znamená na základě rozpočtu daného časového úseku minulého rozpočtového období. Po schválení rozpočtu se příjmy a výdaje uskutečněné v době rozpočtového provizoria stávají příjmy a výdaji rozpočtu.⁴³

Během rozpočtové období samozřejmě dochází k neplánovaným změnám v hospodaření obce, které obec nemůže dopředu předvídat, proto mají obce možnost provádět změny či úpravy z důvodů, jež vymezuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Jedná se o:

- organizační změny – změny v organizaci hospodářství financovaného rozpočtem,

---

⁴² PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů (teorie a praxe)*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009.

⁴³ Podle § 13 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

- metodické změny - změny právních předpisů ovlivňujících výši rozpočtovým příjmů a výdajů,
- věcné změny objektivně působících skutečností ovlivňujících plnění rozpočtu příjmů a výdajů.⁴⁴

3.3.3 Kontrola rozpočtu a závěrečný účet

Kontrola plnění rozpočtu probíhá průběžně během celého roku a je zakončena kontrolou finální po skončení rozpočtového období, kdy se vypracuje závěrečný účet, který představuje celkový pohled na hospodaření obce v minulém roce a který je předkládán ke schválení zastupitelstvu.⁴⁵

Povinnosti spojené se závěrečným účtem nalezneme v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, konkrétně v § 17. V závěrečném účtu jsou obsaženy údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů, údaje o hospodaření s majetkem a o dalších finančních operacích, včetně tvorby a použití fondů. Je nutné, aby členění bylo natolik podrobné, aby bylo možné zhodnotit finanční hospodaření obce.

Ze zákona je obec povinna požádat o přezkoumání svého hospodaření za uplynulý kalendářní rok do 30. června každého roku, a to buď u krajského úřadu, nebo danému úřadu oznámit, že se rozhodla zadat přezkoumání externímu auditorovi. Zpráva o tomto přezkoumání hospodaření se stává nedílnou součástí závěrečného účtu.

Podobně jako návrh rozpočtu musí být i návrh závěrečného účtu zveřejněn na úřední desce nejméně 15 dnů přede dnem jeho projednávání v zastupitelstvu. Občané mohou vyjádřit své připomínky stejně jako u návrhu rozpočtu, tedy písemnou formou nebo ústně na zasedání zastupitelstva.

Dle již zmiňovaného zákona č. 250/2000 Sb. je projednání závěrečného účtu uzavřeno vyjádřením souhlasu s celoročním hospodařením, a to bez výhrad, nebo souhlasu s výhradami, na základě nichž přijme obec potřebná opatření k nápravě zajištění chyb a nedostatků. Přitom obec vyvodí závěry vůči osobám, které svým jednáním způsobily obci škodu.

3.3.4 Rozpočtové zásady

Výše znázorněný a popsany proces sestavování rozpočtu má řadu společných rysů s ostatními veřejnými rozpočty. Tyto společné rysy jsou označovány jako rozpočtové

⁴⁴ Podle § 16 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

⁴⁵ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů (teorie a praxe)*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009.

zásady, které představují systém poznatků, zevšeobecněných zkušeností, jež se nahromadily v průběhu historického vývoje, a musí být dodržovány v průběhu celého rozpočtového procesu. Patří mezi ně:

- *zásada každoročního sestavování a schvalování územního rozpočtu* - jedná se o skutečnost, že rozpočet schválený pro určité rozpočtové období je možné použít pouze v tomto období. V případě, že územní rozpočet není schválen před začátkem rozpočtového období, hospodaří obec až do schválení rozpočtu podle rozpočtového provizoria.
- *zásada reálnosti a pravdivosti* - odhad příjmů a výdajů by měl být reálný a pravdivý, aby bylo možné splnit rozpočet bez výrazných odchylek.
- *zásada úplnosti a jednotnosti rozpočtu* - v České republice je tato zásada naplněna pomocí závazné rozpočtové skladby.
- *zásada dlouhodobé vyrovnanosti rozpočtu* - deficitní hospodaření lze uplatnit pouze krátkodobě. V dlouhodobém období je za úspěšné hospodaření považováno to, které je vyrovnané.
- *zásada hospodárnosti a efektivnosti* - prostředky by měly být použity v souladu se záměrem, ke kterému byly určeny a měly by být využity co nejefektivněji a nejhospodárněji.
- *zásada publicity* - tato zásada dělá z rozpočtu věc veřejnou a je předpokladem účinné občanské kontroly. Podstatou je včasné zveřejnění návrhu rozpočtu, důkladná informovanost občanů o hospodaření a také veřejné projednávání.⁴⁶

Počet rozpočtových zásad i jejich přesné názvy se v odborné literatuře často liší, ale jejich podstata je shodná. Důležité je, aby jednotlivé rozpočtové zásady působily komplexně.

3.4 Rozpočtová skladba

Komplexní pohled na finanční hospodaření celé soustavy veřejných rozpočtů zajišťuje závazná rozpočtová skladba. Lze ji definovat jako systematické, jednotné a závazné členění příjmů a výdajů rozpočtu. Nevztahuje se na operace související

---

⁴⁶ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy - územní aspekty veřejných financí*. Praha: Victoria Publishing, a.s., 1995.

s podnikatelskou činností subjektů územní samosprávy, na operace příspěvkových organizací a na operace na účtech, které nemají charakter veřejných prostředků.⁴⁷

V České republice je rozpočtová skladba dána vyhláškou Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. S účinností od 1. ledna 2014 byla tato vyhláška již po několikáté novelizována⁴⁸. Ovšem dosud největší zásah do systematiky rozpočtové skladby je vydání vyhlášky č. 96/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, v platném znění. Tato vyhláška rozšířila původní čtyři základní druhy členění na deset druhů. Rozpočtová skladba obsahuje tato třídění příjmů a výdajů⁴⁹:

- a. odpovědnostní,
- b. druhové,
- c. odvětvové,
- d. konsolidační,
- e. zdrojové,
- f. doplňkové,
- g. programové,
- h. účelové,
- i. strukturní,
- j. transferové.

Většina z nově přidaného členění se však týká pouze organizačních složek státu – tedy příjmů a výdajů státního rozpočtu. Příjmů a výdajů rozpočtů obcí se týká pouze třídění druhové, odvětvové, konsolidační, zdrojové a transferové.

3.4.1 Druhové třídění

Druhové třídění je základním systémem třídění v rozpočtové skladbě, třídí všechny příjmy a výdaje, a to podle příjmových a výdajových druhů. Týká se všech peněžních operací, které jsou tříděny do třech základních druhů: příjmy, výdaje a financování.

Nejnižšími jednotkami druhového třídění jsou rozpočtové položky. Položky se seskupují do podseskupení položek, podseskupení položek do seskupení položek a seskupení položek do rozpočtových tříd. Čísla položek jsou čtyřmístná, přičemž první číslo

---

⁴⁷ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů (teorie a praxe)*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009.

⁴⁸ Vyhláška Ministerstva financí č. 464/2013 Sb., kterou se mění vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, v platném znění.

⁴⁹ Podle § 1 vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

označuje třídu, druhé číslo seskupení položek, třetí podseskupení položek a poslední číslo značí položku.⁵⁰ Druhové členění znázorňuje obrázek č. 3.

Obrázek č. 3 - Druhové třídění.

Zdroj: vlastní podle PEKOVÁ, Jitka. Finance územní samosprávy - územní aspekty veřejných financí. Praha: 1995.

Třída → seskupení položek → podseskupení položek → jednotlivé položky

Druhové třídění dělí peněžní operace na příjmové a výdajové, které jsou dále rozčleněny na třídy.⁵¹

Příjmové operace se třídí do čtyř tříd:

třída č. 1 – Daňové příjmy,

třída č. 2 – Nedaňové příjmy,

třída č. 3 – Kapitálové příjmy,

třída č. 4 – Přijaté dotace.

Příjmové operace jsou podle druhového členění nenávratně inkasované prostředky připisované na bankovní účet, opětované i neopětované, z domácí i zahraniční ekonomiky, včetně přijatých darů a dotací a přijaté splátky půjček za účelem rozpočtové politiky. Nezahrnují však ta inkasa, která představují vypůjčené finanční prostředky a přijaté splátky půjček dříve poskytnutých za účelem řízení likvidity a finančního investování.⁵²

Výdajové operace se třídí do dvou tříd:

třída č. 5 – Běžné výdaje,

třída č. 6 – Kapitálové výdaje.

Výdaji jsou nenávratné platby na běžné i kapitálové účely a poskytované návratné půjčky za účelem realizace rozpočtové politiky. Do výdajů není možné zahrnovat například úmor jistiny úvěrů, převody finančních prostředků na vkladový účet za účelem dosažení úrokového výnosu, splátky dluhopisů a jiné.⁵³

Zvláštní postavení má poslední třída:

⁵⁰ Podle § 3 vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

⁵¹ Podle přílohy B k vyhlášce č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

⁵² PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů (teorie a praxe)*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009.

⁵³ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů (teorie a praxe)*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009.

třída č. 8 – Financování.

Tato třída vyjadřuje, jakým způsobem jsou příjmové a výdajové operace financovány a obsahuje stavové údaje. Součástí této třídy jsou položky vyjadřující změny stavu finančních prostředků na bankovních účtech jako stavová veličina. Jde o výpočtové ukazatele potřebné pro účetní výkaz o plnění příjmů a výdajů. Má přímou návaznost na zjištění salda územního rozpočtu.⁵⁴ Vztah mezi příjmy, výdaji a financováním v rozpočtové skladbě zachycuje obrázek č. 4:

Obrázek č. 4 - Saldo územního rozpočtu.

Zdroj: vlastní podle PEKOVÁ, Jitka. Finance územní samosprávy - územní aspekty veřejných financí. Praha: 1995.

$$\begin{array}{ccc} \text{PŘÍJMY} - \text{VÝDAJE} = \text{PŘEBYTEK (+) nebo SCHODEK (-)} & & \\ \downarrow & & \downarrow \\ \text{PŘÍJMY} - \text{VÝDAJE} = (-) \text{ FINANCOVÁNÍ nebo (+) FINANCOVÁNÍ} \end{array}$$

Saldo rozpočtu zjistíme jako rozdíl příjmů a výdajů, které musí být vybilancováno financováním. V případě rozpočtového schodku musí být financování kladné, protože obec musí čerpat finanční prostředky na úhradu schodku. V opačném případě, kdy je hospodaření přebytkové, finance mají znaménko záporné, protože obec si může dovolit poskytnout volné finanční prostředky jiným subjektům, nebo je může vložit do rezerv.

3.4.2 Odvětvové třídění

Odvětvové třídění vychází z účelů, na které se finanční prostředky vynakládají. Pomocí odvětvového třídění lze snadno určit, kam míří finanční prostředky obce a tím i klasifikovat směr rozpočtové politiky. Stejně jako u druhového třídění je i zde využíván čtyřmístný číselný kód. Nejnižšími jednotkami jsou paragrafy, následují pododdíly, oddíly a nejvyšším stupněm jsou skupiny.⁵⁵

Obrázek č. 5 - Odvětvové třídění.

Zdroj: vlastní podle PEKOVÁ, Jitka. Finance územní samosprávy - územní aspekty veřejných financí. Praha: 1995.

Skupiny → oddíly → pododdíly → paragrafy

Odvětvové třídění využívá třídění na šest skupin⁵⁶:

skupina č. 1 – Zemědělství a lesní hospodářství,

skupina č. 2 – Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství,

⁵⁴ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů (teorie a praxe)*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009.

⁵⁵ Podle § 3 vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

⁵⁶ Podle přílohy C k vyhlášce č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

skupina č. 3 – Služby pro obyvatelstvo,

skupina č. 4 – Sociální věci a politika zaměstnanosti,

skupina č. 5 – Bezpečnost státu a právní ochrana,

skupina č. 6 – Všeobecná veřejná správa a služby.

3.4.3 Konsolidační třídění

Z hlediska konsolidačního se podle vyhlášky Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě třídí výdaje vynakládané uvnitř soustavy veřejných rozpočtů a ostatních veřejných fondů, na které se vztahuje tato vyhláška, a příjmy vznikající uvnitř této soustavy, a to v případě, že skutečnost, že jde o tyto příjmy a výdaje, není vyjádřena již v druhovém třídění.

Jinými slovy konsolidace umožňuje vyloučit ty finanční operace, které nemají charakter skutečného vydání či přijetí peněz uvnitř veřejných rozpočtů. Korekci je potřeba provést u příjmů na straně jedné a u výdajů na straně druhé. V úhrnu musí být hodnotově stejná. Tento krok tak umožňuje objektivní pohled na celkovou výši příjmů a výdajů obce ve vztahu k ostatním rozpočtovým organizacím.⁵⁷

Při třídění příjmů a výdajů z hlediska konsolidačního se příjmy a výdaje třídí na záznamové jednotky a jejich čísla jsou třímístná a podle současně platné vyhlášky jich je devět.⁵⁸ Záznamové jednotky poskytují informace, které v druhovém ani jiném třídění nenajdeme, a to informace o pohybu finančních prostředků uvnitř veřejných rozpočtů.

3.4.4 Zdrojové třídění

U zdrojového třídění se jedná o třídění příjmů a výdajů z hlediska jejich zdroje a skládá se z⁵⁹:

- podkladového třídění,
- prostorového třídění,
- nástrojového třídění.

Podkladové třídění se týká pouze státního rozpočtu a z hlediska podkladu pro změnu se třídí příjmy a výdaje státního rozpočtu podle druhu podkladu pro změnu rozpočtu.

---

⁵⁷ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů (teorie a praxe)*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009.

⁵⁸ Podle přílohy D k vyhlášce č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

⁵⁹ Podle § 1 vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

Prostorové třídění je třídění výdajů a příjmů podle toho, zda je zdrojem tuzemsko nebo zahraničí. V rozpočtové skladbě jsou definovány prostorové jednotky:

- prostorová jednotka 1 – Příjmy a výdaje z tuzemských zdrojů,
- prostorová jednotka 5 – Příjmy a výdaje ze zahraničních zdrojů.⁶⁰

Z hlediska *nástrojového třídění* se třídí příjmy a výdaje státního rozpočtu, státních fondů a územních rozpočtů podle toho, zda zdrojem je tuzemsko, rozpočet Evropské unie, finanční mechanismy, jiné finanční prostředky ze zahraničí nebo peněžní fondy Organizace Severoatlantické smlouvy, a podle jednotlivých peněžních fondů, programů a projektů a mezinárodních smluv o finančních mechanismech. Příjmy a výdaje se třídí na nástroje, jejichž čísla jsou pětimístná.⁶¹

3.4.5 Transferové třídění

Transferové třídění třídí příjmy a výdaje z hlediska účelů transferů na účelové znaky. Účelové znaky představují jednotlivé transfery, které uvolňují ústřední orgány státní správy, státní fondy, Národní fond a regionální rady. Čísla účelových znaků jsou pětimístná.⁶²

Číselník účelových znaků není z důvodu časté aktualizace obsahem Rozpočtové skladby, ale bývá pravidelně zveřejňován na stránkách Ministerstva vnitra České republiky.⁶³

3.5 Obsah rozpočtu obce

Obsah rozpočtu obce je zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů vymezen jako příjmy, výdaje a ostatní peněžní operace, včetně tvorby a použití peněžních fondů, pokud není dále uvedeno, že probíhají mimo rozpočet. V rámci rozpočtu neprobíhají operace týkající se cizích a sdružených prostředků.

Většinou obce sestavují rozpočet ve dvojím průřezu – běžný rozpočet a kapitálový rozpočet. Jinými slovy lze říci, že se jedná o oddělení běžného hospodaření od dlouhodobého investičního. Běžný rozpočet, označován také jako provozní, je rozpočet

---

⁶⁰ Podle přílohy F k vyhlášce č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

⁶¹ Podle § 2 a § 3 vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

⁶² *tamtéž*

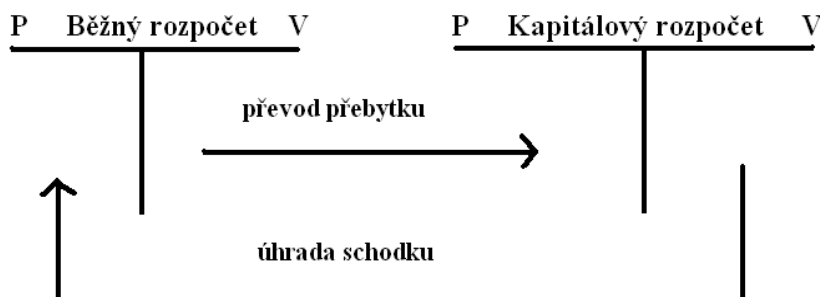
⁶³ Číselník účelových znaků. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. © 2005 – 2013 [cit. 2014-01-30]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/zakladni-informace/informacni-systemy/ciselnik-ucelovych-znaků>

běžných příjmů a výdajů, z nichž se většina každý rok opakuje. Běžnými příjmy se financují běžné, tedy neinvestiční výdaje. Naproti tomu příjmy a výdaje v kapitálovém rozpočtu bývají zpravidla jednorázové. Kapitálový rozpočet tedy zachycuje příjmy a výdaje, které se vztahují k financování investičních potřeb, které přesahují období jednoho rozpočtového roku.⁶⁴

Běžný rozpočet může být sestaven jako vyrovnaný nebo jako deficitní. V obou případech se jedná o zhoršené hospodaření obce, protože v prvním případě obec svými příjmy pokryje pouze výdaje a ve druhém (horším) případě, ji nestačí běžné příjmy na financování běžných výdajů. Potom nastává skutečnost, že tento schodek je financován z kapitálového rozpočtu. Tento trend by ovšem neměl pokračovat v delším časovém období, protože by tím bylo ohroženo hospodaření obce. K dobrému hospodaření obce vede pouze nerovnost, a to ta, kdy běžné příjmy převyšují běžné výdaje. V tomto případě mohou být přebytky převáděny do kapitálového rozpočtu k částečnému pokrytí investičních potřeb.⁶⁵ Tento vztah je zachycen na obrázku č. 6.

Obrázek č. 6 - Vztah mezi běžným a kapitálovým rozpočtem.

Zdroj: Vlastní podle PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů. Praha. 2009.

3.5.1 Příjmy rozpočtu obce

Z hlediska příjmů obce je kromě již zmiňovaného zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů také důležitý zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územních samosprávných celků a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), který upravuje daňové příjmy rozpočtů obce. Určuje, v jaké výši se daňové příjmy rozdělují do jednotlivých veřejných rozpočtů, a definuje jednotlivé daně.

⁶⁴ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů (teorie a praxe)*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009.

⁶⁵ tamtéž

Daňové příjmy:

Největší skupinu příjmů rozpočtu obce tvoří vlastní příjmy, z nichž nejdůležitější a rozhodující skupinou pro rozpočet obce jsou daňové příjmy. Vlastní daňové příjmy je možné dále členit na:

- svěřené daně,
- sdílené daně (rozpočtům náleží procentuální část daně),
- místní poplatky,
- správní poplatky.⁶⁶

Svěřené daně, jejichž celý výnos plyne do rozpočtu obce, tvoří⁶⁷:

- daně z nemovitých věcí, kdy příjemcem daně je ta obec, na jejímž území leží daná nemovitost,
- daň z příjmů právnických osob v případě, že poplatníkem je příslušná obec,
- 30% z výnosu záloh na daň z příjmů fyzických osob, které mají na území obce bydliště.

Sdílené daně jsou v zákoně č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územních samosprávných celků a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní) vyjádřeny procentuálně:

- podíl na 1,5% z celostátního hrubého výnosu daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti, rozděleným podle počtů zaměstnanců v obci,
- podíl na 20,83% z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,
- podíl na 22,87% z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti,
- podíl na 23,58% z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- podíl na 23,58 % z 60% z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti,
- podíl na 23,58% z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob.

---

⁶⁶ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy - územní aspekty veřejných financí*. Praha: Victoria Publishing, a.s., 1995.

⁶⁷ zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územních samosprávných celků a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní)

Místní poplatky jsou z pohledu výnosnosti pro obce méně důležité, mají charakter municipálních daní a upravuje je zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Podle tohoto zákona mají obce pravomoc vybírat devět poplatků⁶⁸:

- poplatek ze psů,
- poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek z ubytovací kapacity,
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných částí měst,
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

Obce se mohou samy rozhodnout, které poplatky budou vybírat, avšak pouze do maximální výše určené státem.

Správní poplatky jsou povinné a upravuje je zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. Jedná se o poplatky spojené s úkony státní správy v přenesené působnosti. Sazby poplatků jsou stanoveny v sazebníku pevnou částkou nebo procentem.⁶⁹

Nedaňové příjmy:

Druhou významnou skupinou příjmů rozpočtu obce jsou nedaňové příjmy, jejichž strukturu a výši může obec svým rozhodnutím i aktivitami ovlivnit. Mezi tyto příjmy patří například příjmy z pronájmu majetku, z prodeje neinvestičního majetku, uživatelské poplatky, za které obec provádí konkrétní protislužbu, která má charakter smíšeného statku, příjmy za ostatní zabezpečované služby (příjmy za knihovnické služby, za stravování ve školních jídelnách, apod.) a mnoho jiných, které podrobně člení platná rozpočtová skladba.⁷⁰

Kapitálové příjmy:

Do kapitálových příjmů rozpočtu obce se řadí příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy, kterými se rozumí přijaté dary a přijaté příspěvky na

---

⁶⁸ zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

⁶⁹ zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích

⁷⁰ Podle přílohy B k vyhlášce č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

pořízení dlouhodobého majetku. Dále do kapitálových příjmů patří příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku.⁷¹

Vděčným zdrojem příjmů je v tomto případě prodej nemovitostí a pozemků, kterými může obec disponovat. Avšak nejedná se o zdroj věčný a může se stát, že v případě, kdy příjmy získané prodejem majetku jsou používány ke krytí běžných výdajů, si obec ukrajuje za svého majetku a nemyslí na dlouhodobý vývoj.

Přijaté transfery:

Dotace jsou významným prvkem při zajišťování finanční soběstačnosti obce. Dotace lze definovat jako poskytnutí finančních prostředků ze státního rozpočtu, státních fondů či rozpočtů krajů, jejichž účelem je financování potřeb obce.⁷² V poslední době jsou také využívány hojně fondy Evropské unie.

Dotace mají dvě různé podoby⁷³:

- *účelové dotace* (specifické) - jsou poskytovány na konkrétní investice a jejich nevyužitá část se vrací zpět poskytovateli.
- *neúčelové dotace* (všeobecné) - tyto dotace obce nijak nesvazují a můžou s nimi nakládat dle vlastního uvážení.

Podle druhového třídění rozpočtové skladby⁷⁴ jsou přijaté transfery rozděleny na neinvestiční přijaté transfery (běžné) a investiční přijaté transfery (kapitálové).

Běžné dotace jsou určeny k úhradě běžných výdajů a patří mezi nárokové. Některé jsou účelově zaměřeny, ale mají pouze charakter příspěvku státu na takové druhy potřeb, které obec zajišťuje na základě přenesené odpovědnosti. Nejčastěji se jedná o příspěvek na výkon státní správy.

Kapitálové dotace jsou určeny k úhradě části výdajů pořizované dlouhodobě investice. Patří mezi nenárokové a jejich získání je vázáno na splnění daných předpokladů a rozhodnutí poskytovatele.⁷⁵

---

⁷¹ Podle přílohy B k vyhlášce č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

⁷² PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004.

⁷³ tamtéž

⁷⁴ Podle přílohy B k vyhlášce č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

⁷⁵ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů (teorie a praxe)*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009.

3.5.2 Výdaje rozpočtu obce

Výdaje tvoří druhou stránku rozpočtu obce a můžeme je definovat jako nenávratné platby a poskytované návratné půjčky za účelem zabezpečování veřejných statků a plnění základních funkcí veřejných financí.⁷⁶

Příloha k vyhlášce č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě rozděluje výdaje na běžné a kapitálové.⁷⁷

Běžné výdaje

Běžné výdaje jsou určeny k financování běžných potřeb, které se pravidelně opakují v příslušném rozpočtovém období a mají neinvestiční charakter. Zpravidla nejvýznamnější položku tvoří neinvestiční nákupy, které zahrnují celou škálu výdajů od nákupů služeb a zboží až po pořádání kulturních akcí. Do běžných výdajů jsou zahrnovány také platy zaměstnanců, nákup vody, paliv a energií nebo nákupy související s opravou a údržbou. Jedná se o výdaje plánované, tedy i regulované v závislosti na objemu příjmů. Je nutné počítat i s neplánovanými výdaji, které se vyskytnout vždy v průběhu každého rozpočtového období. Řeč je o výdajích způsobených nahodilými událostmi, např. živelnými pohromami.⁷⁸

Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje slouží k financování dlouhodobých potřeb, které přesahují jedno rozpočtové období. Jsou to výdaje jednorázového charakteru, které se neopakují. Je potřeba, aby obec u těchto výdajů dodržovala zásadu, že kapitálové výdaje jsou financovány výhradně kapitálovými příjmy, jinak by se obec mohla dostat do finančních potíží.⁷⁹

Patří sem investiční nákupy na pořízení hmotného i nehmotného majetku. Dále investiční transfery, které jsou neopětované výdaje typu dotací a příspěvků na investiční účely a investiční půjčky, což jsou návratně poskytnuté půjčky jiným subjektům.⁸⁰

---

⁷⁶ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů (teorie a praxe)*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009.

⁷⁷ Podle přílohy B k vyhlášce č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

⁷⁸ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů (teorie a praxe)*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009.

⁷⁹ tamtéž

⁸⁰ Podle přílohy B k vyhlášce č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 PROFIL OBCE

V praktické části mé diplomové práce se věnuji analýze rozpočtů obce Hněvotín. Z toho důvodu bych v této kapitole ráda představila vybraný územní samosprávný celek a uvedla základní informace o této obci, které mi při analýze hospodaření posloužily.

4.1 Poloha obce Hněvotín

Obec Hněvotín se nachází ve střední části Moravy, která se historicky a etnograficky nazývá Haná, a která je součástí Olomouckého kraje. Pro bližší určení je potřeba zmínit, že obec Hněvotín se rozkládá asi sedm kilometrů od centra krajského města Olomouce. Celková katastrální plocha obce je 1 173 hektarů, z toho orná půda zabírá 1 015 hektarů, což je více jak osmdesát procent celkového území obce.⁸¹

Obrázek č. 7- Umístění obce Hněvotín.

Zdroj: Města a obce. Veřejná zpráva online [online]. 1996

4.2 Historie obce Hněvotín

Přesto, že nalezené archeologické vykopávky na území obce svědčí o osídlení již v době kamenné (cca 5. -6. tis. př. n. l.), první písemné zmínky o obci Hněvotín pochází z roku 1078. V tomto roce daroval olomoucký přemyslovský kníže Ota I. Sličný vesnici Hněvotín olomouckému klášteru Hradisko. Druhou písemnou o Hněvotíně je zápis v listině, kterou v roce 1141 vydal olomoucký biskup Jindřich Zdík. Píše se v ní, že Hněvotín je majetkem katedrálního kostela sv. Václava v Olomouci.

Oba tyto písemné dokumenty svědčí o slovanském původu obce. Avšak v průběhu 13. století král Přemysl Otakar II. povolal do Českých zemí německé osadníky, což

---

⁸¹ ČÚZK: Státní správa zeměměřictví a katastru [online]. 2013 [cit. 2014-01-07]. Dostupné z: www.cuzk.cz

způsobilo pozdější převahu obyvatelstva německého původu. Pro označení vesnice se začal užívat název Nebotein.

V průběhu 19. století se začínají v obci projevovat problémy v soužití mezi německým obyvatelstvem a českým obyvatelstvem. Rivalita se táhne až do roku 1945, kdy dochází k odsunu německého obyvatelstva z celého Československa, tedy i z Hněvotína. Tehdy tuto obec opustilo asi 600 občanů německého původu.⁸²

4.3 Obyvatelstvo obce Hněvotín

Počet obyvatel je rozhodujícím kritériem nejen pro určení počtu členů zastupitelstva, ale také pro určení podílu ze sdílených daňových výnosů v podobě příjmů rozpočtu obce.

Z údajů, které najdeme na webu Českého statistického úřadu, je možné vyčíst, že se počet obyvatel v obci Hněvotín pohyboval vždy okolo 1 000. Nejstarší data, která jsem použila, byla z roku 1975. Obyvatelstvo začalo narůstat až od roku 2003, kdy bylo v obci evidováno 1 207 obyvatel. Každý rok toto číslo rostlo v průměru o 100 obyvatel. Je to zejména z důvodu zvýšení počtu přistěhovaných osob. Stav k 31. 12. 2013 byl 1 721 obyvatel.⁸³

Vezmeme-li údaje ze sčítání obyvatelstva roku 2011⁸⁴, počet obyvatel v Hněvotíně vzrostl. V roce 2011 bylo v Hněvotíně 1 563 obyvatel. Z pohledu věkové struktury je v Hněvotíně nejvíce obyvatel v produktivním věku, tedy 30 -39 let, jak můžeme vidět na následujícím grafu. Je potřeba zmínit, že data jsou z roku 2011.

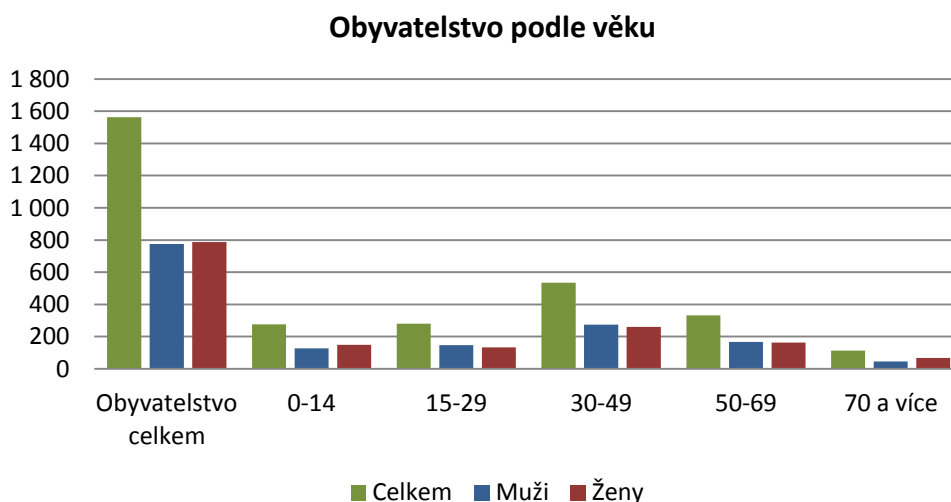
---

⁸² Historie obce. *Obec Hněvotín* [online]. © 2012 [cit. 2014-01-07]. Dostupné z: <http://www.hnevotin.cz/index.php/historie>

⁸³ Databáze demografických údajů za obce ČR. *Český statistický úřad* [online]. © 2013 [cit. 2014-01-13]. Dostupné z: http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm

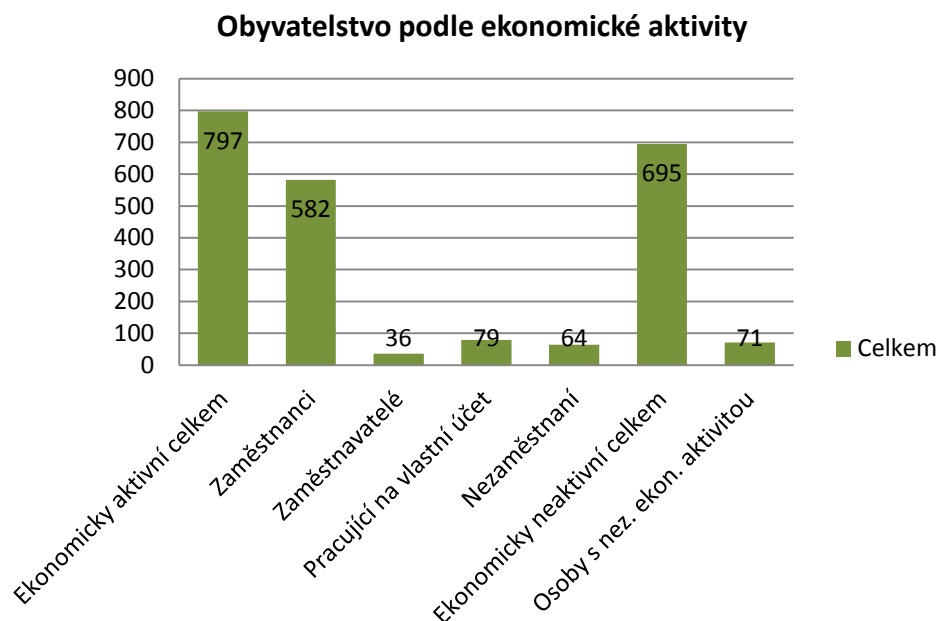
⁸⁴ Sčítání lidu, domů a bytů 2011. *Český statistický úřad* [online]. © 2014 [cit. 2014-01-13]. Dostupné z: <http://notes.czso.cz/sldb2011/redakce.nsf/i/home>

Graf č. 1 - Obyvatelstvo podle věku. Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování.

Míra nezaměstnanosti v roce 2011 činila 9,8%. Ekonomicky aktivních obyvatel v tom roce bylo 797, z toho bylo 64 nezaměstnaných, jak znázorňuje následující graf č. 2.

Graf č. 2 - Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity. Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování.

I tato čísla jsou pro obec důležitá. V posledních letech jsme svědky masivního budování satelitních městeček v obcích, které mají strategickou polohu, tedy polohu zajímavou jak pro rodinný život, tak i pro podnikání.

Obec Hněvotín se stejně jako mnohé jiné obce zapojila do prodeje obecních pozemků. Tím zvýšila počet obyvatel - do obce se nastěhovala spousta nových lidí, kteří si zde staví domy a zakládají rodiny. Tento trend by jistě obec chtěla zachovat, zejména potom atraktivnit místo pro život rodin s dětmi. Zastupitelstvo se také snaží vytvářet vhodné podmínky pro podnikání i jiné pracovní příležitosti. Tímto krokem si zaručí více finančních prostředků do rozpočtu obce.

Hněvotín a pracovní příležitosti:

Jelikož se Hněvotín nachází na Hané, většina obyvatelstva se věnovala zemědělským pracím. Jednalo se především o pěstování obilí, řepy, zeleniny a chov dobytka. Ve druhé polovině 19. století se v obci rozvinulo sýrařství, a to konkrétně výroba známých tvarůžků. Jejich výroba zde však skončila roku 1950 zánikem poslední tvarůžkárny pana Zelenky. Další pracovní příležitostí byla blízká továrna bratří Sigmundů v Lutíně. V dnešní době má v obci sídlo 55 firem, tedy právnických osob, kterým bylo vydáno IČO a nezanikly.

4.4 Samospráva

Obecní úřad v Hněvotíně má v čele stejného starostu již od roku 2006. Je jím pan Ing. Jaroslav Dvořák. Má za sebou dvě volební období a s největší pravděpodobností ho čeká třetí, protože výsledky letošních voleb do zastupitelstva obce konaných ve dnech 10-11. 10. 2014 nepřinesly výrazné změny.

Zastupitelstvo v obci Hněvotín má 9 členů (včetně starosty a místostarosty) a jsou zde zřízeny následující výbory:

- Kontrolní výbor,
- Finanční výbor,
- Výbor pro rozvoj bydlení a dopravy,
- Výbor pro kulturu, sport, informace a práci se zájmovými složkami,
- Výbor pro životní prostředí a zemědělství,
- Výbor sociální.

4.5 Infrastruktura

Obec Hněvotín se v posledních letech stala vyhledávanou lokalitou pro stavbu rodinných domů. Tato obec má totiž ideální polohu, leží 7 kilometrů od krajského města Olomouce. Cesta do města tedy trvá pár minut, jak autem, tak i autobusem. Dopravní obsluhu zde zajišťuje IDSOK. Obec Hněvotín poskytuje svým občanům nejen základní zázemí, ale najdeme zde i mnohem více služeb pro zajištění spokojenosti obyvatelů.

Působí zde základní i mateřská škola, která poskytuje základní vzdělání žáků 1. i 2. stupně. V obci je možné navštívit praktického lékaře pro dospělého i dětského lékaře a svou ordinaci zde má i veterinární lékař. Komplexnost zdravotní péče ještě doplňuje dům s pečovatelskou službou.

Je zde několik prodejen se smíšeným zbožím, kde je možno nakoupit základní potraviny, také obchod s průmyslovým zbožím, restaurace, hospody a ubytovna. V obci má svou pobočku Česká pošta. Obec Hněvotín žije rušným kulturním životem. V obci je k dispozici nejen kulturní dům, ale i knihovna, sportovní areál s fotbalovým hřištěm. V obci funguje několik zájmových kroužků pro děti, jako například sbor dobrovolných hasičů, nebo přírodovědně zaměřený kroužek Vlčata a jiné kluby.

Lze říci, že obec svým občanům nabízí kompletní péči, jak tu základní, tak i tu kulturně společensky i sportovně zaměřenou. Každý si zde přijde na své.

5 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ OBCE

Tato kapitola se zabývá analýzou hospodaření obce Hněvotín.

Nejčastější metodou pro zkoumání stavu rozpočtu obce je provedení finanční analýzy, která je založena na posuzování dosavadního vývoje hospodaření a poté na určení budoucí podoby rozpočtu v jednotlivých letech v rámci předem stanoveného časového horizontu. Jinými slovy lze říci, že nejprve se provede retrospektivní finanční analýza - pohled do minulosti, a poté prospektivní finanční analýza, jakožto odhad budoucí vývoje.

Pro analýzu hospodaření obce Hněvotín jsem využila nejen finanční analýzu, ale aby byl celkový pohled na hospodaření obce komplexnější, použila jsem i majetkovou analýzu. Jedná se tedy především o sledování příjmů a výdajů rozpočtu, míry zadlužení, stavu majetku obce a plánování investic.

Mezi nejdůležitější dokumenty k provedení analýzy patří strategický plán obce, rozpočtový výhled a účetní dokumenty – konkrétně se jedná o výkazy pro hodnocení plnění rozpočtu.

5.1 Dokumenty finančního řízení obce

5.1.1 Strategický plán

Strategický plán rozvoje obce Hněvotín je zpracován na období 2007 – 2014 s výhledem do roku 2016.

Hlavní cíl zastupitelstva obce je ve strategickém plánu⁸⁵ uveden takto: Pokračovat se stejnou intenzitou v rozvoji Hněvotína na moderní, prosperující obec, plně zabezpečující požadavky a nároky občanů na kvalitní bydlení, životní prostředí, prostor pro relaxaci, kulturní a sportovní vyžití. Na obec s dobrou dopravní obslužností, sítí obchodů a služeb, s kvalitním předškolním zařízením, moderním základním školstvím. Na obec s promyšlenou i dotovanou péčí o děti, mládež a starší občany, podporující historické i kulturní tradice Hanáckého regionu skloubenými se současnými požadavky a trendy. Zároveň na obec s rozvíjející se živnostenskou a podnikatelskou sférou s dostatkem pracovních příležitostí.

K naplnění cíle strategického rozvoje byly určeny aktivity - projekty, které jsou rozděleny do jednotlivých obecných bodů: bydlení, infrastruktura, životní prostředí,

---

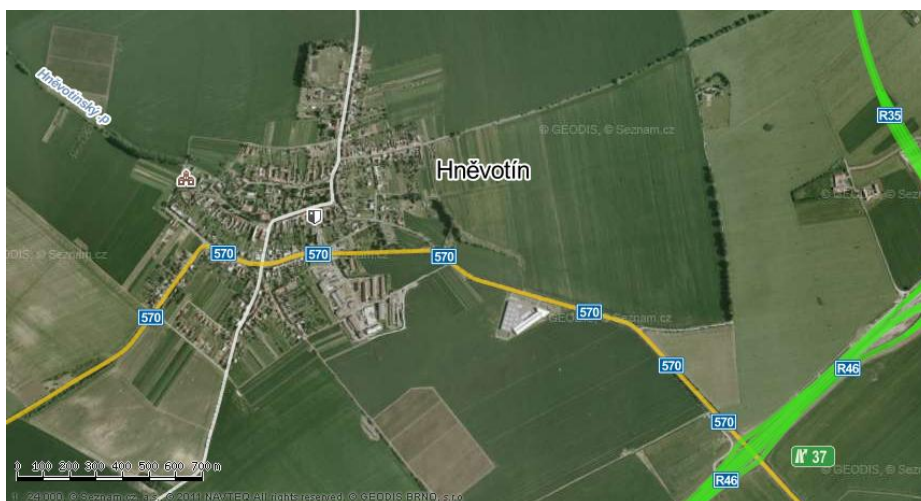
⁸⁵ viz. Příloha č. 1

školení, kultura, vzdělání a zájmová činnost, sport a rekreace, podpora podnikání a vytváření nových pracovních míst, péče o mládež a seniory, zájmové složky a sdružení a různé.

Protože obec Hněvotín se v posledních letech začala hodně rozšiřovat, rozvíjet a budovat nové obytné i průmyslové zóny, což je také možné vidět na obrázcích č. 8 a 9, ráda bych se podívala na jednotlivé aktivity strategického rozvoje podrobněji.

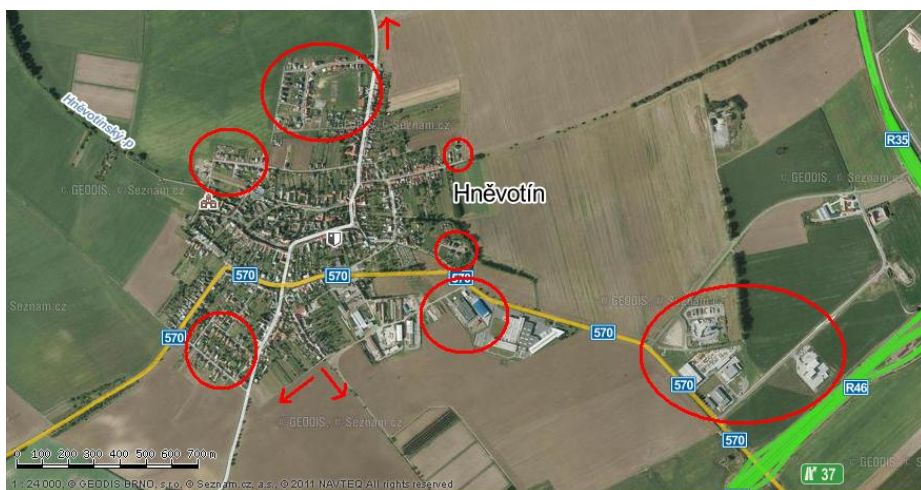
Obrázek č. 8 - Obec Hněvotín v roce 2003.

Zdroj: www.mapy.cz © 2011

Obrázek č. 9 - Obec Hněvotín v roce 2011.

Zdroj: www.mapy.cz © 2011

Bydlení:

Projekty v oblasti bydlení lze obecně shrnout jako vytváření vhodných podmínek pro další výstavbu rodinných domů. Obec se v oblasti bydlení snaží především o promyšlené změny územního plánu tak, aby mohla probíhat nová výstavba rodinných domů, především na pozemcích obce, a aby bylo možné navázat na již vybudovanou

infrastrukturu obce. Dále se obec snaží prosazovat i vnitřní zástavbu obce a dokončení již rozestavěných lokalit.

Časově nejdelšími projekty (v časovém rozmezí 2007 – 2016) jsou: pokračování výstavby rodinných domů po obou stranách ulice Za školou, pokračování zástavby zahrad a proluk uvnitř obce a dokončení výstavby rodinných domů v nové obytné zóně Za hřištěm. Dále si zastupitelstvo ukládá úlohu vyhledávání a realizaci oddychových zón v obci, ale i v nově zastavěných zónách. Důležité je také zmínit, že si zastupitelstvo naplánovalo výstavbu rodinných domů na ulici Topolanská, která probíhá a podle strategického plánu by měla být ukončena v roce 2014 – tedy letos.

Infrastruktura:

Řešení dopravy je, jak je ve strategickém plánu uvedeno, pro zastupitelstvo prioritou. V plánu je počítáno se zvýšením dopravního zatížení po vybudování průmyslové zóny. Zastupitelstvo se chce zaměřit především na zvýšení bezpečnosti chodců, na zpomalení provozu vozidel. Dále se obec snaží řešit parkování osobních automobilů na místních komunikacích a nadále omezuje stání nákladních vozidel. Celkově se dá říci, že se obec snaží o celkovou rekonstrukci ulic. Některé rekonstrukce již proběhly, stále jich je ale ještě mnoho v plánu v následujících letech.

Za zmínku také stojí, že obec buduje cyklostezky, popřípadě zpevňuje polní cesty, které občané hojně využívají. Pro obec je v současné době také prioritou snadná a bezpečná dostupnost k průmyslové zóně pro pěší.

Životní prostředí:

Zapojením všech občanů, jejich motivací, osobní zodpovědností ale i represivními opatřeními chce obec dosáhnout dalšího zlepšování podmínek v obci i v jejím okolí zejména ukládáním odpadu, bojem proti divokým skládkám a znečišťování prostranství. Dále probíhá výsadba zeleně na veřejných plochách v obci, ale i na polních cestách ve spolupráci s mysliveckým sdružením Blata. Péče o vzhled a květinovou výzdobu domů již obec ovlivnit nemůže, i když se snaží občany alespoň motivovat tím, že vyzdobené domy fotí a zveřejňuje v Obecním zpravodaji.

Školství:

Mezi největší projekty v oblasti školství patří zateplení budovy školy a provedení úpravy vnějších omítek. Dále chce obec vybudovat malé sportoviště, prostor pro výuku praktického vyučování a relaxaci žáků v dvorní a zahradní části areálu školy. Některé

úpravy již byly provedeny, jako například: vybudování hřiště pro zařízení Beruška nebo oprava dětského hřiště pro mateřskou školu.

Kultura:

Využitím aktivity občanů, pořádáním kulturních akcí, uspokojením osobních a skupinových zájmů obec vytváří podmínky pro plnohodnotné vyžití občanů a stmelování obce. Obec během roku pořádá několik kulturních akcí. Za zmínku určitě stojí rozsvícení vánočního stromu, organizace silvestrovských večírků, slet čarodějnic, novoroční výšlap do Hněvotínských Skal, beseda s pamětníky obce. Mnoho dalších akcí, které jsou pořádány jednotlivými sdruženími, které v obci působí, je taktéž podporováno zastupitelstvem.

Sport a rekreace:

Sport a rekreace jsou nedílnou součástí relaxace a vyžití občanů. Proto se obec snaží každý rok vyčlenit nemalé částky na rozvoj volnočasových aktivit dětí, mládeže, ale i ostatních občanů. Od roku 2011 je postupně rozšiřován areál současného hřiště o další víceúčelová hřiště. Každou zimu také zajišťuje ledovou plochu na bruslení a spolupracuje se základní školou, kdy nabízí tělocvičnu k využívání i ostatním občanům ve večerních hodinách.

Podpora podnikání a vytváření nových pracovních míst

Nejdůležitějším opatřením v tomto bodě je jistě podpora firmy Gemo v rozšiřování průmyslové zóny. Zastupitelstvo si je ovšem vědomo určitého omezení spojeného s vlivem rizik na obec a životní prostředí. Dále se zastupitelstvo snaží propagovat místní podnikatele v obecním rozhlasu a obecním zpravodaji.

Péče o mládež a seniory

Zabezpečení prostoru a podporu volnočasových aktivit mládeže a částečnou toleranci dospělých zastupitelstvo obce Hněvotín považuje za nedílnou součást přirozeného vývoje obce. Zastupitelstvo vytvořilo klubovnu pro setkávání seniorů, finančně tento klub podporuje a nadále funguje předávání drobných dárků a blahopřání k významným výročí.

Zájmové složky a sdružení

Činnost zájmových složek a sdružení, nesoucí desetileté, ale i staleté tradice, je v obci považována za nepostradatelnou součást zájmového vyžití občanů. Zastupitelstvo organizačně, finančně i materiálně podporuje činnost FC Hněvotín, sdružení dobrovolných

hasičů, mysliveckého sdružení Blata a také ostatních jakýchkoliv smysluplných zájmových sdružení občanů.

Různé

V tomto bodě Strategického plánu rozvoje zastupitelstvo zmiňuje, že i nadále hodlá pokračovat v zapojení obce do občanského sdružení Mikroregionu Kosířsko a do občanského sdružení Region Haná.

Strategický plán rozvoje obce je jeden ze základních dokumentů územního celku, který má vyjadřovat předpokládaný vývoj v dlouhodobějším časovém horizontu. Jeho smyslem má být organizace rozvoje daného územního celku založená na sledování jednotlivých zájmů zastupitelstva tak, aby obec prosperovala jako celek.

Strategický plán rozvoje obce Hněvotín je dle mého názoru přehledně zpracován. Na začátku dokumentu je jasně a stručně definovaná vize a stručné představení obce. U jednotlivých aktivit mi však chybí podrobnější informace. U každé aktivity je uvedeno časové rozpětí, které je pro ni naplánováno, avšak jako občan bych uvítala i informace týkající se současného stavu a stavu plánovaného po dokončení. Některé aktivity jsou nadefinovány poměrně zešíroka a někdy je těžké si pod slovy „zefektivnit využívání prostorů kulturního domu zejména pro mládež“ vybavit konkrétní aktivity, které jsou naplánovány na roky 2010-2014.

Myslím si, že obec Hněvotín má ve svém strategickém plánu rozvoje až mnoho aktivit, které si dala za úkol v časovém rozmezí 2007 – 2014, a které by chtěla splnit, ale již teď je jasné, že mnohé z nich budou přesunuty na další časové období, nebo budou odloženy.

Z tohoto důvodu bych zastupitelstvu doporučila využít SWOT analýzu, která zde chybí, protože si myslím, že by zastupitelstvu při plánování rozvoje jistě pomohla. Díky této jednoduché analýze by zastupitelstvo našlo slabé stránky, ale i hrozby nebo příležitosti obce. Obec by se tak mohla lépe vyvarovat případným nečekaným zvrátům a jistě by méně často docházelo k tomu, že naplánované aktivity na určité roky nejsou bohužel zrealizovány nebo dokončeny. Jinými slovy lze říci, že by takovéto plánování bylo i reálnější a nebylo by na něj občany nahlíženo jako pouze na slibování.

5.1.2 Rozpočtový výhled na léta 2012 - 2022

Zastupitelstvo obce Hněvotín schválilo v roce 2011 rozpočtový výhled na roky 2012 – 2022, tedy na deset let a celá podoba výhledu je uvedena v příloze. K roku 2012 a 2013 již známe skutečné výsledky nakládání zastupitelstva s rozpočtem obce a můžeme tedy tato čísla porovnat.

5.1.3 Rozpočty na roky 2010 – 2013

V této části uvádím v jednoduchých tabulkách jednotlivé rozpočty pro roky 2010-2013 pouze pro přehlednost. V následujících kapitolách jsou podrobněji rozebrána jednotlivá plnění příjmové části rozpočtu a výdajové části rozpočtu.

Rozpočet za rok 2010:

Rozpočet na rok 2010 byl schválen jako přebytkový. Skutečný rozpočet tak i na konci roku vypadal. Avšak příjmů bylo více, než zastupitelstvo očekávalo. Jednalo se především o navýšení kapitálových příjmů a to z prodeje pozemků. Navýšily se i kapitálové výdaje po pořízení dlouhodobého hmotného majetku.

Tabulka č. 1 - Rozpočet za rok 2010 (v tis. Kč). Zdroj: Rozpočty obce, vlastní zpracování.

	Schválený rozpočet 2010	Rozpočet k 31. 12. 2010
Daňové příjmy	9 212	11 951
Nedaňové příjmy	3 284	4 539
Kapitálové příjmy	0	3 946
Přijaté transfery	0	977
PŘÍJMY CELKEM	12 496	21 412
Běžné výdaje	12 024	12 996
Kapitálové výdaje	0	5 362
VÝDAJE CELKEM	12 024	18 358
FINANCOVÁNÍ	-472	-3 054

Rozpočet za rok 2011:

Rozpočet obce Hněvotín na rok 2011 byl schválen jako schodkový. Z níže uvedené tabulky je patrné, že obec nepočítala v tomto roce s dotacemi.

Tabulka č. 2 - Rozpočet za rok 2011 (v tis. Kč). Zdroj: Rozpočty obce, vlastní zpracování.

	Schválený rozpočet 2011	Rozpočet k 31. 12. 2011
Daňové příjmy	10 773	12 667
Nedaňové příjmy	2 979	3 962
Kapitálové příjmy	2 900	1 489
Přijaté transfery	0	4 504

PŘÍJMY CELKEM	16 652	22 622
Běžné výdaje	13 770	16 116
Kapitálové výdaje	4 910	6 798
VÝDAJE CELKEM	18 680	22 914
FINANCOVÁNÍ	2 028	292

Rozpočet za rok 2012:

Rozpočet pro rok 2012 byl schválen jako deficitní. Ve skutečnosti na konci roku vyšel jako přebytkový.

Tabulka č. 3 - Rozpočet za rok 2012 (v tis. Kč). Zdroj: Rozpočty obce, vlastní zpracování.

	Schválený rozpočet 2012	Rozpočet k 31. 12. 2012
Daňové příjmy	10 616	13 731
Nedaňové příjmy	3 456	4 835
Kapitálové příjmy	10 000	14 207
Přijaté transfery	0	1 814
PŘÍJMY CELKEM	24 072	34 586
Běžné výdaje	15 160	17 593
Kapitálové výdaje	12 340	13 022
VÝDAJE CELKEM	27 500	30 615
FINANCOVÁNÍ	3 428	- 3 971

Rozpočet za rok 2013:

Rozpočet pro rok 2013 prošel schválením jako schodkový, stejně jako rozpočet předcházejícího roku. Na konci roku skutečný rozpočet byl opravdu deficitní.

Tabulka č. 4 - Rozpočet za rok 2013 (v tis. Kč). Zdroj: Rozpočty obce, vlastní zpracování.

	Schválený rozpočet 2013	Rozpočet k 31. 12. 2013
Daňové příjmy	12 784	18 913
Nedaňové příjmy	4 857	4 834
Kapitálové příjmy	0	1 046
Přijaté transfery	0	2 612
PŘÍJMY CELKEM	17 641	27 405
Běžné výdaje	14 511	17 427
Kapitálové výdaje	6 158	11 830
VÝDAJE CELKEM	20 669	29 256
FINANCOVÁNÍ	3 028	1 851

5.1.4 Závěrečné účty

Účetní závěrka obce má přinášet věrný a poctivý obraz o finanční situaci obce. Oba pojmy jsou definovány v zákoně č. 563/1991 Sb., o účetnictví v § 7. Zobrazení je věrné, jestliže obsah položek účetní závěrky odpovídá skutečnému stavu a zobrazení je poctivé, když jsou při něm použity účetní metody způsobem, který vede k dosažení věrnosti.⁸⁶

Zastupitelstvo obce si musí nejdříve přečíst zprávu o přezkoumání hospodaření obce. Jde o informace povinné ze zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků, takže v textu být musí. v závěru dokumentu pak tyto údaje budou uvedeny na jedné až dvou stranách.

Dalším krokem zastupitelstva je porovnávání hodnot v účetních výkazech s hodnotami z minulého roku. Poté následuje porovnávání výše krátkodobých a dlouhodobých závazků. Dlouhodobé závazky by měly převyšovat ty krátkodobé. Proto je potřeba zjistit na konci roku, jestli byly zaplacené všechny krátkodobé závazky, jako jsou například běžné faktury.

Zastupitelstvo musí také sledovat výši hodnoty pohledávek, kdy by si obec měla stanovit úspěšný postup na vymáhání pohledávek. Další krokem je zhodnocení meziročního pohybu majetku. U majetku v účetnictví nedochází k přeceňování, proto úbytek musí odrážet vyřazení opotřebeného majetku v průběhu roku. Je vhodné zde sledovat i sloupek korekce, který nám napoví více o hodnotách opotřebeného majetku.

Poté přichází na řadu hospodářský výsledek. V případě nákladů lze hodnotit efektivitu obdobně jako u podnikatelských subjektů, výnosy však mají poněkud odlišný charakter, neboť hlavními výnosy jsou daně, které obec vůbec neovlivní. Případná hospodářská činnost by neměla být ztrátová.

Je potřeba myslet na to, že není chybou, pokud se obec dostane do účetní ztráty a přitom vykazuje přebytek příjmů nad výdaji, jak je zmíněno v Deníku veřejné správy⁸⁷ Měli bychom mít na paměti, že ne všechny náklady jsou zároveň výdaji a ne všechny výnosy jsou zároveň příjmy. Obec nebude vyplácet žádné dividendy, daň z příjmů z hospodářské činnosti platí sama sobě, takže výsledek hospodaření nemá takový význam jako u podnikatelských subjektů a jde vlastně jen o zařazení na účet výsledků minulých let.

---

⁸⁶ Podle § 7 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁷ Deník veřejné správy. *Veřejná správa online*. [online]. © 1996 - 2014 [cit. 2014-01-07]. Dostupné z: <http://denik.triada.cz/clanek.asp?id=6659912>

Své závěrečné účty obec Hněvotín zveřejňuje i na svém webu⁸⁸. Všechna tato data najdeme i na informačním webu Ministerstva financí, který se jmenuje Monitor.⁸⁹ Občané tak mohou bez problémů nahlédnout, jak jejich obec hospodaří.

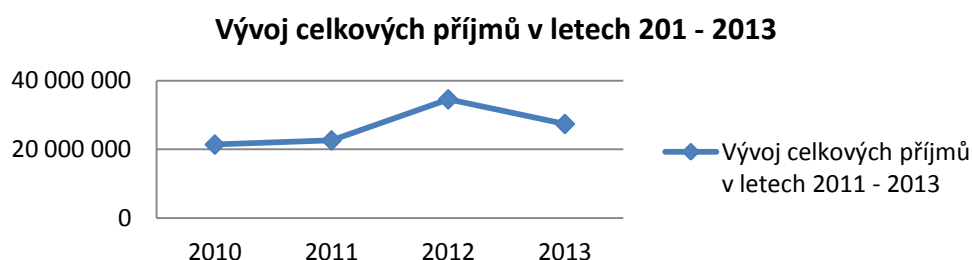
5.2 Rozpočtové hospodaření obce v letech 2010 – 2013

V následující kapitole budou analyzovány celkové příjmy a výdaje obce od roku 2010 do roku 2013. Nahlédneme i na rok 2014 a následně bude provedeno jejich porovnání pomocí rozpočtového salda.

5.2.1 Analýza rozpočtových příjmů

Vývoj celkových příjmů v letech 2010-2013 je zobrazen na grafu č. 3. Je patrné, že příjmy nepatrně rostou. V roce 2012 je znatelný rapidní nárůst celkových příjmů, avšak o rok později byl zaznamenán pokles, ovšem ne tak výrazný.

Graf č. 3 - Vývoj celkových příjmů v letech 2011 - 2013 (v Kč). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

V následující tabulce porovnávám plnění příjmů schváleného rozpočtu s rozpočtem skutečným ve vybraném časovém období neboli odchylky skutečných rozpočtových příjmů od očekávaných.

Tabulka č. 5 - Plnění rozpočtu příjmů (v tis. Kč). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

	2010	2011	2012	2013
Schválený rozpočet	12 496	16 652	24 072	17 641
Skutečnost	21 412	22 622	34 586	27 405

Ve vybraném časovém období rozpočtovala obec příjmy nižšími částkami, než jaké nakonec ve skutečnosti obdržela. V roce 2013 je rozdíl nejvýraznější a dosahuje až 11,8

⁸⁸ Úřední deska. *Obec Hněvotín* [online]. © 2012 [cit. 2014-01-07]. Dostupné z: <http://www.hnevotin.cz/index.php/historie>

⁸⁹ Monitor – Informační portál ministerstva financí. [online]. © 2014 [cit. 2014-01-13]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/>

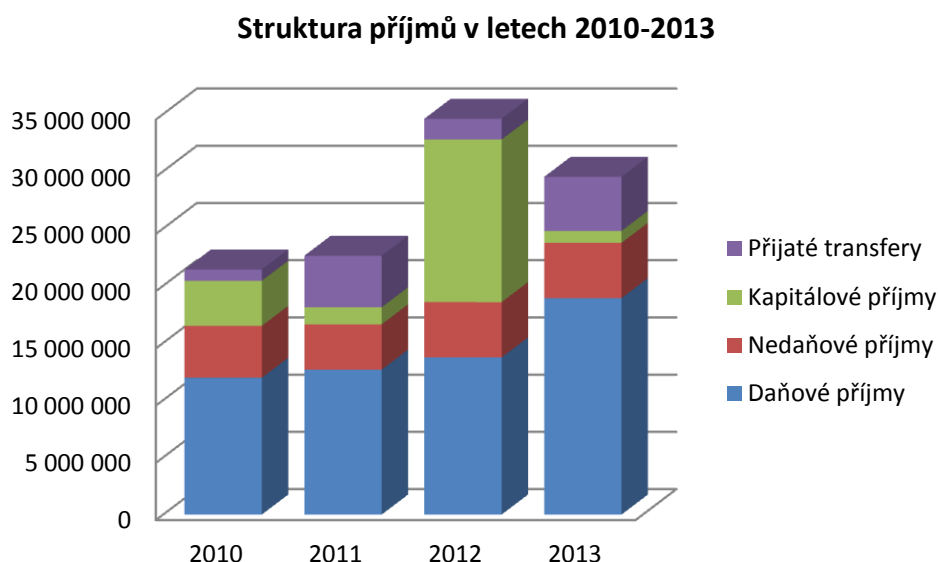
milionů Kč. Za tento vysoký rozdíl může navýšení kapitálových příjmů, kdy se jedná především o příjmy z prodeje pozemků, ale také zejména přijaté dotace.

Následující tabulka a graf zachycují strukturu příjmové části rozpočtů. Do celkových příjmů podle druhového třídění rozpočtu se řadí příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery.

Tabulka č. 6 - Struktura příjmů v letech 2011 - 2013 (v tis. Kč). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

	2010	2011	2012	2013
Daňové příjmy	11 951	12 667	13 731	18 913
Nedaňové příjmy	4 539	3 962	4 835	4 833
Kapitálové příjmy	3 946	1 489	14 207	1 046
Přijaté transfery	977	4 504	1 814	2 612
CELKEM	21 412	22 622	34 586	27 405

Graf č. 4 - Struktura příjmů v letech 2010 - 2013 (v Kč). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

Z tabulky i grafu je zřejmé, že hlavní podíl na celkových příjmech mají příjmy daňové. Jejich podíl se pohybuje okolo 50%, v roce 2013 dokonce více než 60%. Jsou poměrně stabilní a dají se tak dobře odhadnout. Stejně je to i u nedaňových příjmů, které se nijak významně nemění. Většinou nejnižšími hodnotami jsou vyznačovány kapitálové příjmy, které ovšem v roce 2012 zaznamenaly rapidní nárůst, a to díky příjmům z prodeje pozemků.

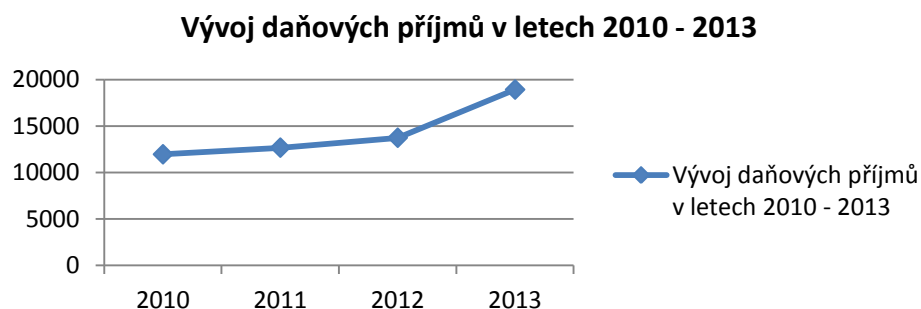
Daňové příjmy

Jak již bylo naznačeno výše, daňové příjmy tvoří hlavní zdroj příjmů rozpočtu obce. Jejich vývoj ve vybraném časovém období zachycuje následující tabulka a graf.

Tabulka č. 7 - Podíl daňových příjmů na skutečných. Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

	2010	2011	2012	2013
Celkové příjmy (v tis. Kč)	21 412	22 622	34 586	27 405
Daňové příjmy (v tis. Kč)	11 951	12 667	13 731	18 913
Podíl daňových příjmů na skutečných	55,8%	55,9 %	39,7 %	69,0 %

Graf č. 5 - Vývoj daňových příjmů v letech 2010-2013 (v tis. Kč). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

Jak je patrné z grafu, v letech 2010 – 2013 byl zaznamenán růst daňových příjmů, kdy částka přesáhla 6 mil. Kč.

Daňové příjmy mají pro rozpočet obce velmi přínosný charakter, navíc obec s těmito finančními prostředky může každý rok počítat. Avšak jejich výši neovlivní. Obec Hněvotín eviduje daňové příjmy v souladu s vyhláškou Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. Do rozpočtu obce Hněvotín plyne:

- daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků,
- daň z příjmů fyzických osob ze SVČ,
- daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů,
- daň z příjmů právnických osob,
- daň z přidané hodnoty,
- odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu,
- poplatek za komunální odpad,
- poplatek ze psů,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek z ubytovací kapacity,
- poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj,
- odvod loterií a podobných her kromě výherních hracích přístrojů,
- odvod výtěžku z provozování loterií,
- správní poplatky,

- daň z nemovitosti.

Jak lze vidět, daňové příjmy jsou velmi rozmanité. Následující tabulka demonstruje konkrétní strukturu daňových příjmů obce Hněvotín v roce 2013.

Tabulka č. 8 - Daňové příjmy dle druhů pro rok 2013. Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

Daňové příjmy dle druhů	2013	
	V tis. Kč	% podíl
Daň z příjmů FO ze záv. čin. a funkčních požitků	3 674	19,4%
Daň z příjmů fyzických osob ze SVČ	1 240	6,6%
Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů	353	1,9%
Daň z příjmů právnických osob	3 334	17,6%
Daň z přidané hodnoty	7 236	38,3%
Odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu	1	0%
Poplatek za komunální odpad	670	3,5%
Poplatek ze psů	24	0,1%
Poplatek za užívání veřejného prostranství	0	0%
Poplatek z ubytovací kapacity	40	0,2%
Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj	20	0,1%
Odvod loterií a podobných her kromě výherních hracích přístrojů	72	0,4%
Odvod výtěžku z provozování loterií	56	0,3%
Správní poplatky	34	0,2%
Daň z nemovitosti	2 159	11,4%
Daňové příjmy celkem	18 913	100,00%

Pokud bychom pro snadnější porovnání rozdělili daňové příjmy na čtyři skupiny tvořené daněmi z příjmu, daněmi ze spotřeby, daní z nemovitosti a ostatními poplatky, bylo by zřejmé, že nejvýznamnější část daňových příjmů tvoří daně z příjmů.

Tyto příjmy z daní tvořily v roce 2011 necelých 39 % všech daňových příjmů. O rok později by podíl příjmů z daní na celkové hodnotě daňových příjmů zhruba stejný. Svého maxima dosáhl až v roce 2013, kdy příjmy z daní tvořily až 45 % všech daňových příjmů.

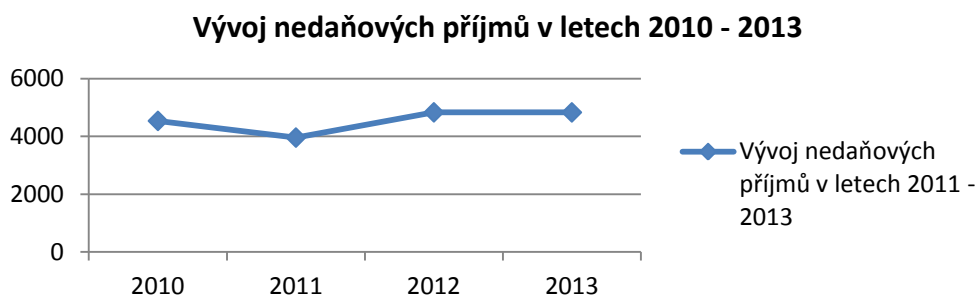
Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy jsou příjmy, které obec získává ze svých vlastních výdělečných činností a aktivit. Tento druh příjmů nepatří ke klíčovým z hlediska financování obce. Jejich důležitost a vývoj v čase naznačuje následující tabulka a graf.

Tabulka č. 9 - Podíl nedaňových příjmů na skutečných. Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

	2010	2011	2012	2013
Celkové příjmy (v tis. Kč)	21 412	22 622	34 586	27 405
Nedaňové příjmy (v tis. Kč)	4 539	3 962	4 835	4 833
Podíl nedaňových příjmů na skutečných	21 %	17,5 %	14 %	17,6 %

Graf č. 6 - Vývoj nedaňových příjmů v letech 2010-2013 (v tis. Kč). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

Nedaňové příjmy zaznamenaly menší vzrůst v roce 2012. V porovnání s rokem 2011 vzrostly nedaňové příjmy zhruba o jeden milion korun. V roce 2013 nedaňové příjmy byly skoro totožné s těmi s předchozího roku. Lze tedy říci, že výše celkových nedaňových příjmů se drží těsně pod hranicí pěti milionů korun a jejich výše se v letech nijak výrazně nemění.

Když se na nedaňové příjmy podíváme z hlediska významnosti na celkových příjmech obce, zjistíme, že i v tomto případě nedochází v čase k výrazným procentuálním změnám. Nedaňové příjmy tvoří 14 – 18 % celkových příjmů obce.

Následující tabulka má za úkol zobrazit podrobnější strukturu nedaňových příjmů v roce 2013, abychom zjistili, které konkrétní nedaňové příjmy jsou pro obec klíčové.

Nejdůležitější složku nedaňových příjmů tvoří přijaté neinvestiční dary a příjmy z pronájmu pozemků.

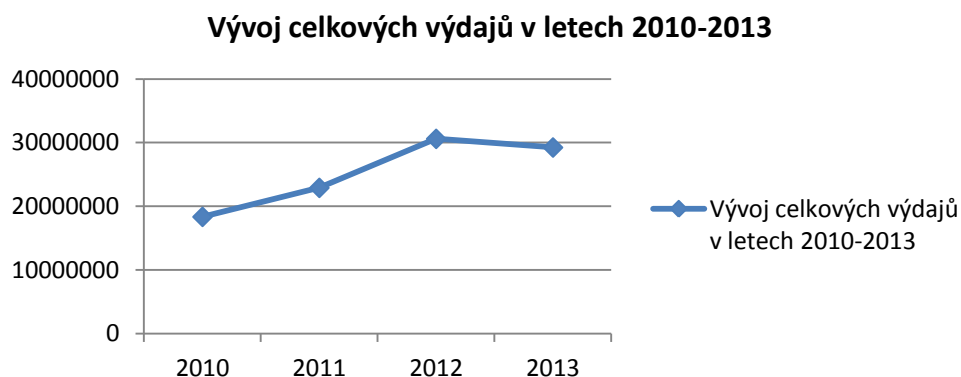
Tabulka č. 10 - Nedaňové příjmy dle druhů pro rok 2013. Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

Nedaňové příjmy dle druhů	2013	
	V tis. Kč	% podíl
Příjmy z pronájmu pozemků	39	19,4%
Příjmy z poskytování služeb a výrobků	4 065	6,6%
Příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí a jejich částí	488	1,9%
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	29	17,6%
Přijaté neinvestiční dary	38	38,3%
Příjmy z prodeje zboží	1	0%
Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené	670	3,5%
Sankční platby přijaté od státu, obcí a krajů	24	0,1%
Příjmy z úroků	0	0%
Poplatek z ubytovací kapacity	40	0,2%
Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj	20	0,1%
Odvod loterií a podobných her kromě výherních hracích přístrojů	72	0,4%
Odvod výtěžku z provozování loterií	56	0,3%
Správní poplatky	34	0,2%
Daň z nemovitosti	2 159	11,4%
Daňové příjmy celkem	18 913	100,00%

5.2.2 Analýza rozpočtových výdajů

Na grafu níže, který znázorňuje vývoj výdajů od roku 2010 do roku 2013, je možné vidět, že výdaje obce postupně rostou. Vývoj je zde tedy stejný jako u příjmů.

Graf č. 7 - Vývoj celkových výdajů v letech 2010-2013 (v Kč). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

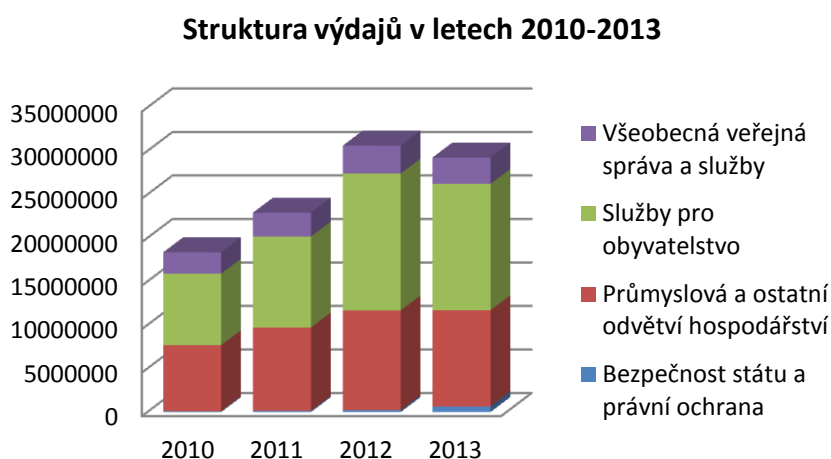

Více se dozvíme ze struktury výdajů. Vývoj celkových výdajů ve vybraných letech z hlediska různých odvětví je popsán v následující tabulce a grafu. Pro zjištění struktury výdajů jsem použila odvětvové třídění, abychom mohli snadno určit, kam finanční prostředky obce míří, protože odvětvové třídění vychází z účelů, na které se finanční prostředky vynakládají.

Tabulka č. 11 - Struktura výdajů (v tis. Kč). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

	2010	2011	2012	2013
Bezpečnost státu a právní ochrana	93	136	207	639
Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	7 588	9 577	11 465	11 059
Služby pro obyvatelstvo	8 230	10 452	15 738	14 526
Všeobecná veřejná správa a služby	2 446	2 748	3 205	3 033
CELKEM	18 358	22 914	30 615	29 256

Graf č. 8 - Struktura výdajů v letech 2010-2013 (v Kč). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

Mezi nejvyšší výdajové položky patří *služby pro obyvatelstvo*, a to zejména výdaje na vzdělávání a školské služby – tedy MŠ a ZŠ. Dále pod odvětví *služby pro obyvatelstvo* spadá *ochrana životního prostředí a bydlení, komunální služby a územní rozvoj*, kam také míří většina financí a to především na veřejné osvětlení. Z grafu je patrné, že výdaje na *služby pro obyvatelstvo* rok od roku rostou.

Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství jsou odvětví, do kterých také míří větší množství finančních prostředků z rozpočtů obce. Spadá sem *doprava a vodní hospodářství*, což je především odvádění a čištění odpadních vod.

Všeobecná veřejná správa a služby je odvětví, pod které patří především činnost veřejné správy. Poslední nepatrné výdaje putují na bezpečnost státu. V případě obce Hněvotín tyto finanční prostředky směřují na požární ochranu, tedy na podporu Sdružení dobrovolných hasičů Hněvotín.

Podobně jako příjmová část rozpočtu, tak i výdajová bývá upravována několikrát v roce a tím vzniká rozdíl mezi schválenými výdaji a skutečnými. V následující tabulce jsou tyto odchylky uvedeny pro jednotlivé roky. Odchylky najdeme vždy. Za první tři roky tyto odchylky můžeme označit za minimální. U roku 2013 však odchylka od schváleného rozpočtu byla skoro 10 milionů, kdy největší rozdíl mezi schváleným a skutečným rozpočtem byl v odvětví služeb pro obyvatelstvo, konkrétně v oddílu základní školy. V roce 2012 a 2013 probíhala rozsáhlejší rekonstrukce mateřské i základní školy.

	2010	2011	2012	2013
Schválený rozpočet	12 024	18 680	27 500	20 669
Skutečnost	18 358	22 914	30 615	29 256

5.2.3 Saldo rozpočtu

Saldo rozpočtu vyjadřuje rozdíl mezi příjmovou a výdajovou stránkou rozpočtu. Následující tabulka zobrazuje bilanci rozpočtů v letech 2010-2013.

Tabulka č. 12 - Saldo rozpočtu (v tis. Kč). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

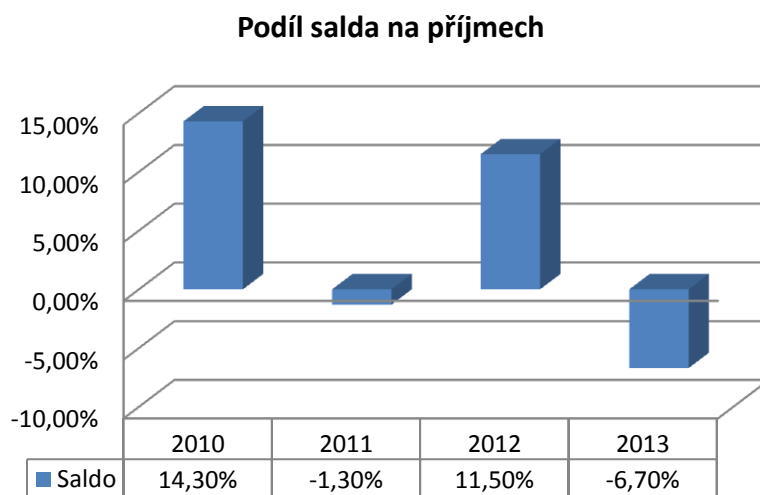
	Příjmy	<i>Rozdíl příjmů</i>	Výdaje	<i>Rozdíl výdajů</i>	Saldo rozpočtu
2010	21 412	- 8 916	18 358	- 6 334	3 054
2011	22 622	- 5 970	22 914	- 4 234	- 292
2012	34 586	- 10 514	30 615	- 3 115	3 971
2013	27 405	- 9 764	29 256	- 8 587	- 1 851

Jak je patrné z tabulky, saldo rozpočtu obce bylo za poslední čtyři roky značně nevyrovnané. V roce 2010 byl vykazován přebytek o rok později schodek. V roce 2012 byl vykazován opět přebytek a poslední rok 2013 byl deficitní.

Vzniklý deficit v roce 2013 byl způsoben zvýšenými náklady na investice, které v daných letech obec realizovala. Jak jsem se již zmínila výše, v tomto období probíhala rozsáhlá rekonstrukce základní i mateřské školy a obec musela použít větší výdaje, než původně schválila. V roce 2011 nebyl deficit tak markantní, avšak je možné si jej vysvětlit jako zvýšené náklady na opravu silnice v úseku Malý Válek, kdy oprava toho úseku probíhala v letech 2010-2011. V tomto roce také připadly vyšší výdaje opět na základní i mateřskou školu.

V roce 2010 byl rozdíl mezi schválenými a skutečnými výdaji velký, ale i přesto hospodaření skončilo přebytkem. V tomto roce byly použity výdaje na opravu již zmíněné silnice. Avšak obec získala finance z přijatých transferů a z prodeje dlouhodobého majetku - pozemků. Hospodaření v roce 2012 skončilo přebytkem. Obec opět získala finance z přijatých transferů, ale mnohem větší částka měla vliv na zvýšení příjmů a to příjmy z prodeje pozemků.

Graf č. 9 - Podíl salda na příjmech (v %). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

Můžeme si všimnout na grafu, že největší přebytek ze sledovaných let byl v roce 2010. Zajímavostí je, že v deníku veřejné správy se dočteme, že podíl salda na příjmech obcí roste, a to konkrétně v letech 2010-2013.⁹⁰ V tomto článku se také dočteme, že v posledních letech vychází obce s čím dál většími přebytky. V tomto případě můžeme vidět, že výjimka potvrzuje pravidlo, a že je potřeba nedívat se na hospodaření obce jen skrze statistická data. Je důležité dívat se na tato čísla v souvislostech a ve spojitosti na konkrétní investice a projekty, které obec v tomto období zrovna realizuje. Přebytky a schodky byly výše vysvětleny konkrétními investicemi a příjmy do rozpočtu obce.

5.3 Analýza majetku a jiných aktiv obce

Na aktiva neboli majetek obce lze nahlížet jako na pozemky, budovy, cenné papíry, software hotovost a další. Pro přehled o celkových aktivech obce Hněvotín je provedeno srovnání stálých a oběžných aktiv.

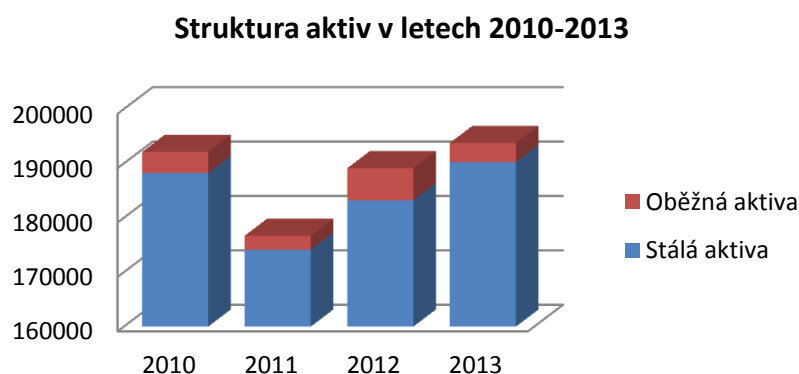
Struktura majetku obce je tvořena zejména stálými aktivy, což také dokládají údaje v tabulce. Stálými aktivy rozumíme dlouhodobý nehmotný majetek, dlouhodobý hmotný majetek, dlouhodobý finanční majetek a dlouhodobé pohledávky. V případě obce Hněvotín všechna stálá aktiva spadají do dlouhodobého hmotného majetku. Přesněji se jedná o pozemky, stavby, kulturní předměty a samostatné věci movité.

⁹⁰ Deník veřejné správy. *Veřejná správa online*. [online]. © 1996 - 2014 [cit. 2014-01-07]. Dostupné z: <http://denik.triada.cz/clanek.asp?id=6659912>

Tabulka č. 13 - Struktura aktiv (v tis. Kč). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

	2010	2011	2012	2013
Stálá aktiva	188 235	174 147	173 251	190 252
Oběžná aktiva	3 863	2 554	5 858	3 506
Aktiva celkem	192 098	176 701	189 109	193 758

Graf č. 10 - Struktura aktiv v letech 2010-2013 (v tis. Kč). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

Z grafu vidíme, že se celková aktiva zvyšují, avšak nerovnoměrně a nepatrně. Nejvyšší nárůst byl v roce 2011, kdy se aktiva navýšila o 5% oproti předešlému roku. Dále je patrné, že v nadcházejícím roce aktiva klesla. Příčiny navýšení a poté snížení celkových aktiv budou objasněny v následujících kapitolách, kdy se podíváme podrobněji na strukturu stálých a oběžných aktiv.

5.3.1 Vývoj stálých aktiv

Jak jsme se již dověděli, stálá aktiva tvoří podstatnou část majetku obce a lze očekávat takovéto složení u všech obcí. Jsou tvořeny vysokými hodnotami především pozemků a staveb.

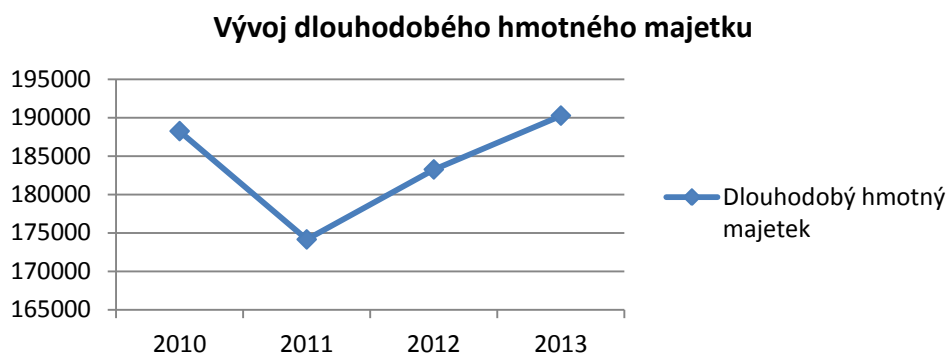
Vývoj jednotlivých položek stálých aktiv je v následující tabulce.

Tabulka č. 14 - Vývoj stálých aktiv (v tis. Kč). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

	2010	2011	2012	2013
Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0
Dlouhodobý hmotný majetek	188 235	174 147	183 251	190 252
Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0
Stálá aktiva celkem	188 235	174 147	183 251	190 252

Údaje v tabulce jsou velmi zajímavé. Dlouhodobý nehmotný majetek obec ve sledovaném období vůbec neměla. V účetní závěrce z roku 2010 je uveden tento majetek pouze za předešlé období, tedy za rok 2009, a to částkou 158 tis. Kč. V dalších letech už tento majetek neměla. Jednalo se o drobný dlouhodobý nehmotný majetek. Lze tedy říci, že od roku 2010 dlouhodobý hmotný majetek tvoří 100% všech stálých aktiv obce. Podíváme se tedy podrobněji pouze na tento druh majetku.

Graf č. 11 - Vývoj dlouhodobého hmotného majetku (v tis. Kč). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování

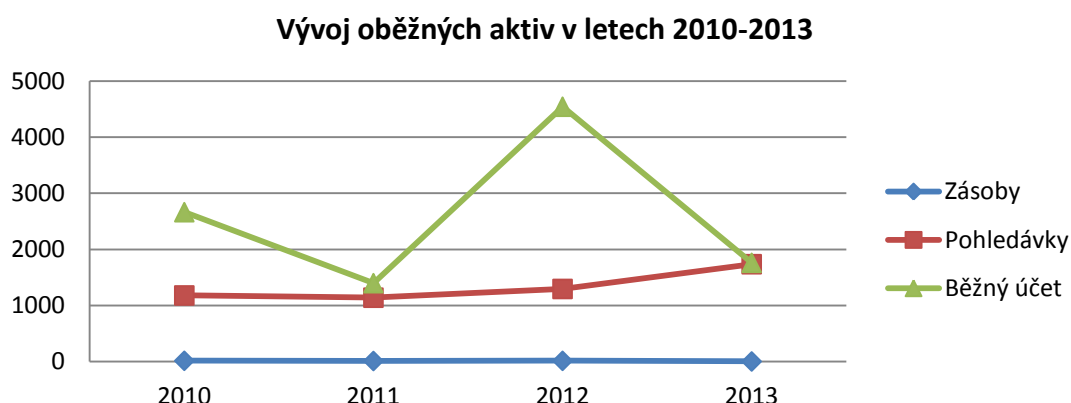
5.3.2 Vývoj oběžných aktiv

Oběžná aktiva tvoří mnohem menší část majetku než stálá aktiva. Ve sledovaném období tvoří 2 až 3% z celkových aktiv. Suma celkových oběžných aktiv a jejich struktura je uvedena v následující tabulce.

Tabulka č. 15 - Vývoj oběžných aktiv (v tis. Kč). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

	2010	2011	2012	2013
Zásoby	17	13	16	5
Krátkodobé pohledávky	1 181	1 141	1 297	1 738
Krátkodobý finanční majetek	2 665	1 400	4 544	1 763
Oběžná aktiva celkem	3 863	2 554	5 858	3 506

Graf č. 12 - Vývoj oběžného majetku v letech 2010-2013 (v tis. Kč). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

Graf znázorňuje vývoj jednotlivých částí oběžného majetku. Můžeme si povšimnout, že pro každý druh oběžného majetku je i jiný vývoj.

Zásoby se postupně snižují. Jedná se o položky *materiál na skladě* a *zboží na skladě*. Částka u položky *zboží na skladě* v posledním sledovaném roce klesla až k 1 000 Kč. Materiál na skladě představuje především zásoby pro různé akutní a nečekané opravy.

Opačný případ je u krátkodobých pohledávek. Ty se každoročně navyšují. V tomto případě je základem účet *krátkodobé poskytnuté zálohy*, kde jsou účtovány zálohy za energii. Tyto pohledávky během sledovaného období vzrostly až o 47, tedy o částku 557 tisíc Kč. Obec by měla být schopnější v inkasování prostředků, na které má nárok, aby se podařilo snížit hodnotu finančních prostředků, které vlastní, ale nemůže s nimi nijak disponovat.

Položka *krátkodobý finanční majetek* představuje především finanční prostředky obce uložené na běžném účtu. Jsou to vysoce likvidní prostředky, které má obec kdykoliv k dispozici. Vývoj je v tomto případě kolísavý.

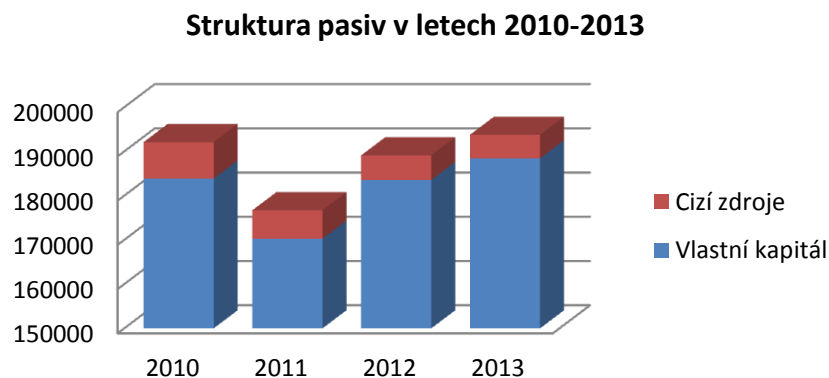
5.4 Analýza pasiv obce

Pasiva obce (zdroje krytí) jsou tvořeny vlastními a cizími zdroji. Na začátku provedeme srovnání vlastních a cizích zdrojů. Pasiva obce jsou tvořeny vlastními a cizími zdroji. Vlastní zdroje fungují jako zdroje krytí stálých a oběžných aktiv. Cizí zdroje představují dluhy, tedy závazky obce vůči věřitelům a jiným subjektům.

Tabulka č. 16 - Struktura pasiv (v tis. Kč). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

	2010	2011	2012	2013
Vlastní kapitál	183 871	170 281	183 560	188 452
Cizí zdroje	8 227	6 420	5 549	5 306
Pasiva celkem	192 098	176 701	189 109	193 758

Graf č. 13 - Struktura pasiv v letech 2010-2013 (v tis. Kč). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

Celková pasiva se zvyšují stejně jako aktiva a tím je zachováno základní pravidlo účetnictví, že aktiva se rovnají pasivům. Nejvyšší podíl na celkových pasivech mají vlastní zdroje krytí, které tvořily ve sledovaném období v průměru 95%. Obec Hněvotín tedy využívá k financování hlavně vlastní finanční prostředky, což je obecně bráno jako bezpečné. Na druhé straně je tento způsob považován za dražší než financování z cizích zdrojů.

5.4.1 Vývoj vlastních zdrojů krytí majetku

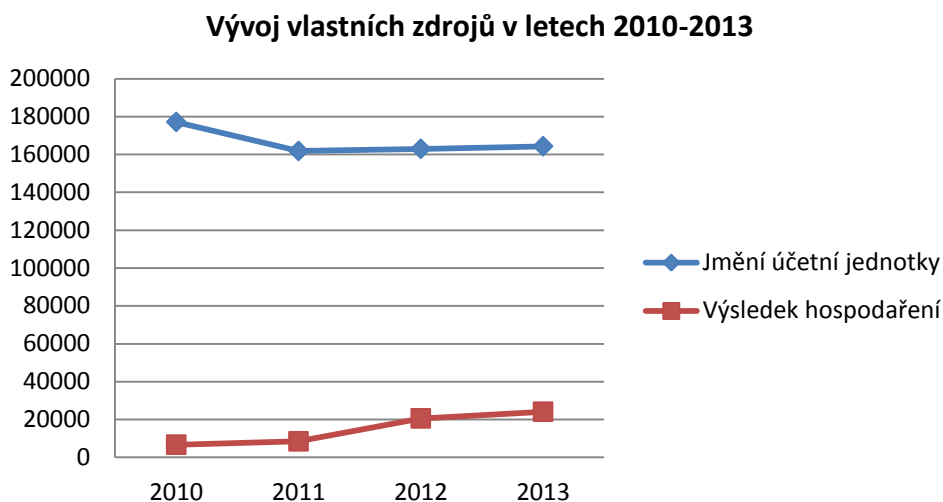
V následující tabulce uvádím hlavní položky, které jsou součástí vlastních zdrojů, i s danými hodnotami ve sledovaném časovém období.

Tabulka č. 17 - Vývoj vlastních zdrojů (v tis. Kč). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

	2010	2011	2012	2013
Jmění účetní jednotky	177 163	161 806	162 973	164 339
Fondy	0	0	0	0
Výsledek hospodaření	6 708	8 475	20 587	24 113
Vlastní zdroje celkem	183 871	170 281	183 560	188 452

Vlastní zdroje se každým rokem navyšují. Ovšem překvapující je, že obec Hněvotín neukládá výsledek hospodaření do jakéhokoliv fondu. V účetních výkazech jsem nenašla ani majetkový fond. Výsledky hospodaření zůstávají na účtu *výsledek hospodaření minulých účetních období*.

Graf č. 14 - Vývoj vlastních zdrojů v letech 2010-2013 (v tis. Kč). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

Z Grafu je patrné, že hospodářský výsledek je v kladných číslech a roste. Stejně tak i jmění účetní jednotky od roku 2011 opět narůstá. V roce 2010 je na grafu zaznamenán pokles. Důvodem byl masivní prodej pozemků pro výstavbu rodinných domů.

5.4.2 Vývoj cizích zdrojů krytí majetku

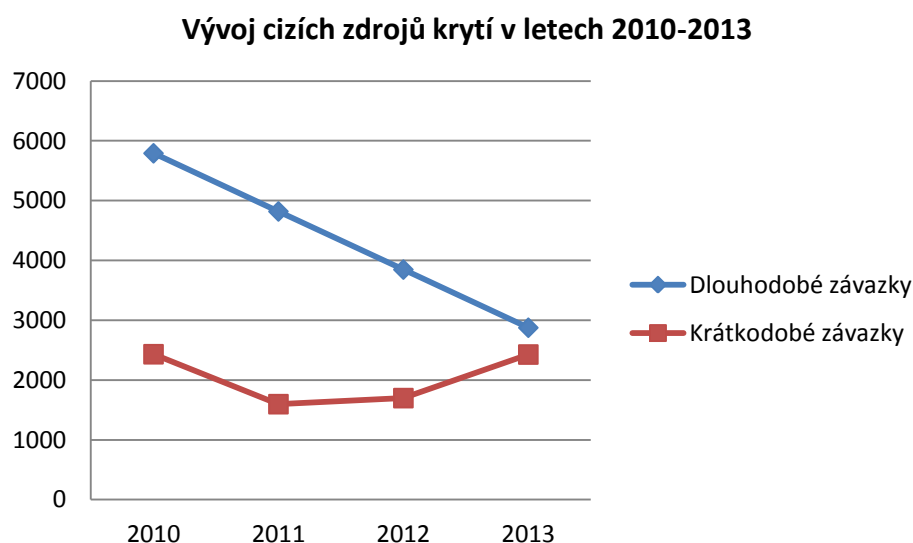
Cizí zdroje tvořily ve sledovaném období 4% z celkových pasiv a neustále se tento podíl snižuje a sním i celková zadluženost obce. Následující tabulka popisuje, čím jsou cizí zdroje krytí v obci Hněvotín složeny.

Tabulka č. 18 - Vývoj cizích zdrojů krytí (v tis. Kč). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

	2010	2011	2012	2013
Dlouhodobé závazky	5 793	4 821	3 849	2 877
Krátkodobé závazky	2 434	1 599	1 700	2 429
Cizí zdroje celkem	8 227	6 420	5 549	5 306

Závazky na účtu *přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé* se během sledovaného období snížily až o 50%. Naopak krátkodobé závazky se zvyšují, jak znázorňuje graf.

Graf č. 15 - Vývoj cizích zdrojů krytí v letech 2010-2013 (v tis. Kč). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

Za zvyšováním krátkodobých závazků stojí zejména položka *dohadné účty pasivní a výdaje příštích období*. Dohadné účty vytvářejí prostor pro účtování tzv. dohadných položek, neboli položek, u kterých není zatím známá přesná výše částky nebo chybí doklad. Výdaje příštích období představují náklady věcně a časově související s běžným obdobím, avšak výdej peněz se uskuteční až v budoucnu. Obě tyto položky postupně rostou. Významnou položkou v krátkodobých závazcích jsou i dodavatelé, což je účet, u kterého je zaznamenán taky nárůst, avšak ne tak markantní jako u prvních dvou zmíněných účtů.

S dlouhodobými závazky se obec Hněvotín vypořádává bez problémů. Dlouhodobý dluh se postupně plynule snižuje, a tím se obci daří snižovat svou zadluženost.

5.5 Monitoring obce

Zadluženost obcí je v současné době velmi sledovaný jev. Ukazatel dluhové služby byl až do roku 2008 používán jako standardní ukazatel, který sloužil k hodnocení zadlužeností obcí. V současné době se již tento ukazatel nepoužívá a byl nahrazen monitoringem hospodaření obcí, který by měl vést k větší obezřetnosti při hospodaření obcí s veřejnými prostředky.⁹¹

⁹¹ Veřejný sektor. *Ministerstvo financí České republiky*. [online]. © 2005-2014 [cit. 2014-01-07]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/>

Ministerstvo financí každoročně provede výpočet soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU) za všechny obce a jimi zřízené příspěvkové organizace, přičemž bude vycházet vždy z údajů k 31. 12. příslušného roku. Po vyhodnocení všech podkladů budou obce, jejichž ukazatel celkové likvidity bude v intervalu $<0;1>$ a zároveň bude podíl cizích zdrojů a přijatých návratných finančních výpomocí k celkovým aktivům vyšší než 25% včetně, ministerstvem finanční požádány o zdůvodnění neuspokojivého stavu a o stanovisko zastupitelstva příslušné obce k nápravě. Také těmto obcím bude nabídnuta případná pomoc, jak postupovat při řešení jistých problémů.

Je důležité zmínit, že monitoring obcí nevyžaduje dodatečné administrativní ani finanční nároky na rozpočty obcí. Zdrojem pro výpočet soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU) jednotlivých obcí jsou účetní výkazy FIN 2-12M a rozvaha.

Vše je veřejně přístupné a občané si mohou sami vše dohledat na webu monitoringu obcí.⁹² Následující tabulka obsahuje monitoring obce Hněvotín pro roky 2010-2013.

Tabulka č. 19 - SIMU obce v letech 2010-2013 (v tis. Kč). Zdroj: ÚVO, vlastní zpracování.

Č.	Název ukazatele	2010	2011	2012	2013
1	Počet obyvatel obce	1 437	1 489	1 605	1 605
2	Příjem celkem (po konsolidaci)	21 412	22 622	34 586	27 405
3	Úroky	95	81	66	52
4	Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	972	972	972	972
5	Dluhová služba celkem	1 067	1 053	1 038	1 024
6	Ukazatel dluhové služby (v %)	4,99	4,65	3,00	3,74
7	Aktiva celkem	194 016	179 345	220 522	230 299
8	Cizí zdroje	9 855	8 133	7 576	7 667
9	Stav na bankovních účtech celkem	3 615	2 467	5 717	2 857
10	Úvěry a komunální dluhopisy	0	0	0	0
11	Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy	5 793	4 821	3 849	2 877
12	Zadluženost celkem	5 793	4 821	3 849	2 877

⁹² Monitoring hospodaření obcí. *ÚFIS*. [online]. © 2014 [cit. 2014-01-07]. Dostupné z: <http://www.info.mfcr.cz/ufis/>

13	Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	5,08	4,54	3,44	3,33
14	Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	58,78	59,27	50,80	37,52
15	Cizí zdroje na jednoho obyvatele	7	5	-4 731	-3 823
16	Oběžná aktiva	5 680	4 674	8 459	6 298
17	Krátkodobé závazky	4 062	3 313	3 048	3 941
18	Celková likvidita	1,4	1,41	2,78	1,6

Monitorujícími ukazateli jsou:

13 – Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům

18 – Celková likvidita

Podíváme se například na rok 2012. Monitoring k 31. 12. 2012 pro obec Hněvotín dopadl následovně:

- monitorující ukazatel podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům byl 3,44%, což lze považovat za velmi dobrý výsledek, jelikož sledovanou hranicí je 25%,
- monitorující ukazatel celkové likvidity vykázal hodnotu 2,78, což je také mimo sledovaný interval <0;1>.

Likvidita je ukazatel míry schopnosti plnit své krátkodobé závazky. Tento pojem je vyjádřen poměrem oběžných aktiv a závazků (majetek, který je k dispozici, v poměru s dluhy). Za rizikovou se považuje hodnota ukazatele v rozmezí 0 až 1, kdy hrozí insolvence obce tedy neschopnost splácet své závazky. Doporučená hodnota činí 2,5 až 3. Nejlepší hodnotu měla likvidita v roce 2012, kdy dosáhla hodnoty 2,78. V ostatních sledovaných letech byla hodnota jen o něco vyšší než číslo 1. Obec Hněvotín by se tedy měla snažit zlepšit svou platební schopnost.

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům je ve sledovaném časovém období poměrně nízký, jelikož rizikovou hranicí je 25%. Navíc jeho hodnota rok od roku klesá.

Ukazatel dluhové služby nám ukazuje, jak je obec schopna se vypořádat se svými závazky. Čím je číslo nižší, tím lépe. Ukazatel dluhové služby se v případě obce Hněvotín rok od roku snižuje.

Zlaté pravidlo financování nám říká jednoduchou věc – že struktura aktiv a pasiv by měla být časově sladěná. To znamená, že dlouhodobá aktiva by měla být kryta dlouhodobými pasivy. Totéž platí pro aktiva a pasiva krátkodobá.

Není však na místě jásat. Zastupitelstvo obce by nemělo nic podcenit a snažit se celkovou situaci obce i nadále zlepšovat, a vždy je místě odpovědný přístup za hospodaření obce.

6 SHRnutí ANALýZY HOSPODAŘENÍ OBCE

Cílem této kapitoly je zhodnocení celkové situace obce. Na základě výše provedené analýzy lze tvrdit, že obec Hněvotín je ekonomicky stabilní obcí s relativně nízkou zadlužeností, přičemž primárním cílem obce je i nadále dluh snižovat.

6.1 Realizované projekty v období 2007-2014

V období 2007-2014 obec proinvestovala významnou část finančních prostředků. Jak bylo již zmíněno v předchozí kapitole⁹³, ve svém Strategickém plánu si zastupitelstvo naplánovalo spoustu projektů.

V oblasti bydlení bylo realizováno několik projektů a lze přepokládat, že obec bude i nadále pokračovat s vytvářením vhodných podmínek pro výstavbu rodinných domů, a to konkrétně změnami v územním plánu obce.

Z naplánovaných projektů proběhly (nebo stále probíhají) následující projekty:

- výstavby rodinných domů po obou stranách ulice Za školou,
- zástavba zahrad a proluk uvnitř obce,
- výstavba rodinných domů v obytné zóně Za Hřištěm,
- oprava bytů v majetku obce (tyto opravy budou ukončeny zřejmě ještě ke konci roku 2014).
- vylepšení stavu Domu s pečovatelskou službou (úspěšně ukončeno),
- deparcelizace obytné lokality Topolanská (ukončeno).

Dále si obec vytyčila několik cílů, na kterých je potřeba pracovat neustále. Jedná se především o vyhledávání oddychových zón pro výsadbu parkové a květinové zeleně a pro vytvoření koutků pro děti s průlezkami a lavičkami. Ve sledovaném časovém období obec vytvořila několik takovýchto zón a neustále se snaží zlepšovat celkový ráz obce a vytvořit tak příjemné prostředí pro život.

Pokud se podíváme na infrastrukturu, obci se podařilo dokončit několik velkých projektů:

- proběhla celková rekonstrukce ulic Válkov, Malý Válkov a Hřbitovní. Tato rekonstrukce byla úspěšně ukončena v roce 2013,

---

⁹³ viz kapitola 5.1.1 Strategický plán

- v letošním roce 2014 byla ukončena rekonstrukce ulice Malý Klupůř, výstavba chodníku hřbitov – rozcestí.

Pokud se podíváme do Strategického plánu obce, najdeme zde několik projektů, které nebyly realizovány, jako např. výstavba chodníku a cyklostezky do Topolan, výstavba cyklostezky Olomoucká – Mrazírny – Wanzl a rozcestí u Obalovny, rekonstrukce povrchu komunikace Hřbitovní – FAMO, předláždění ulice Spojovací. Jedná se především o věci, na které si občané obce Hněvotín již nějakou dobu stěžují. V současné době však všechny tyto „drobné“ projekty musely být přesunuty, protože se obec pustila do opravy hlavního průtahu obcí. Tímto krokem se snaží vyřešení špatné dopravní situace v obci.

V srpnu letošního roku 2014 se obec Hněvotín pustila do vybudování kruhového objezdu na hlavní křižovatce. Bude tím vyřešena především bezpečnost dětí, protože obcí projíždí denně spousty aut (obcí prochází hlavní tah na obce Lutín a Slatinice). Budou vybudovány přechody pro chodce, nové autobusové zastávky, které se posunou dále od hlavní křižovatky, a celková dopravní situace zde bude přehlednější. Po této rozsáhlé rekonstrukci má obec v plánu začít ty menší slibované projekty. Rekonstrukce silnice II/570 měla být dokončena 14. 11. 2014, avšak obec požádala o prodloužení stavebního povolení do 31. 5. 2015.

Do rozvoje obce se zapojují v některých případech i sami občané, jako tomu bylo například letos, kdy se otevřela Fit stezka. Dva studenti, kteří studují tělovýchovnou fakultu, vytvořili tento projekt a obec nabídla spolupráci a podpořila. Vznikla tak stezka pro odpočinkový běh, cvičení nebo jen procházku.

6.2 Plány do budoucna

Dne 30. 10. 2014 byl na úřední desce obecního úřadu v Hněvotíně vyvěšen návrh strategického plánu rozvoje obce Hněvotín pro léta 2014-2018 s výhledem do roku 2022. Stručně se podíváme na obsah tohoto návrhu.

Cíl zůstává stejný. Obec chce i nadále pokračovat se stejnou intenzitou v rozvoji Hněvotína a moderní, prosperující obec, plně zabezpečující požadavky a nároky občanů na kvalitní bydlení, životní prostředí, prostor pro relaxaci, kulturní a sportovní vyžití. Na obec s dobrou dopravní obslužností, sítí obchodů a služeb, s kvalitním předškolním zařízením, moderním základním školstvím. Na obec s promyšlenou i dotovanou péčí o děti, mládež a

starší občany, podporující historické i kulturní tradice Hanáckého regionu skloubenými se současnými požadavky a trendy. Zároveň na obec s rozvíjející se živnostenskou a podnikatelskou sférou s dostatkem pracovních příležitostí.

K naplnění cíle strategické vize byly pro další období stanoveny tyto aktivity:

- dokončení dvou bytových jednotek v DPS,
- dokončení rekonstrukce silnice II/570, včetně kruhové objezdu,
- výstavba stezky pro chodce i cyklisty do Topolan,
- výstavba autobusové zastávky u průmyslové zóny,
- převod starého lomu do majetku obce a jeho zalesnění,
- obměna výpočetní techniky a audio učeben ve škole,
- a jiné.⁹⁴

Plánované projekty vycházejí zejména ze zájmů a potřeb občanů. Na další roky si obec naplánovala spíše menší úpravy v podobě vybudování a oprav chodníků, výsadba zeleně a úprava vodní říčky Blaty. Ostatní aktivity zůstávají stejné jako pro ostatní minulé období. Nadále vylepšovat zázemí ZŠ a MŠ a zkvalitňovat tím výuku. Podporovat různá zájmová sdružení a kulturní a sportovní akce v obci. Starat se o životní prostředí a dořešit likvidaci biologického odpadu. I nadále bude probíhat výstavba rodinných domů ve stejných lokalitách jako v předchozích letech.

6.3 SWOT analýza obce

Z důvodu zájmu o obec a na základě dlouhodobého žití v obci byla mnou vypracovaná analýza SWOT. Tato známá tabulka má znázorňovat silné stránky, slabé stránky, hrozby a příležitosti obce Hněvotín.

---

⁹⁴ viz. Příloha č. 2

Tabulka č. 20 - SWOT analýza. Zdroj: vlastní zpracování.

SILNÉ STRÁNKY ➤ Atraktivní poloha obce v předměstí krajského města ➤ Výborná dopravní obslužnost ➤ Čisté životní prostředí ➤ Dobrá vybavenost základní technickou infrastrukturou ➤ Kvalitní sportovní zázemí ➤ Vhodné podmínky pro rozvoj podnikání ➤ Kompletní ZŠ a MŠ vzdělání ➤ Zdravotní středisko ➤ Sociální infrastruktura pro seniory ➤ Postupné snižování zadlužení obce ➤ Zvyšující se počet obyvatel ➤ Řada zájmových sdružení	SLABÉ STRÁNKY ➤ Absence napojení na železnici ➤ Odchod mladých lidí a kvalifikované pracovní síly
PŘÍLEŽITOSTI ➤ Rozšíření průmyslové zóny ➤ Rozšíření obytné zóny ➤ Uchování nebo rozšíření ploch zeleně ➤ Napojení obce na síť cyklostezek ➤ Napojení na autobusovou městskou hromadnou dopravu ➤ Rozvoj služeb zaměřených na mladé rodiny, děti a dorostence	HROZBY ➤ Zánik nebo krach významných místních podnikatelů a firem ➤ Omezené množství pracovních příležitostí zejména pro absolventy škol ➤ Vandalismus ➤ Výběr jiné lokality pro bydlení ➤ Zvyšující se nároky obyvatel na bydlení ➤ Zvyšující se význam životního prostředí ➤ Narušení tradiční struktury obce vzhledem k předimenzování zastavitelných ploch pro bydlení a podnikání

6.4 Doporučení a návrhy

Na základě provedené analýzy mám navrhnout doporučení, která povedou ke zlepšení hospodaření. V případě obce Hněvotín je to nelehký úkol, protože podle mého mínění si obec vede znamenitě.

Aby se obci dařilo úspěšně realizovat plánované projekty, je potřeba učinit takové kroky, které povedou ke zvýšení příjmů. Ten je do značné míry předurčen, avšak obec se snaží příjmy jakýmkoliv způsobem navýšit. Snaží se do své zvětšující se průmyslové zóny přilákat investory a podnikatele. Změnami v územním plánu obce rozšiřuje zastavitelnou plochu pro výstavbu rodinných domů. Pečuje o životní prostředí, nabízí občanům základní sociální, kulturní a sportovní zázemí a tím zvyšuje atraktivitu obce. Zastupitelům obce zkrátka není cizí termín udržitelný rozvoj a v tomto duchu se snaží pracovat.

Nedostatek spatřuji v plánování rozpočtů, kdy se skutečné částky liší od těch plánovaných. Obec má přitom možnost své příjmy kvalifikovaně odhadnout a podle toho přizpůsobit výdaje.

Navrhla bych obci zaměřit se lepší propracování strategického plánu. Strategický plán obce je vypracován na delší časové období (2014-2018, s výhledem do roku 2022) a jednotlivé plány a aktivity jsou v něm jen stručně zaznamenány, což potom podle mého názoru působí dosti optimisticky. Navíc, jak se ukázalo v praktické části této práce, některé plánované aktivity nebyly splněny a to potom nepřidá na důvěřivosti občanů. Možná by zastupitelstvu pomohlo jednotlivé aktivity podrobněji rozepsat, ať si i občané udělají obrázek o skutečných finančních potřebách jednotlivých aktivit.

Kulturní a sportovní zázemí je v obci více než doučující. Přesto v obci chybí koupaliště. Možná by nebylo až tak špatné zvážit, zda by se se zvyšujícím počtem obyvatel nějaké menší koupaliště v obci neuživilo.

Dále by se zastupitelstvo mohlo dohodnout s IDSOK na zavedení MHD. Autobusová doprava je zde velmi frekventovaná a věřím, že MHD by ještě zvýšila atraktivitu nejen u současných občanů, ale i případných zájemců o koupi RD v této obci.

Jak již bylo zmíněno, obec Hněvotín jde ruku v ruce s udržitelným rozvojem. Avšak s jednou hrozbou ze SWOT analýzy již obec nemůže nic udělat. A to je narušení tradiční kultury obce vzhledem k předimenzování zastavitelných ploch a s tím i související sociální vztahy mezi „starousedlíky“ a přistěhovalci. Sociální vazby se obec snaží

zlepšovat pořádáním kulturních akcí. V obci Hněvotín nejsou sociální problémy nějak kritické. Přesto vidím rozdíly v pohledu na život na vesnici. Zatímco starousedlíci vedou pořád typický venkovský život, nově přistěhovalí občané hledají na vesnici klid a odpočinek. Celkový ráz obce se mění. Tohle je podle mého mínění úděl všech obcí ležících v předměstí velkých měst. Jedná se o novou rozvíjející se formu bydlení příměstského bydlení, ale to je již jiné téma – suburbanizace.

ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo provést analýzu hospodaření a rozvoje obce ve sledovaném období 2010-2013 a poté navrhnout doporučení na zlepšení.

Téma práce bylo vybráno s odkazem na jeho aktuálnost ve vztahu k rostoucí důležitosti obcí, jakožto základních územních jednotek. Z teoretické části vyplývá, že současný chod a uspořádání veřejné správy přináší obcím větší samostatnost a zodpovědnost v oblasti rozhodování o veřejných věcech a s nimi spojeným finančním hospodařením. Díky propojenosti výkonu státní správy a finančního hospodaření činí z rozpočtů obcí nejen finanční plán, ale také nástroj obecní politiky. Struktura a původ příjmů nám prozradí sumu, kterou má obec k dispozici k realizování svých plánovaných projektů. Stejně tak i druhá strana výdajů nám toho hodně prozradí. Především nám zobrazí přednosti a klíčová rozhodnutí obce, kam finanční prostředky poputují.

Proto je zde důležitá korektnost finančních částek a také transparentnost směrem k obyvatelům. Díky těmto prioritám není problém v dnešní době nahlédnout „pod pokličku“ hospodaření obce a sledovat tak práci zvoleného zastupitelstva ve svém funkčním období. I proto analýza této práce nebyla postavena pouze na holých finančních faktech, ale i na rozboru úmyslů zastupitelstva při řízení obce a plnění stanovených plánů pro další rozvoj obce.

Analýza finančního hospodaření obce Hněvotín byla provedena za pomoci dat z období mezi lety 2010 – 2013. Toto časové rozpětí není dostačující pro dlouhodobou časovou analýzu, proto výstupy analýzy v této práci mohou být zkreslené. I přesto analýza zobrazila několik zajímavých souvislostí.

Ve všech analyzovaných letech mělo zastupitelstvo problém s odhadem příjmů i výdajů. V prvním sledovaném roce byl schválen rozpočet, který byl rozpočtem přebytkovým. Skutečný rozpočet tak na konci roku také vypadal. V dalších třech letech byly schváleny rozpočty deficitní, u kterých schodek činil v průměru 3 miliony Kč. Pouze v roce 2012 skončil skutečný rozpočet přebytkem. Vysoké rozdíly se objeví především v plánovaných příjmech i výdajích. Obec ve všech 4 sledovaných letech plánovala menší příjmy i výdaje než pak skutečnost přinesla. Rozdíly v některých letech dosahovaly k opravdu vysokým částkám, jako například v roce 2013, kdy rozdíl mezi plánovanými a skutečnými příjmy byl 11,8 milionů Kč.

Takto významné rozdíly mezi plánovaným a skutečným výsledkem hospodaření si vysvětlují níže popsanými skutečnostmi.

Zastupitelstvo obce působí přehnaně opatrně při plánování rozpočtů. Z provedené analýzy je jasné patrné, že v každém roce obec podhodnocuje příjmy. Rozpočtové příjmy byly v každém sledovaném roce výrazně nižší než skutečné. Nikdy nelze přesně určit výši příjmů, avšak rozdíly v případě obce Hněvotín jsou velké. Jedná se o stálý trend, kdy je příjmová část rozpočtu podhodnocována. U výdajové části můžeme vidět očekávání investic a plánovaných projektů, proto jsou výdaje vždy vyšší. Tento způsob tvoření rozpočtu bychom mohli označit jako neefektivní. Pokud obec podhodnocuje své příjmy, nemůže poskytovat více statků (nebo i kvalitnější statky), než je v jejich možnostech. V provedené analýze, kdy jsem rozebírala strategický plán obce, jsem našla několik naplánovaných investic a projektů, které nakonec nebyly uskutečněny. Možná kdyby zastupitelstvo právě tolik nepodhodnocovalo příjmy, mohlo by si lépe naplánovat výdaje a případně by zjistilo, že si obec mohla „dovolit víc“. Avšak v případě obce Hněvotín v tomto nespátřuji až takový problém, protože obec neustále zkvalitňuje své služby občanům a zvelebňuje veřejná prostranství.

Druhou příčinou může být záměrná snaha zastupitelů dosáhnout na koci roku přebytku, který by případně sloužil na budoucí investice. Je samozřejmé, že pokud by obec tímto způsobem našetřila více peněz, nemusela by se v budoucnu zatěžovat tak velkým úvěrem. Obec Hněvotín se sice snaží o pomoci komunikačních prostředků o maximální průhlednost hospodaření obce, ale při výše popsané praxi může docházet ke zkresleným informacím a špatné interpretaci občany.

Zajímavá data nám analytická část přinesla také v oblasti zadlužení obce a správy majetku. Během decentralizace došlo k velkému převodu majetku do vlastnictví obce. V mnoha případech obce tento majetek rozprodaly a takto získané finance použily na projekty a investice. Obce se zadlužily a ztratily svůj majetek. Z tohoto důvodu se zadluženost obcí stala sledovaným jevem, což také přispělo k zavedení monitoringu obcí. Obec Hněvotín v tomto ohledu hospodaří „zdravě“. Celkový dluh obce v roce 2013 činil necelé 3 miliony Kč a neustále se snižuje. Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům činil v posledním sledovaném roce 3,3%, což je výborný výsledek, jelikož sledovanou hranicí je 25%. Celková likvidita obce se taktéž pohybovala ve všech analyzovaných letech nad hranicí sledovaného intervalu.

Poslední fakt, který vyplynul z analytické části, je dobrá občanská vybavenost obce a zájem pro udržitelný rozvoj a neustále zlepšování podmínek pro život v obci. Obec Hněvotín v posledních letech dokončila několik významných projektů, které se týkaly především péče o veřejné komunikace a zeleň. Také proběhla rozsáhlá rekonstrukce mateřské i základní školy. Obec se také snaží zlepšovat společenský život v obci a nabídnout svým občanům kvalitní zázemí pro sportovní vyžití. V důsledku toho obec Hněvotín patří k nejvyhledávanějším lokalitám při volbě bydlení, jak ostatně dokazuje i rostoucí počet obyvatel.

Byla provedená i SWOT analýza, které měla za úkol vyhledat případné hrozby obce. Obec by se měla neustále snažit vylepšovat podmínky pro život v obci, aby i nadále stoupala atraktivita obce. Obci bylo doporučeno začít vyjednávat s IDSOK o zavedení městské hromadné dopravy, což by jistě mnoho obyvatel ocenilo. Zajímavé by pro obec jistě bylo i napojení na síť cyklostezek, nebo i vybudování venkovního koupaliště. Celkově bych však společenské zázemí obce zhodnotila kladně, což také potvrzuje fakt, že obec v roce 2013 získala ocenění „Modrá stuha“ od Olomouckého kraje za společenský život.

Tato práce mi dala mnoho nových poznatků v oblasti hospodaření obce. Dozvěděla jsem se i spoustu nových věcí o obci, ve které jsem vyrůstala. Díky této práci jsem se přesvědčila, že obec Hněvotín je ekonomicky stabilní obcí, která má namířeno k rozvoji správným směrem, což mne potěšilo. Avšak vždy je potřeba nic nepodcenit a soustředit se i nadále na udržitelný rozvoj obce.

RÉSUMÉ

Le sujet de la thèse a été choisi en référence à son actualité par rapport à l'importance croissante des municipalités comme des unités territoriales de base. La gestion des municipalités dans le secteur public joue un rôle important. La municipalité doit gérer efficacement et de façon responsable, parce que sans cela, il ne pouvait pas répondre aux besoins de ses citoyens.

L'objectif de cette thèse est d'analyser la gestion et le développement de la municipalité dans la période 2010-2013, puis de proposer des recommandations pour l'amélioration.

Le travail est divisé en deux parties. La partie théorique est concentrée sur les caractéristiques générales des municipalités de la République tchèque, le développement de l'autonomie locale et le statut des municipalités pour le moment. Dans la section suivante, j'ai discuté de la gestion financière des municipalités, alors je me suis concentrée sur le système budgétaire de la République tchèque, le processus budgétaire, la structure du budget et le contenu du budget.

Dans la partie pratique je me suis concentrée sur l'analyse de la gestion de la municipalité concrète. J'ai choisi la municipalité Hněvotín. Tout d'abord on a présenté des documents qui j'ai eu besoin pour faire l'analyse.

Puis on s'est concentré sur la gestion budgétaire réelle et sur l'analyse des revenus et des dépenses. J'ai regardé la structure de la propriété et sa protection. À la fin de l'analyse on a fait une évaluation de la municipalité avec l'aide du monitoring. Après l'analyse j'ai évalué la situation actuelle de la municipalité et j'ai proposé des recommandations pour l'amélioration de la gestion.

Ce travail m'a donné beaucoup de nouvelles connaissances dans le domaine de la gestion des municipalités. Grâce à ce travail, je me suis persuadée que la municipalité Hněvotín est économiquement stable et se développe dans la bonne direction. Cependant, il est toujours nécessaire de sous-estimer rien et continuera à se concentrer sur le développement communautaire durable.

ANOTACE

Příjmení a jméno autora:	Čechová Soňa
Název fakulty a katedry:	Filozofická fakulta, Katedra aplikované ekonomie
Název diplomové práce:	Hospodářská analýza vybrané územního samosprávného celku
Vedoucí diplomové práce:	Doc. Ing. Richard Pospíšil, Ph.D.
Počet znaků:	116 872
Počet příloh:	2
Počet titulů použité literatury:	26
Klíčová slova:	obec Hněvotín, rozpočet obce, příjmy, výdaje, financování, rozvoj obce, finanční analýza, SWOT analýza
Key words:	community Hněvotín, municipality budget, earnings, expenses, financing, community development, financial analysis, SWOT analysis

Anotace:

Tato práce zaměřená na obec Hněvotín má za cíl zhodnotit vývoj hospodaření od roku 2010 do 2013. Práce je rozdělena na dvě části. Teoretická část vysvětluje skutečnosti a pojmy, které souvisí s daným tématem. Praktická část je zaměřena na konkrétní obec a samotnou finanční analýzu. Nejprve jsou přestaveny dokumenty potřebné k finančnímu řízení obce. Následuje analýza rozpočtového hospodaření obce v letech 2010 – 2013, analýza majetku a zdrojů krytí majetku obce. Na závěr analýzy je představen monitoring obce. Práce obsahuje doporučení pro další efektivní rozvoj obce.

Annotation:

This work focused on community Hněvotín aims to evaluate the evolution of financial management from 2010 to 2013. The work is divided into two parts. The theoretical part explains the facts and concepts that relate to this topic. The practical part is focused on the community Hněvotín and the financial analysis. First, reconfigured the necessary

documents for the financial management community. The following is an analysis of the financial management of municipalities in the years 2010 - 2013, analysis of property and resources covering community property. At the end of the analysis is presented monitoring of the village. The work includes recommendations for effective community development.

SEZNAM PRAMENŮ A LITERATURY

Monografické zdroje:

- [1] HAMERNÍKOVÁ, Bojka a Alena MAAYTOVÁ. et al. *Veřejné finance*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 340 s. ISBN 978-80-7357-497-0.
- [2] PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.
- [3] PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy - územní aspekty veřejných financí*. 1. vyd. Praha: Victoria Publishing, a.s., 1995. 268 s. ISBN 80-7187-024-2
- [4] PEKOVÁ, Jitka a Jaroslav PILNÝ. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 1. vyd. Praha: Aspi Publishing, s. r. o., 2002. 442 s. ISBN 80-86395-21-9.
- [5] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů (teorie a praxe)*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
- [6] STRECKOVÁ, Yvonne a Ivan MALÝ. *Veřejná ekonomie pro školu i praxi*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 1998. 214 s. ISBN 80-7226-112-6.

Zákony a právní předpisy:

- [7] Ústava České republiky č.1/1993 Sb.
- [8] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)
- [9] Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- [10] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů,
- [11] Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územních samosprávných celků a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní)
- [12] Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích
- [13] Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích
- [14] Vyhláška č. 323/2000 Sb., o rozpočtové skladbě,
- [15] Vyhláška č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků
- [16] Vyhláška č. 564/2002 Sb., o stanovení území okresů České republiky a území obvodů hlavního města Prahy

Elektronické zdroje:

- [17] Města a obce. *Veřejná správa online*. [online]. © 1996 - 2014 [cit. 2014-01-07]. Dostupné z: <http://mesta.obce.cz>
- [18] ČÚZK: *Státní správa zeměměřictví a katastru* [online]. © 2013 [cit. 2014-01-07]. Dostupné z: www.cuzk.cz
- [19] Obec Hněvotín. *Obec Hněvotín* [online]. © 2012 [cit. 2014-22-06]. Dostupné z: <http://www.hnevotin.cz/index.php/>
- [20] Obec Hněvotín – Města a obce. *Kurzy.cz: Kurzy měn, akcie, komodity* [online]. © 2000 - 2014 [cit. 2014-01-07]. Dostupné z: <http://regiony.kurzy.cz/hnevotin>
- [21] Databáze demografických údajů za obce ČR. *Český statistický úřad* [online]. © 2013 [cit. 2014-06-23]. Dostupné z: http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm
- [22] Deník veřejné správy. *Veřejná správa online*. [online]. © 1996 - 2014 [cit. 2014-17-07]. Dostupné z: <http://denik.triada.cz/>
- [23] Sčítání lidu, domů a bytů 2011. *Český statistický úřad* [online]. © 2014 [cit. 2014-22-06]. Dostupné z: <http://notes.czso.cz/slodb2011/redakce.nsf/i/home>
- [24] Veřejný sektor. *Ministerstvo financí České republiky*. [online]. © 2005-2014 [cit. 2014-10-09]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/>
- [24] Monitoring hospodaření obcí. *ÚFIS*. [online]. © 2014 [cit. 2014-13-09]. Dostupné z: <http://www.info.mfcr.cz/ufis/>
- [25] Monitor. *Monitor – Informační portál ministerstva financí*. [online]. © 2014 [cit. 2014-15-09]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/>

Ostatní zdroje:

- [26] Výkazy FIN 2-12 M

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1 - Orgány obce.	17
Obrázek č. 2 - Vztahy v soustavě veřejných rozpočtů ČR.	21
Obrázek č. 3 - Druhové třídění.	29
Obrázek č. 4 - Saldo územního rozpočtu.	30
Obrázek č. 5 - Odvětvové třídění.	30
Obrázek č. 6 - Vztah mezi běžným a kapitálovým rozpočtem.	33
Obrázek č. 7- Umístění obce Hněvotín.	39
Obrázek č. 8 - Obec Hněvotín v roce 2003.	45
Obrázek č. 9 - Obec Hněvotín v roce 2011.	45

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1 - Obyvatelstvo podle věku.....	41
Graf č. 2 - Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity.....	41
Graf č. 3 - Vývoj celkových příjmů v letech 2011 - 2013 (v Kč).....	52
Graf č. 4 - Struktura příjmů v letech 2010 - 2013 (v Kč).	53
Graf č. 5 - Vývoj daňových příjmů v letech 2010-2013 (v tis. Kč).....	54
Graf č. 6 - Vývoj nedaňových příjmů v letech 2010-2013 (v tis. Kč).	56
Graf č. 7 - Vývoj celkových výdajů v letech 2010-2013 (v Kč).	58
Graf č. 8 - Struktura výdajů v letech 2010-2013 (v Kč).	59
Graf č. 9 - Podíl salda na příjmech (v %).	61
Graf č. 10 - Struktura aktiv v letech 2010-2013 (v tis. Kč).	62
Graf č. 11 - Vývoj dlouhodobého hmotného majetku (v tis. Kč).	63
Graf č. 12 - Vývoj oběžného majetku v letech 2010-2013 (v tis. Kč).....	64
Graf č. 13 - Struktura pasiv v letech 2010-2013 (v tis. Kč).....	65
Graf č. 14 - Vývoj vlastních zdrojů v letech 2010-2013 (v tis. Kč).	66
Graf č. 15 - Vývoj cizích zdrojů krytí v letech 2010-2013 (v tis. Kč).....	67

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1 - Rozpočet za rok 2010 (v tis. Kč).	49
Tabulka č. 2 - Rozpočet za rok 2011 (v tis. Kč).	49
Tabulka č. 3 - Rozpočet za rok 2012 (v tis. Kč).	50
Tabulka č. 4 - Rozpočet za rok 2013 (v tis. Kč).	50
Tabulka č. 5 - Plnění rozpočtu příjmů (v tis. Kč).	52
Tabulka č. 6 - Struktura příjmů v letech 2011 - 2013 (v tis. Kč).	53
Tabulka č. 7 - Podíl daňových příjmů na skutečných.	54
Tabulka č. 8 - Daňové příjmy dle druhů pro rok 2013.	55
Tabulka č. 9 - Podíl nedaňových příjmů na skutečných.	56
Tabulka č. 10 - Nedaňové příjmy dle druhů pro rok 2013.	57
Tabulka č. 11 - Struktura výdajů (v tis. Kč).	58
Tabulka č. 12 - Saldo rozpočtu (v tis. Kč).	60
Tabulka č. 13 - Struktura aktiv (v tis. Kč).	62
Tabulka č. 14 - Vývoj stálých aktiv (v tis. Kč).	62
Tabulka č. 15 - Vývoj oběžných aktiv (v tis. Kč).	63
Tabulka č. 16 - Struktura pasiv (v tis. Kč).	65
Tabulka č. 17 - Vývoj vlastních zdrojů (v tis. Kč).	65
Tabulka č. 18 - Vývoj cizích zdrojů krytí (v tis. Kč).	66
Tabulka č. 19 - SIMU obce v letech 2010-2013 (v tis. Kč).	68
Tabulka č. 20 - SWOT analýza.	74

SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
DPS	dům s pečovatelskou službou
EU	Evropská unie
FO	fyzická osoba
IČO	identifikační číslo osoby
IDSOK	Integrovaný dopravní systém Olomouckého kraje
MHD	městská hromadná doprava
mil.	milion
MŠ	mateřská škola
RD	rodinný dům
SIMU	soustava informativních a monitorujících ukazatelů
SVČ	samostatně výdělečná činnost
tis.	tisíc
ÚVO	účetní výkazy obce
ZŠ	základní škola

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Strategický plán rozvoje obce pro léta 2007 - 2014	89
Příloha č. 2 – Návrh strategického plánu rozvoje pro léta 2014 - 2018.	100

O B E C H N Ě V O T Í N

Příloha č. 1

V Hněvotíně 20. 10. 2011

**2. aktualizace
STRATEGICKÉHO PLÁNU
ROZVOJE OBCE HNĚVOTÍNA
pro léta 2007 – 2014
s výhledem do roku 2016.**

Zpracováno: Zastupitelstvem obce Hněvotína, ve spolupráci s jednotlivými výbory, složkami, občany obce a s konzultační podporou Magistrátu města Olomouce a Úřadu Olomouckého kraje.

Schváleno: na 7. zasedání zastupitelstva obce dne 20. 10. 2011 (příloha č. 1)

Výchozí podmínky: (se změnily o nové firmy na katastru obce)

Obec Hněvotín svoji rozlohou 1173 ha a 1303 obyvateli patří mezi větší vesnice střední Moravy. Vzdálenost 5 km od krajského města Olomouce ji předurčuje postavení satelitní obce s vlastní samosprávou.

Je z krajského města snadno dopravně dostupná silnicí II. tř. - ze silnice pro motorová vozidla D - Olomouc – Brno. Hněvotín je propojen s okolními obcemi Lutín, Olšany, Žerůvky a Topolany, silnicemi II. a III. třídy.

V obci je dobrá občanská vybavenost: základní škola (1. a 2. stupeň), mateřská školka, školní družina, kulturní dům, tři restaurace a pohostinství, dům s pečovatelskou službou, pošta, prodejny potravin, smíšeného zboží, průmyslového zboží, stolářství, opravná čerpací techniky.

Společnosti WANZL, APETIT-HAMÉ, Mrazimy SAFI, Stavební dvůr GEMO, Jungheidrich, Everlift, Skanska – Transbeton, FAMO, Kontejnerová doprava Miller a Zemědělské družstvo poskytují pracovní příležitosti.

Cíl : (zůstává stejný)

Pokračovat se stejnou intenzitou v rozvoji Hněvotína na moderní, prosperující obec, plně zabezpečující požadavky a nároky občanů na kvalitní bydlení, životní prostředí, prostor pro relaxaci, kulturní a sportovní vyžití. Na obec s dobrou dopravní obslužností, sítí obchodů a služeb, s kvalitním předškolním zařízením, moderním základním školstvím.

Na obec s promyšlenou i dotovanou péčí o děti, mládež a starší občany, podporující historické i kulturní tradice Hanáckého regionu skloubenými se současnými požadavky a trendy. Zároveň na obec s rozvíjející se živnostenskou a podnikatelskou sférou s dostatkem pracovních příležitostí.

Obsah :

- I. Bydlení
- II. Kultura
- III. Životní prostředí
- IV. Školství
- V. Kultura, vzdělání a zájmová činnost
- VI. Sport a rekreace
- VII. Podpora podnikání a vytváření nových pracovních míst
- VIII. Péče o mládež a seniory
- IX. Zájmové složky a sdružení
- X. Různé
- Poznámky

I. Bydlení

Promyšlenými změnami územního plánu obce a zpracovanými studii vytvářet vhodné podmínky pro další výstavbu rodinných domů. Upřednostnit vnitřní zástavbu obce, rozestavěné lokality s vybudovanými sítěmi a výstavbu nových lokalit především na pozemcích obce a navazujících na již zbudovanou infrastrukturu.

Náklady jsou hrazeny stavebníky. Náklady obce řešit cestou státní dotace a zakalkulováním do ceny stavebních pozemků.

Poř. číslo	O p a t ř e n í	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	poznámka
1.	Pokračování výstavby RD po obou stranách ulice Za školou (Doplnění proluk mezi již existující zástavbou, včetně stávajících zahrad).	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
2.	Pokračování zástavby zahrad a proluk uvnitř obce (přestavba zemědělských usedlostí, místa v ulici K Floriánku, Ulice Pod Skalou, Velký Klupof, Olomoucká)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
3.	Dokončení výstavby RD v nové obytné zóně Za Hřištěm (konečné úpravy veřejných prostranství)			X	X	X	X	X	X			
4.	Výstavba RD Za Floriánkem – západní strana			X	X	X	X	X	X	X	X	
5.	Vylepšení stavu Domu s pečovatelskou službou (parkoviště, ohradní zítka, příjezdová komunikace, plocha pro nádoby na komunální odpad, chodníky a parkové úpravy.)	X	X	X	X	X	X					
6.	Dokončení výstavby lokality U Zahrádek				X	X	X	X				
7.	Dokončení lokality Za Válkovem				X	X	X	X				
8.	Schválení a realizace 3. změny územního plánu obce					X	X	X	X			
9.	Zpracování zastavovací studie lokality Topolanská					X						
10.	Zpracování zastavovací studie lokality Válkov- U Potoka					X	X					

Poř. číslo	Op a t ř e n í	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	poznámka
11.	Deparcelizace obytné lokality Topolanská					X						
12.	Výstavba RD na východní straně Topolanské ulice.					X	X	X	X			
13.	Pokračovat ve vyhledávání a realizaci oddychových zón v obci včetně nových lokalit – (květinová a parková výsadba, lavičky, dětské koutky apod.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
14.	Pokračování oprav bytů v majetku obce (zbrojnice, DPS, ZŠ)		X	X	X	X	X	X	X	X		
15.	Zpracování a projednání „Návrhu nového územního plánu obce“.					X	X					
16.	Schválení nového územního plánu obce							X	X			
17.	Výstavba RD na východní straně Topolanské ulice.					X	X	X	X			
18.	Pokračovat ve vyhledávání a realizaci oddychových zón v obci včetně nových lokalit – (květinová a parková výsadba, lavičky, dětské koutky apod.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
19.												
20.												
21.												
22.												
23.												
24.												

II. Infrastruktura

a) doprava a dopravní obslužnost ;

I s ohledem na realizované akce, zůstává řešení dopravy v obci prioritou. V plánu je počítáno se zvýšením dopravního zatížení po vybudování průmyslové zóny. Je zaměřen na zvýšení bezpečnosti chodců zejména dětí a na zpomalení a zvýšení bezpečnosti provozu vozidel. Řeší parkování osobních automobilů i na místních komunikacích a omezuje nadále stání nákladních vozidel a výstavbu cyklostezek. Řeší zlepšení linkového spojení a dosažitelnosti průmyslové zóny.

Náklady řešit z dotací, úspor obce a kapitálovými příjmy.

Poř. číslo	Op a t ř e n í	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	poznámka
1.	Řešení celkové rekonstrukce tranzitního průjezdu obcí Olomouc-Lutín, zpomalení rychlosti, parkování os. vozidel, přechody pro chodce, zastávky IDOS, okružní křižovatka. (Investorem je Olomoucký kraj a Obec Hněvotín.)		X	X	X	X	X	X				
2.	Celková rekonstrukce ulic Válkov, Malý Válkov a částečně Hřbitovní. (povrch komunikace, chodníky, stání vozidel, veřejné osvětlení, výsadba zeleně)				X	X	X	X				Návaznost na ukončení výměny plynovodu.
3.	Celková rekonstrukce ulice Malý Klupof. (povrch komunikace, chodníky, stání vozidel, veřejné osvětlení, výsadba zeleně)						X	X	X			
4.	Celková rekonstrukce ulice K Floriánku. (povrch komunikace, chodníky, stání vozidel, veřejné osvětlení, výsadba zeleně)						X	X	X			
5.	Předláždění ulice Spojovací Pod Skalou.								X			
6.	Předláždění ulice Spojovací									X		
7.	Výstavba chodníku a cyklostezky do Topolan (Investor Obec Hněvotín a Město Olomouc)					X	X	X				
8.	Výstavba cyklostezky Olomoucká – Mrazimy – Wanzl – rozcestí u obalovny. (Investor obec Hněvotín s využitím dotací a sidicí společnosti.)					X	X	X	X			Podmínkou je přidělení dotací EU nebo Ol. kraje.
9.	Výstavba chodníku hřbitov – rozcestí.					X	X					

Poř. číslo	Op a t ř e n í	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	poznámka
10.	Vybudování zastávek autobusu v průmyslové lokalitě						X	X				Ve spolupráci s Veolia-Transport a sidlicími společnostmi.
11.	Rekonstrukce povrchu komunikace Hřbitovní – FAMO-ubytovna, parkoviště nákladních automobilů.							X	X			
12.	Zpevnění vyústění polních cest na komunikace.						X	X				Recyklační materiál z opravy průtahů.
13.	Oprava chodníku v ulici za hasičskou zbrojnicí po MODOS								X	X		
14.	Oprava příčné ulice východně od kostela. (povrch komunikace, chodník)										X	
15.	Oprava povrchu vjezdu zadní části kostela.					X	X					
16.	Dokončení západní části komunikace Za Školou po most přes Hněvotinský potok.									X	X	
17.	Vybudování chodníku po severní straně ulice Za Školou (nová část) a dokončení úprav zeleně.					X	X					
18.	Dokončení komunikací v části U Zahrádek							X				
19.	Prodloužení chodníku a zřízení parkovišť v ulici Topolanská							X	X			
20.	Vybudování krytého stání na kola u hlavní křižovatky							X				
21.	Zpevnění výjezdů na polní cesty						X	X	X			
22.												
23.												
24.												

b) ostatní infrastruktura:

Řeší zásobování občanů pitnou vodou, odvod splaškové a dešťové vody a rozšíření vody, plynu, el. energie, veřejného osvětlení a rozhlasu do nově budovaných ulic, s perspektivou dalšího rozšiřování obce.

Náklady řešit z dotací, promítnutím do cen pozemků a z vlastních zdrojů.

Poř. číslo	Op a t ř e n í	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	poznámka
1.	Rozšíření zásobníků pitné vody u vodárny Malý Klupov na kapacitu 150 m3 s propojením na přivaděč Skály.						X	X				
2.	Samostatné zásobování ulice Malý Klupov.						X					
3.	Posílení vodovodního systému o další vrtanou studnu.						X	X				
4.	Prodloužení inženýrských sítí na Topolanské ulici						X	X				
5.	Zřízení bezdrátového rozhlasu v celé obci					X	X					
6.	Zastropnění splaškové jímky na přečerpávací stanici					X	X					
7.	Prodloužení inženýrských sítí na Topolanské ulici.						X	X				
8.	Napojení základní školy na obecní vodovod.							X				
9.	Osazení vodovodního řadu uličními uzávěry a měřiči spotřeby.							X	X			
10.	Vybudování zdravotního střediska						X					
11.	Úprava čelní strany kulturního domu (omítky, balkon, zábradlí, zvedací plošina, prostranství, zeleň)						X	X				
12.	Rekonstrukce kulturního domu:						X	X	X	X	X	

Poř. číslo	O p a t ř e n í	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	poznámka
	- knihovna s klubovnou pro mládež						X					
	- společenská místnost (vinárna)							X				pod podiem
	- sauna, vířivka, masáže, pedikúra								X			sklepni prostory
	- bowling									X		současná restaurace
	- úprava kanceláři obecního úřadu								X			
	- úprava obřadní místnosti								X			
	- klubovna mysliveckého sdružení Blata						X					
13.	Vybudování garáží a skladového prostoru pro potřeby obce.							X	X			
14.												
15.												
16.												
17.												
18.												
19.												
20.												
21.												
22.												
23.												

III.

Životní prostředí

Zapojením všech občanů, jejich motivací a osobní zodpovědností ale i represivními opatřeními dosáhnout dalšího zlepšování podmínek v obci i v jejím okolí, zejména ukládáním odpadu, bojem proti divokým skládkám a znečišťování prostranství, výsadbou zeleně, péčí o vzhled a květinovou výzdobu svých domů, ozeleněním relaxačních tras a cílevědomý rozvoj lesních pozemků.

Náklady řešit z prostředků obce a dotačních titulů na životní prostředí s využitím dobrovolné, bezplatné brigádnické pomoci občanů.

Poř. číslo	O p a t ř e n í	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	poznámka
1.	Výběr procházkových, cyklokrosových a běžeckých tratí v okolí obce.			X	X	X	X					
2.	Vyřešení skládkování posekané trávy, listí a drcení větví					X	X	X				
3.	Dokončení parkových úprav s jezírkem v parku u požární zbrojnice. Dovybavení dětského hřiště.						X	X				
4.	Úprava parku před KD. Dosazení zeleně a vytvoření odpočinkového prostoru podél potoka.							X				
5.	Úprava veřejného prostranství východně od kostela						X					
6.	Parková úprava v domě s pečovatelskou službou					X	X					
7.	Dokončení výsadby zeleně na Velkém Klupofí.						X					
8.	Úprava procházkové trasy Malý Klupof – Podlipka – Žerůvské Skály – Hněvotinské Skály.					X	X					
9.	Úprava procházkové trasy Hněvotin(Lutinská) – odpočívadlo - Spálený Mlýn – rybníky (jez na Blatě) – podél Blaty – Hněvotinské Skály)						X	X				
10.	Výsadba stromových alejí podél polních cest ve spolupráci s MS Blata (Podlipka – Žerůvské Skály, Žerůvské Skály – Hněvotinské Skály, údolní polní cesta mezi Podlipkou a Hněvotinskými Skalami, polní cesta k letišti)					X	X	X				

Poř. číslo	Op a t ř e n í	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	poznámka
11.	Výsadba zeleně na Válkově a Malém Válkově.						X	X				
12.	Výsadba zeleně v nové zástavbě Za hřištěm a Za školou						X	X				
13.	Výsadba zeleně podél oplocení sportovního areálu.					X	X					
14.	Kontrola malých zdrojů znečištění ovzduší			X	X	X	X	X	X	X	X	
15.	Ovlivňování rozšiřování průmyslových podniků v katastru obce , majících vliv na životní prostředí	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
16.	Průběžná kontrola kvality vypouštěných vod z domácností, průmyslových podniků a ZD		X	X	X	X	X	X	X	X	X	
18.												
19.												
20.												
21.												
22.												
23.												
24.												
25.												
26.												

IV. Školství

Pokračováním v rekonstrukci budovy základní školy provést zateplení budovy a úpravu vnějších omítek, vytvořit další prostorové podmínky pro školní družinu, školní klub, šatny a sprchy k tělocvičně, prostor pro odborné učebny a kabinety i zázemí školy. Vybudovat malé sportoviště, prostor pro výuku praktického vyučování a relaxaci žáků v dvorní a zahradní části areálu školy.

Dopravně vyřešit pohyb a krátkodobé parkování vozidel rodičů v ranních a odpoledních hodinách.

Náklady řešit účelovými dotacemi pro školství a z vlastních zdrojů.

Poř. číslo	Op a t ř e n í	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	poznámka
1.	Zateplení budovy školy s novými venkovními omítkami.						X	X				
2.	Vybudování půdních vestaveb pro odborné učebny, kabinety a zázemí školy.									X	X	
3.	Oprava střechy budovy č. 250							X				
4.	Výstavba výtahu v dvorní části.								X			
5.	Zřízení jazykových a odborných učeben a kabinetů										X	
6.	Zřízení školní zahrady pro výuku praktického vyučování.							X				
7.	Vybudování sportoviště Základní školy							X	X			
8.	Vybudování čekárny pro školní autobus, přechodů pro děti, vyfrézování zpomalovacích retardérů, displej na měření rychlosti							X				
9.	Oprava dětského hřiště pro MŠ					X						
10.	Zřízení školního rozhlasu.						X					

Poř. číslo	O p a t ř e n í	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	poznámka
11.	Podle zájmu rodičů zajistit prázdninový chod družiny.						X	X	X	X	X	
12.	Podle zájmu rodičů zajistit prázdninový chod mateřské školky.						X	X	X	X	X	
13.	Vybudování hřiště pro zařízení BERUŠKA						X	X				
14.	Výměna oplocení kolem hřiště MŠ							X				
15.												
16.												
17.												
18.												
19.												
20.												
21.												
22.												
23.												
24.												
25.												

V. Kultura, vzdělání a zájmová činnost

Využitím aktivity občanů, pořádáním kulturních akcí, podporou dalšího vzdělání, uspokojením osobních a skupinových zájmů, vytvořit podmínky pro plnohodnotné vyžití občanů a smelování obce.

Náklady pokrývat z rozpočtu obce, příspěvků firem a organizací, ze vstupného a částečně i z dotačních titulů.

Poř. číslo	O p a t ř e n í	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	poznámka
1.	Zefektivnit využívání prostorů kulturního domu zejména pro mládež a seniory				X	X	X	X	X	X	X	
2.	Podporovat společenské plesy, taneční zábavy, večírky a setkání seniorů při hudbě, sobotní čaje (koktejly) pro dospívající mládež při repro-hudbě.						X	X	X	X	X	
3.	Organizovat a finančně dotovat vystoupení umělců, besedy s herci, spisovateli, sportovci a známými osobnostmi ze šoubyznysu, politiky apod.						X	X	X	X	X	
4.	Vytvořit ve spolupráci s vedením ZŠ, nabídkový program pro dospělé, (výuka angličtiny, němčiny, práce s počítačem, možnosti internetu apod.)					X	X	X	X	X	X	
5.	Podle zájmu občanů založit a podporovat klub turistů. Zaměřit se na výlety do okolí obce, cyklistické výlety, zájezdy do blízkých i vzdálenějších lokalit, včetně zahraničních poznávacích zájezdů, lyžařských zájezdů apod.					X	X	X	X	X	X	
6.	Podporovat a dotovat dobrovolné organizace v obci (SDH, ČČK, ČSŽ.FC, MS, ...)											
7.	Rozsvícení vánočního stromu obce.		X	X	X	X	X	X	X	X	X	
8.	Organizace Silvestrovských večírků.			X	X	X	X	X	X	X	X	
9.	Slet čarodějnic (se ZŠ a MŠ)			X	X	X	X	X	X	X	X	
10.	Novoroční výšlap do Hněvotinských Skal				X	X	X	X	X	X	X	
11.	Rozloučení se žáky 9. tříd		X	X	X	X	X	X	X	X	X	

Poř. číslo	O p a t ř e n í	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	poznámka
12.	Beseda s pamětníky obce					X	X	X				
13.	Podpora cvičení žen „ZUMBY“				X	X	X	X				
14.	Vytipovat a vybavit areál pro konání venkovních společenských a kulturních akcí						X	X	X			
15.												
16.												
17.												
18.												
19.												
20.												
21.												
22.												
23.												
24.												
25.												
26.												

VI. Sport a rekreace

Je další z oblastí, která se bez dotací obce, firem a organizací neobejde. Je nedílnou součástí relaxace a vyžití občanů obce po návratu ze zaměstnání, tedy zejména odpoledne, ve večerních hodinách a ve dnech volna. Nedílnou součástí je naplnění volnočasových aktivit dětí a mládeže.

Poř. číslo	O p a t ř e n í	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	poznámka
1.	Finančně, organizačně i materiálně podporovat sportovní vyžití dětí, mládeže a dospělých v naší obci.											
2.	Rozšíření současného hřiště FC na sportovní areál s dalšími tenisovými kurty, běžeckým oválem, víceúčelovým hřištěm, atletickými sportovišti, plážovým volejbalem, kluzištěm apod.					X	X	X	X			
3.	Oplocení sportovního areálu					X						
4.	Zahájit rozšíření stávajícího objektu FC o šatny, sprchy, posilovnu atp.							X	X			
5.	Ve spolupráci s vedením ZŠ efektivně využívat tělocvičnu ZŠ pro různé věkové kategorie mládeže a dospělých (aerobik, kondiční tělesná příprava, volejbal, stolní tenis, apod.)			X	X	X	X	X	X	X	X	
6.	Organizace soutěží o přeborníka obce v různých disciplínách.						X	X	X	X	X	
7.	Vytipování a úprava trati pro kondiční běh, (běh na lyžích) v okolí obce.											
8.	Vybudování malého rekreačního koupaliště, brouzdaliště a pláže.								X	X		
9.	Zřízení ledové plochy v areálu FC (v zimní sezoně)			X	X	X	X	X	X	X	X	
10.												
11.												

VII. Podpora podnikání a vytváření nových pracovních míst

Vycházením vstříc potřebám živnostníků a firem v obci. Vytvářet příznivé klima pro jejich rozvoj a vytváření pracovních příležitostí. Jedná se o řešení dopravní obslužnosti, parkovišť, zřízení prodejních stánků pro příležitostný prodej apod. Dále vstřícnost v prostorovém řešení, v napojování na obecní inženýrské sítě, reklamu a prezentaci v obecním rozhlasu, tisku atd.

Poř. číslo	Op a t ě n í	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	poznámka
1.	Podpora GEMA v rozšíření průmyslové zóny (limitovaná vlivem na rizika obce a životní prostředí)	X	X	X	X	X	X	X	X			
2.	Napojení udržovaného, osvětleného chodníku od hřbitova k rozcestí na Olomouc.											
3.	Vyřešení zastávky IDOS u podniků Apetit, WANZL											Spolupráce s Olomouckým krajem
4.	Vybudování cyklostezky Olomoucká - rozcestí u obalovny.											Podmínkou jsou dotace a příspěvek sídlících společností
5.	Zveřejňování otvírací doby a reklamy v rozhlasu a Zpravodaji obce											
6.	Postavení prodejních stánků (vedle Večerky u P. Marie)											
7.												
8.												
9.												
10.												
11.												

VIII. Péče o mládež a seniory.

Zabezpečení prostoru a podporu volnočasových aktivit mládeže a částečnou toleranci dospělých, považujeme za nedílnou součást jejího přirozeného rozvoje.

Zapojováním seniorů do akcí v obci, čerpáním z jejich dlouholetých zkušeností a znalostí místního prostředí, budeme podporovat jejich přirozený podíl na životě naší vesnice.

Poř. číslo	Op a t ě n í	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	poznámka
1.	Zřízení klubovny mládeže v prostorách kulturního domu.						X	X				
2.	Vytvoření podmínek pro organizování zájmových aktivit mládeže.					X	X	X	X	X	X	
3.	Zajištění prostoru pro klubovou činnost seniorů.				X	X	X	X	X	X	X	
4.	Finanční podpora činnosti klubu seniorů			X	X	X	X	X	X	X	X	
5.	Setkání seniorů obce	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
6.	Blahopřání a drobné dárky při významných výročí seniorů	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
7.												
8.												
9.												
10.												
11.												
12.												

IX. Zájmové složky a sdružení:

Zájmové složky a sdružení jsou nedílnou součástí zájmového vyžití občanů podporující rozvoj obce, nesoucí desetileté, ale také staleté tradice. Jejich činnost považujeme za nepostradatelnou.

Poř. číslo	Op a t ě n í	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	poznámka
1.	Organizační, finanční a materiální podpora FC											
2.	Vytvoření partnerství na majetkovém podílu a rozvoji sportovního areálu obce.											
3.	Organizační, finanční a materiální podpora SDH											
4.	Doplnění vybavení a modernizace techniky.											
5.	Stavební úprava hasičské zbrojnice											
6.	Organizační, finanční a materiální podpora MS Blata											
7.	Vybudování klubovny a schůzovní místnosti MS.											
8.	Organizační, finanční a materiální podpora ČCK											
9.	Založení klubu turistiky a podpora činnosti obcí.											
10.	Organizační, finanční a materiální podpora rozbíhajícího se kroužku keramiky a ..... žen.											
11.	Organizační, finanční a materiální podpora jakýchkoliv smysluplných zájmových sdružení občanů											Studená kuchyně, Zumba, břišní tance, malé jevištní formy, zahrádkaření atp.
12.	Připravit a vybavit areál pro volný pohyb a výcvik psů							X	X			

X. Různé

Poř. číslo	Op a t ě n í	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	poznámka
1.	Vypracování harmonogramu jejich postupných oprav a rekonstrukcí kulturních a náboženských památek, včetně údržby a péče.		X	X	X	X	X					
2.	Pokračování v zapojení obce v Mikroregionu Kosiřsko	X	X	X	X	X	X	X	X			
3.	Pokračování v zapojení obce do Regionu Haná	X	X	X	X	X	X	X	X			
4.												
5.												
6.												
7.												
8.												
9.												
10.												
11.												
12.												
13.												

Poznámky :

Pro koncepčnost postupných kroků realizace v jednotlivých oblastech byly zpracovány a budou dopracovány následující dokumenty :
Zpracování studií:

- nové lokality připravované zástavby Topolanská a Za Malým Válkovem
- cyklistické stezky , pěší trasy v okolí obce
- oddychové zóny
- vzhled jednotlivých ulic v konečném stavu úprav

O B E C   H N Ě V O T Í N

V Hněvotíně 30. 10. 2014

**STRATEGICKÝ PLÁN
ROZVOJE OBCE HNĚVOTÍNA
pro léta 2014 – 2018
s výhledem do roku 2022.**

Návrh

Zpracováno: Zastupitelstvem obce Hněvotín, ve spolupráci s jednotlivými výbory, složkami, občany obce a s konzultační podporou Magistrátu města Olomouce a Úřadu Olomouckého kraje.

Schváleno: na 2. zasedání zastupitelstva obce dne .....

Výchozí podmínky:

Obec Hněvotín svojí rozlohou 1173 ha a 1725 obyvateli patří mezi větší vesnice střední Moravy. Vzdálenost 5 km od krajského města Olomouce ji předurčuje postavení satelitní obce s vlastní samosprávou.

Je z krajského města snadno dopravně dostupná silnicí II. tř. - ze silnice pro motorová vozidla R 46 Olomouc – Brno. Hněvotín je propojen s okolními obcemi Lutín, Olšany, Žerůvky a Topolany, silnicemi II. a III. třídy.

V obci je dobrá občanská vybavenost: základní škola (1. a 2. stupeň), mateřská školka, školní družina, předškolní zařízení BERUŠKA, sportovní areál, kulturní dům, vinárna s barem, tři restaurace a pohostinství, dům s pečovatelskou službou, pošta, prodejny potravin, smíšeného zboží, průmyslového zboží, stolářství, opravná čerpací techniky, autoservis apod.

Společnosti WANZL, APETIT-HAMÉ, Mrazimý SAFI, Jezírka Banat, Stavební dvůr GEMO, Jungheindrich, Everlift, Skanska –Transbeton, FAMO, Kontejnerové doprava Müller a Zemědělské družstvo poskytují pracovní příležitosti.

Cíl : (zůstává stejný)

Pokračovat se stejnou intenzitou v rozvoji Hněvotína na moderní, prosperující obec, plně zabezpečující požadavky a nároky občanů na kvalitní bydlení, životní prostředí, prostor pro relaxaci, kulturní a sportovní vyžití. Na obec s dobrou dopravní obsluhou, sítí obchodů a služeb, s kvalitním předškolním zařízením, moderním základním školstvím.

Na obec s promyšlenou i dotovanou péčí o děti, mládež a starší občany, podporující historické i kulturní tradice Hanáckého regionu skloubenými se současnými požadavky a trendy. Zároveň na obec s rozvíjející se živnostenskou a podnikatelskou sférou s dostatkem pracovních příležitostí.

Obsah :

- I. Rozvojové a plánovací dokumenty
- II. Bydlení
- III. Infrastruktura
- IV. Životní prostředí
- V. Školství a mládež.
- VI. Kultura a zájmová činnost
- VII. Sport a rekreace
- VIII. Podpora podnikání a vytváření nových pracovních míst
- IX. Spolupráce s ORP a okolními obcemi.
- X. Různé
- XI. Poznámky

I. Rozvojové a plánovací dokumenty obce:

Poř. číslo	O p a t ř e n í	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	poznámka
1.	Zpracování Strategického plánu rozvoje obce	X									
2.	Připomínkování a dopracování strategického plánu, jeho projednání a schválení	X									Seznámení spolky a občany na 1. ust. zasedání 10/2014 Schvalování na 2. zasedání 12/2014
3.	Zpracování nového vodovodního řádu	X	X								
4.	Zpracování nového kanalizačního řádu	X	X								
5.	Pasportizace komunikací obce			X	X						
6.	Pasportizace veřejného osvětlení				X						
7.	Pasportizace dopravního značení										
8.	Zpracování plánu revizí a oprav		X	X	X	X	X	X	X	X	
9.	Zpracování elektronické databáze všech inženýrských sítí v intravilánu obce		X	X							
10.	Inventarizace majetku obce	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
11.	Roční plán kulturních a společenských akcí	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
12.	Dokončení 4. změny územního plánu obce		X								
13.	Příprava nového územního plánu obce			X	X						

Poř. číslo	O p a t ř e n í	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Poznámka
14.	Zpracování a předložení návrhu nového územního plánu obce				X	X					
15.	Plán protipovodňových opatření na Hněvotinském potoce a Blatě	X	X								
16.											
17.											
18.											
19.											
20.											
21.											
22.											
23.											
24.											
25.											

II. Bydlení

a) Bytový fond obce:

V majetku obce je 20 bytů. (v DPS 12 bytů 1+1 a 4 byty 1 + 2, v ZŠ 1 byt 1+3 a 1 byt 1+2, v budově pošty 1 byt 1+3, v hasičské zbrojnici 1 byt 3 + KK). Záměr rozšíření o 2 byty v DPS, 4 byty v bud. pošty.

V případě zakoupení a rekonstrukce domu č. 88 dalších 10 – 12 malometrážních bytů pro seniory.

Upřednostnit bydlení pro seniory a mladá manželství.

Poř. číslo	O p a t ř e n í	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	poznámka
1.	Pravidelná údržba a opravy bytového fondu obce	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
2.	Výměna zbývajících oken a dveří v DPS		X								
3.	Dokončení dvou nových bytových jednotek v 3. NP v DPS			X	X						
4.	V rámci rekonstrukce budovy pošty vytvořit 5 bytových jednotek z toho 3 určené jako rozjezdové byty pro mladá manželství.		X	X							
5.	Odkoupení RD č. 88 s přílehlými pozemky		X								
6.	Rekonstrukce RD č. 88 na „Dům pro seniory“.			X	X	X					Cca 10 byt jednotek velikosti 1+KK
7.	Převedení dvou bytů v budově základní školy na byty služební		X								
8.											
9.											
10.											

b) Výstavba a bydlení v rodinných domech:

Pro výstavbu RD využít rozestavěné lokality v souladu s územním plánem obce, proluky, zahrady a místa po demolcích v intravilánu obce. Nové lokality otevírat jen výjimečně.

Poř. číslo	O p a t ř e n í	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Poznámka
1.	Výstavba RD v lokalitě Topolanská - prodloužení		X	X	X	X	X	X	X	X	
2.	Výstavba RD v lokalitě Za školou	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
3.	Výstavba RD v lokalitě Za Malým Válkovem		X	X	X	X	X	X	X	X	(zahrady u potoka)
4.	Výstavba RD v lokalitě Za Floriánkem		X	X	X	X	X	X	X	X	
5.	Výstavba RD v zastavěné části po demolcích původních hospodářských stavení a v prolukách	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
6.											
7.											
8.											
9.											
10.											
11.											
12.											

III. Infrastruktura

a) doprava a dopravní obslužnost ;

Ve spolupráci s KIDSOK (Krajským integrovaným dopravním systémem Olomouckého kraje) a Olomouckým krajem upřesňovat podle skutečných potřeb autobusové spojení s krajským městem spojení s obcí Lutín. Zajistit nové autobusové zastávky a stezku pro chodce a cyklisty k objektu mrazíren a společnosti WANZL.

Poř. číslo	O p a t ř e n í	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	poznámka
1.	Dokončení Rekonstrukce silnice II/570, včetně kruhového objezdu, zastávek BUS, parkovacích stání a chodníků.	X	X								Ve spolupráci s Ol. krajem
2.	Celková rekonstrukce komunikace a chodníku a parkovacích stání v části Malý Klupoš		X	X							
3.	Celková rekonstrukce komunikace a, chodníku a parkovacích stání v části K Floriánku.		X	X							
4.	Celková rekonstrukce komunikace a, chodníku a parkovacích stání v části za hasičskou zbrojnicí po bývalou Kalorii.			X	X						V 2. fázi do Nedvězí dle zapojení města Olomouce
5.	Výstavba komunikace, parkovacích stání a chodníku v části Západní		X								V 2. fázi do Topolan dle zapojení města Olomouce
6.	Dokončení povrchu komunikace Spojovací – Lutinská (nová výstavba za zahradami).	X									
7.	Výstavba chodníku podél zahrady p. Pokorného na spojovací ulici a propojení nové kom. s Lutinskou.			X	X						
8.	Výstavba autobusových zastávek u mrazíren a spol. Wanzl.		X	X							
9.	Výstavba chodníku od objektu ZD po mrazírny		X	X							
10.	Výstavba stezky pro chodce a cyklisty k rozcestí u obalovny.			X	X						
11.	Výstavba stezky pro chodce a cyklisty do Topolan		X	X	X						

Poř. číslo	O p a t ř e n í	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	poznámka
12.	Zpevnění vyústění polních cest na komunikace.	X	X								
13.	Výstavba komunikace, chodníku a parkovacích stání v nové lokalitě Topolanská – prodloužení.		X	X	X						
14.	Prodloužení chodníku po konec ulice Velký Klupoš.		X	X							
15.	Rekonstrukce komunikace mrazirny – Jezírka Banat S příspěvkem jednotlivých firem)		X								
16.	Celková rekonstrukce povrchu komunikace a chodníku v ulici Klapetkovo - Pokorná			X							
17.											
18.											
19.											
20.											
21.											
22.											
23.											
24.											
25.											

b) ostatní infrastruktura:

Poř. číslo	O p a t ř e n í	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	poznámka
1.	Vodoprávní řízení na převod hydrogeologického vrtu na vodní zdroj a jeho napojení na systém obce.		X								
2.	Rozšíření zásobníků pitné vody u vodárny Malý Klupoš na kapacitu 200 m3, s propojením na přívaděč Skály.		X	X							
3.	Preventivní čištění vybraných úseků splaškové kanalizace.		X		X		X		X		
4.	Čištění vybraných úseků dešťové kanalizace			X		X		X			
5.	Vydláždění koryta potoka (u zbrojnice, Mlčochovo, Veneny)				X	X					3. samostatné úseky
6.	Dokončení veřejného osvětlení Topolanská prodloužení	X	X								
7.	Protipovodňová opatření podél říčky BLATY			X	X	X					
8.	Posílení přívaděče pitné vody z vodárny Skály (bude-li vydatnost vrtu nedostatečná)		X								
9.											
10.											
11.											
12.											

IV. Životní prostředí

Péče o životní prostředí zůstává jednou z priorit naší obce. Představuje další promyšlené nakládání s komunálním odpadem a jeho dalším třídění na spalitelnou část a ostatní, klasické třídění a uspokojivé doručení likvidace biologického odpadu. Dále se jedná o udržování čistoty, pořádku a úpravách veřejných prostranství a další výsadby zeleně a květinové výzdoby v zastavěné části obce. Nadále budeme vysazovat zelen podél polních cest a v lokalitě Skaly.

Poř. číslo	Opatření	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Poznámka
1.	Výsadba zeleně v okolí okružní křižovatky, v ulicích Lutinská a Olomoucká	X	X								
2.	Náhradní výsadba za poškozené stromky za Válkovem, Malým Klupotem, ve Skalách a starší výsadbě podél polních cest.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
3.	Květinová výzdoba prostranství na sloupech VO v obci.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
4.	Květinová výzdoba objektů obce (ZŠ, MŠ, OU, pošty, DPS)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
5.	Podpora výzdoby rodinných domů květinovými truhlíky	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
6.	Výsadba zeleně a květinová výzdoba lokality Za hřištěm	X	X								
7.	Prořez náletových dřevin a dosazení lesních porostů v Hněvotínských Skalách		X	X				X	X		
8.	Navyšování kapacity svozu biologického odpadu velkoobjemovými kontejnery kompostárny Bystročice.		X	X	X	X	X	X	X	X	
9.	Nabídka kompostérů občanům s cenou dotovanou obcí.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
10.	Likvidace černých skládek	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
11.	Výsadba biokoridorů v okolí vesnice v souladu s územním plánem				X	X					
12.	Vybudování suchého poldru ve východní části katastru.			X	X	X					

Poř. číslo	Opatření	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Poznámka
14.	Vybudování cvičiště pro psy			X	X	X					V poldru
15.	Převod tzv. starého lomu do majetku obce, jeho rekultivace a zalesnění.		X	X	X	X					
16.	Rekultivace porostů a zpřístupnění suché pískovny v západním okraji katastru obce				X	X					
17.	Organizovat i nadále pro občany bezplatný sběr velkoobjemového a nebezpečného odpadu	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
18.											
19.											
20.											
21.											
22.											
23.											
24.											
25.											
26.											
27.											
28.											
29.											

V. Školství a mládež

Zabezpečení podmínek pro předškolní vzdělání a výchovu dětí v mateřské škole a kvalitní vzdělání, výchovu dětí s pokrytím jejich zájmového, sportovního i kulturního vyžití v základní škole považujeme za jednu z nejdůležitějších priorit naší obce.

Poř. Číslo	O p a t ř e n í	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Poznámka
1.	Obměna výpočetní techniky a audio vybavení učeben	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
2.	Obměna nábytku a vybavení pavilonu a školní družiny.	X	X	X				X	X		
3.	Zřízení venkovní zastřešené učebny v zahradě základní školy.		X								
4.	Oprava dětského hřiště pro mateřskou školku				X						
5.	Celková rekonstrukce dětského hřiště ve sportovním areálu.		X								
6.	Oprava dětských hřišť u hasičské zbrojnice a za farou		X	X							
7.	Oplocení zadní části pozemků ZŠ		X								
8.	Úprava školního dvora			X	X						
9.	Dokončení izolací sklepení základní školy.		X	X							
10.	Úprava školní zahrady pro pracovní výuku.		X	X	X						
11.	Podpora činnosti zájmových kroužků	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
12.	Podpora reprezentantů školy (sportovní, vědomostní a ostatní soutěže) reprezentující ZŠ a obec Hněvotín		X	X	X	X	X	X	X	X	
13.											

VI. Kultura a zájmová činnost

Zajištění vhodných podmínek pro kulturní a zájmové vyžití občanů považujeme za nezbytný pro další rozvoj života v obci. Centrem kulturního dění a zájmové činnosti bude plně a všestranně využitý objekt kulturního domu a ostatní objekty obce. Setkávání občanů při společenských a kulturních akcích je zásadní také pro kvalitnější mezilidské vztahy.

Poř. číslo	O p a t ř e n í	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Poznámka
1.	Zpracování ročního koordinačního plánu kulturních a společenských akcí se spolky, základní a mateřskou školou a zájmovými skupinami v obci.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
2.	Finanční a materiální podpora spolků, zájmových skupin kroužků: - SDH s oddíly mladých hasičů - MS Blata - družiny mladých myslivců „ Vlčata“ - kroužky mažoretek při ZŠ - klubu seniorů - mažoretky- seniorky - divadelní spolek (předpokládáme založení) - hudební skupiny (J. Pavlíček, MIŠ-MAŠ, TRIFID, GRANT ad. - zájmové kroužky dětí při ZŠ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
3.	Nabídka výletů a poznávacích zájezdů organizovaných výborem pro kulturu nebo spolky zaměřené na dospělé, rodiny s dětmi. Využít nabídky CK BAVI, CK Ryšavý a akcí okolních obcí.		X	X	X	X	X	X	X	X	
4.	Vlastní i nakoupená divadelní a kulturní představení	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
5.	Plesová sezona	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
6.	Stavění a kácení máje	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
7.	Ukončení a zahájení školního roku	X	X	X	X	X	X	X	X	X	

Poř. číslo	O p a t ř e n í	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Poznámka
8.	Slavnostní rozsvícení stromu obce.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
9.	Country fest (ve spolupráci s obcí Lutín a Olšany)		X								
10.	Rekonstrukce střetu rakouských a pruských vojsk u Hněvotína a Nedvězí z roku 1866. (150 výročí).			X							
11.	Dny obce (1020. výročí první písemné zmínky o obci), spojené obce se sjezdem rodáků.					X					
12.	Péče o památky obce.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
13.	Dokončení přestavby prostorů pod jevištěm	X									
14.	Přestavba obřadní místnosti.		X	X							
15.	Organizování besed s cestovateli, spisovateli a zajímavými lidmi	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
16.											
17.											
18.											
18.											
19.											
20.											
21.											
22.											

VII. Sport a rekreace

Zlepšením podmínek pro kvalitní a rozmanitější sportovní vyžití mládeže, dospělých i rodinných kolektivů, chceme napomoci nejen rozvoji fyzické kondice hněvotíňáků a upevnění zdraví, ale zejména u mládeže předcházet počítačové závislosti, sociálně patologickým jevům a přispět ke smysluplnému využití volného času.

Podporovat chceme oddíly kopané, volejbalu, tenisu, malé kopané, turistiku a další.

Poř. číslo	O p a t ř e n í	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Poznámka
1.	Výstavba sportovního areálu – investice: - výstavba malých šaten za udírnou pro hostující sportovce - výstavba rozvodů vody, kanalizací, el. energie a VO - přístavba hlavní budovy šaten a zázemí klubu - celková rekonstrukce dětského hřiště s novými prvky - výstavba tribuny možností občerstvení a WC - výstavba hřiště pro mládež s tartanovou dráhou a atletickými prvky - výstavba 2 dalších kurtů pro tenis - výstavba inlinové dráhy pro kolečkové bruslení a skateboardy - výstavba víceúčelového hřiště (10 kolektivních. Her a kluziště)	X	X	X	X	X					
2.	Podpora dětských oddílů kopané - líhně, benjamínků - mladších žáků a žáků	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
3.	Podpora a udržení mužstva mužů v krajské soutěži	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
4.	Podpora členění klubu na další oddíly - volejbal - tenis - malá kopaná - senioři -	X	X	X	X	X	X	X	X	X	

5.	Príspevek obce na provoz a údržbu sportovního areálu	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
6.	Dokončení oplocení areálu v jihozápadní části			X							
7.	Výstavba nového oplocení z ulice Topolanská se samostatným vstupem na dětské hřiště a s technickým vjezdem z parkoviště.		X	X							
8.	Údržba fit stezky za Válkovem	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
9.	Příprava kluziště dle mrazivých dnů v zimním období		X	X	X	X	X	X	X	X	
10.	Organizace a podpora sportovních dnů a akcí: - soutěže dětí - soutěže o přeborníka obce - soutěže rodinných kolektivů - soutěže kolektivů		X	X	X	X	X	X	X	X	
11.	Podpora vzniku turistického oddílu: - pěší turistika do blízkého a vzdálenějšího okolí - organizované výlety na zajímavá místa - cykloturistika apod.		X	X	X	X					
12.	Údržba vytipovaných polních cest pro individuální i organizované vycházky do přírody										
13.	Podpora organizovaných cvičení (zumba, jóga, pohybová cvičení apod.)										
14.											
15.											
16.											
17.											

VIII. Podpora podnikání a vytváření nových pracovních míst

Podporou rozvoje a dopravní dostupnosti společností sídlících zejména ve východní části katastru obce, vytvářet podmínky pro nová pracovní místa. Propagaci OSVČ v obci, podporovat nejen rozvoj jejich živnosti, ale i zabezpečení služeb pro občany.

Poř. číslo	O p a t ř e n í	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Poznámka
1.	Sladovat územní plán se zájmy firem a potřebami obce.		X	X	X	X	X	X	X	X	
2.	Podílet se na zabezpečení lepší dopravní dostupnosti firem. - zastávky příměstské dopravy - chodník (stezka pro chodce a cyklisty)		X	X	X	X	X	X	X	X	
3.	Společné řešení zásobování vodou, odvodu splaškových vod a odvozu odpadů.		X	X	X	X	X	X	X	X	
4.	Vést přehled o počtech občanů obce, zaměstnaných u společností v obci.		X	X	X	X	X	X	X	X	
5.	Propagace OSVČ se sídlem v obci (otevírací doba, sortiment nabídky zboží a služeb, reklama apod.) - prodejny a pohostinství - holičství a kadeřnictví - stolářství a výroba nábytku - klempířství a pokrývačství - zednické práce - podlahářství - opravy čerpadel - autoservis - zahradnické práce - autodoprava atp.										
6.	Výstavba prodejních stánků u hlavní křižovatky			X	X						
7.											
8.											

IX. Spolupráce s ORP a okolními obcemi.

Poř. Číslo	Opatření	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Poznámka
1.	Pokračování ve spolupráci na aktivitách ORP Olomouc	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
2.	Pokračování v práci obce v Mikroregionem Kosířsko, sdružující 9, resp. 18 obcí v našem okolí.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
3.	Pokračování v práci v Regionu HANÁ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
4.	Spolupráce na řešení odpadového hospodářství		X	X	X	X	X	X	X	X	
5.	Spolupráce na protipovodňových opatřeních	X	X	X	X	X	X				
6.	Spolupráce na výsadbě a údržbě zeleně a příkopů podél komunikací.		X	X	X	X	X	X	X	X	
7.	Spolupráce při řešení cyklostezek.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
8.	Spolupráce v otázkách dotací pro rozvoj obcí a soukromých subjektů podnikajících na vesnici v rámci RH.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
9.	Spolupráce v zachování kulturního dědictví Hané.	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
10.											
11.											
12.											
13.											

X. Různé

Poř. Číslo	Opatření	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Poznámka
1.	Řešení bezpečnostní situace v obci - opatření proti rušení nočního klidu - opatření proti vandalství - opatření proti zakládání černých skládek	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
2.	Řešení ubytování sociálně vyloučených a nepřízpůsobilých občanů na ubytovně HOTELÁK	X	X	X	X						
3.	Opatření k zvýšení bezpečnosti dětí v mateřské a základní škole.		X	X	X						
4.											
5.											
6.											
7.											
8.											
9.											
10.											
11.											
12.											